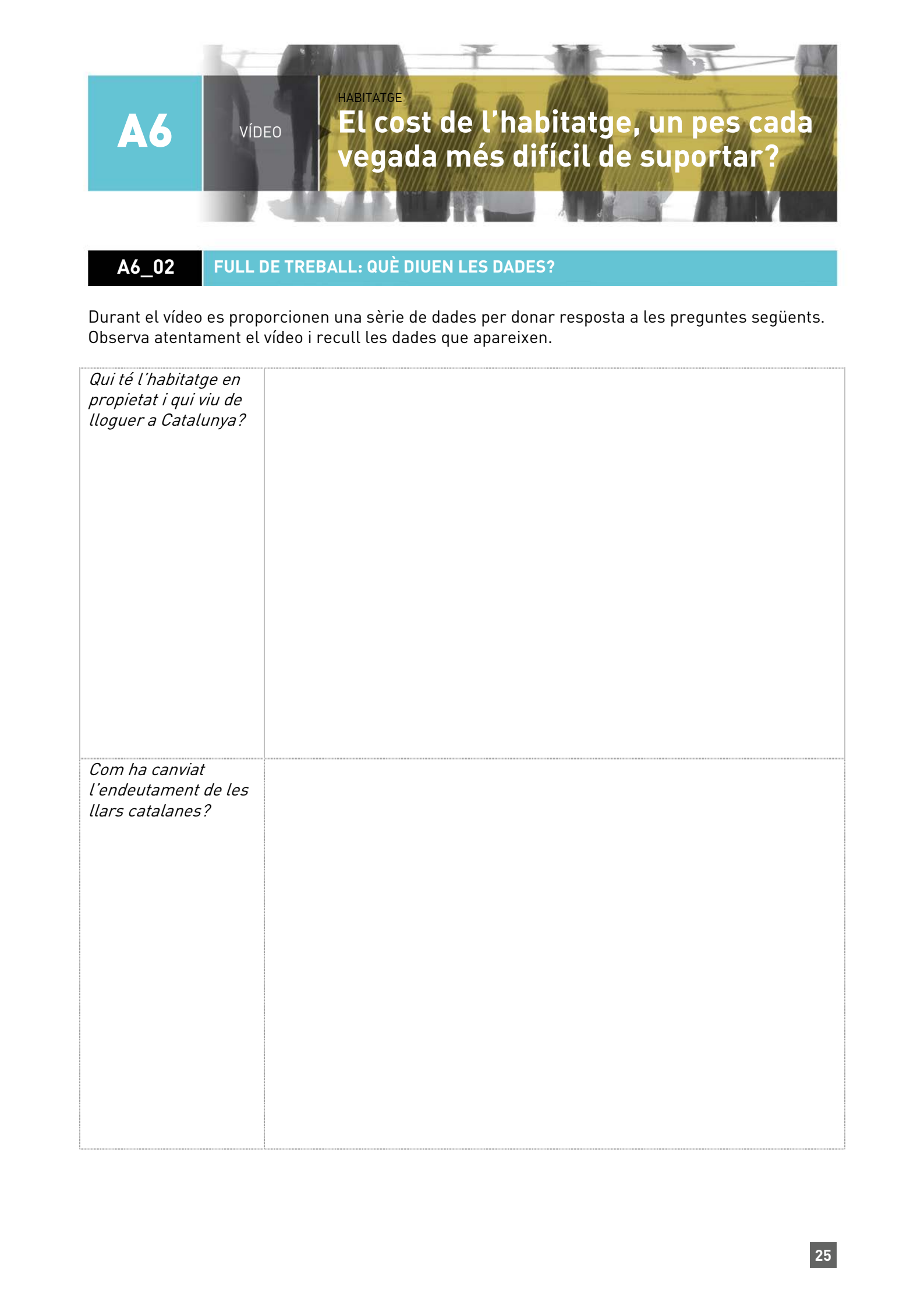

A6

VÍDEO

HABITATGE

El cost de l'habitatge, un pes cada vegada més difícil de suportar?

A6_02

FULL DE TREBALL: QUÈ DIUEN LES DADES?

Durant el vídeo es proporcionen una sèrie de dades per donar resposta a les preguntes següents. Observa atentament el vídeo i recull les dades que apareixen.

Qui té l'habitatge en propietat i qui viu de lloguer a Catalunya?

Com ha canviat l'endeutament de les llars catalanes?

A6

VÍDEO

HABITATGE

El cost de l'habitatge, un pes cada vegada més difícil de suportar?

A6_03

FULL DE TREBALL: QUÈ DIU LA GENT DEL CARRER?

<i>Qui té l'habitatge en propietat i qui viu de lloguer a Catalunya?</i>	Sílvia, 35 anys, viu de lloguer	
	Carlota, 40 anys, viu de lloguer	
	Rosa, 70 anys, habitatge de propietat	
	Jordi, 40 anys, habitatge de propietat	
	Encarna, 74 anys, habitatge de propietat	
	Natàlia, 29 anys, habitatge de lloguer	
<i>Com ha canviat l'endeutament de les llars catalanes?</i>	Esteve, 66 anys, habitatge de propietat	
	Maria, 28 anys, viu de lloguer	
	Ferran, 45 anys, habitatge de propietat	

A6

VÍDEO

HABITATGE

El cost de l'habitatge, un pes cada vegada més difícil de suportar?

A6_04

DIU LA PREMSA...

Directa

Portada Drets Llibertats Política i institucions Internacional Economia Expressions Territori i urbanisme

Portada > Llibertats >

Sis famílies sense ingressos ocupen pisos buits a Sant Vicenç dels Horts

DRETS LLIBERTATS SOCIALS
MARC FONT | 05/01/2013

És la primera acció d'aquest tipus que es porta a terme al municipi, que té com a alcalde Oriol Junqueras. Al també president d'ERC li reclamen que "es posi al capdavant de la problemàtica social poble".

Paco, Sara, Javi o Arantxa són els noms d'algunes de les responsables que un bloc de pisos buit de Sant Vicenç dels Horts (Baix Llobregat) comenci, finalment, a omplir-se de vida. Han passat més de tres anys des que l'empresa promotora del projecte, Satisa Immobles SL, va enllestir l'edifici, però cap dels sis habitatges que hi ha s'han arribat a vendre mai. Projectat el 2007, quan la bombolla immobiliària ja començava un imparable declivi que la portaria al monumental esclat que encara s'arrossega avui en dia, representa un cas paradigmàtic de la fallida d'un determinat model econòmic. La impossibilitat de col·locar els pisos va acabar fent que Caixa Pe

Paco Reyes obre la porta d'un dels habitatges que s'han recuperat.
MARC FONT

Público.es

Inicia
F

Portada Opinión Internacional Política Actualidad España **Dinero** Ciencias Culturas Deportes
Consumo Empresas Bolsa Empleo

Andalucía multará a bancos e inmobiliarias que no alquilen viviendas vacías

A instancias de IU, la Junta aprueba un decreto-ley sobre la función social de la vivienda que incluye la expropiación temporal en caso de riesgo de exclusión social

ABC DE SEVILLA

ANDALUCÍA

ANDALUCÍA / LEY ANTIDESAHUICIOS

La Junta utiliza una ley franquista para expropiar casas a los bancos

JOSÉ CEJUDO / SEVILLA
Día 12/04/2013 - 11.22h

El decreto contra los desahucios se basa en una ley de 1954 y justifica «una acción de policía»

A6

VÍDEO

HABITATGE

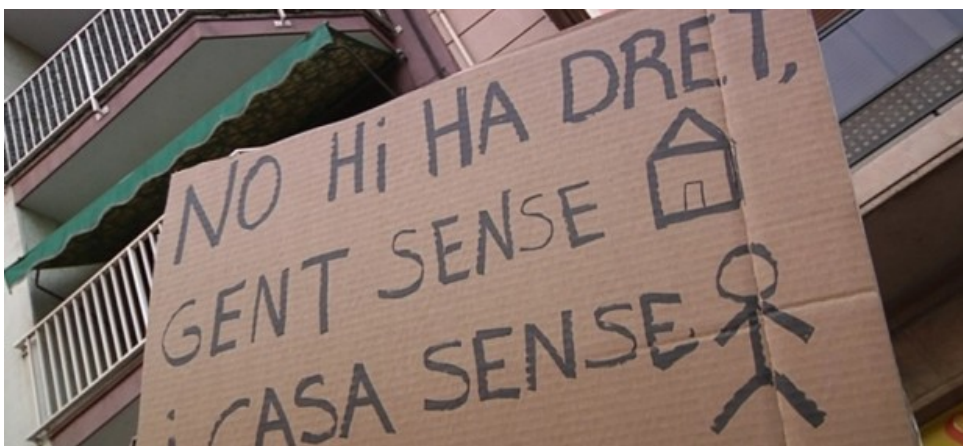
El cost de l'habitatge, un pes cada vegada més difícil de suportar?

A6_05

IMATGES PER PENSAR

Autor: Alfredo Cáceres

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans?

Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

Laia Monterde, Anna Tarrés, Clàudia Vallvé

Classes socials	Habitatge
Educació	→ <u>Joventut i emancipació</u>
Pobresa	Formació de parella
Treball	Models de convivència
Treball domèstic i familiar	Usos lingüístics

www.paneldesigualtats.cat

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans? Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

La [Fundació Jaume Bofill](#), a partir de les anàlisis de l'enquesta [Panel de Desigualtats Socials a Catalunya \(PaD\)](#), posa a disposició de les escoles i instituts una sèrie de materials didàctics per treballar en l'àmbit educatiu com és la societat catalana d'avui, fent èmfasi en les seves desigualtats socials.

La proposta didàctica gira entorn dels materials elaborats amb motiu dels 10 anys del PaD "[Trajectòries i canvi social a Catalunya. 10 anys, 10 debats](#)", formats per 10 vídeos per debatre sobre aspectes clau en la nostra societat, relacionats entre si.

El plantejament metodològic i la forma d'utilitzar aquests materials s'explica breument a la [Guia Didàctica](#), que es recomana llegir abans de portar a terme les activitats proposades a continuació.

Cada vídeo està acompanyat d'una **Proposta didàctica**, un **Quadern del docent** i un **Quadern de l'alumne**, amb propostes d'activitats i materials de suport per treballar els continguts presentats en el vídeo.

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

... FITXA TÈCNICA

Preguntes clau	- Quins problemes té la gent jove a Catalunya per accedir a un habitatge? I per mantenir-lo? - En quin moment s'emancipen els joves? Tenen més oportunitats per emancipar-se que els seus pares? - Amb el pas del temps ha canviat la manera com s'emancipen els joves? Per què?
Complexitat	Mitjana
Breu descripció	L'emancipació del jovent està relacionada amb l'etapa d'estudi, el nivell de renda i els preus de l'habitatge. Decisions com formar-se per ampliar les oportunitats laborals futures o el fet de viure en un context de salaris baixos, ha fet que els joves retardin l'edat d'emancipació. Avui dia, la meitat de joves de quasi 30 anys viuen a la llar familiar, es tracta de la dada més elevada en l'entorn europeu. Ampliar l'oferta d'habitatge protegit de lloguer facilitaria el procés d'emancipació dels joves. A partir de la conversa entre una parella, de les dades del Panel de Desigualtats de Catalunya i de les opinions de la gent del carrer, el vídeo aporta informació i ajuda a reflexionar sobre la situació dels joves i les seves possibilitats d'emancipació avui a Catalunya.
Enllaç del vídeo	www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=zgXFdLN-l6A
Vídeos relacionats	Habitatge. L'emancipació dels joves topa frontalment amb els problemes en l'accés i el manteniment de l'habitatge que es viuen avui a Catalunya, a causa del creixement especulatiu del sector de la construcció. El vídeo analitza el cost per a les famílies dels lloguers i de les hipoteques. Models de convivència. Cada vegada són més diversos els models de llars, famílies o nuclis de convivència. Els joves s'emancipen amb diferents estratègies (en parella, amb amics, van a viure sols), que expliquen en part la realitat de les llars actuals a Catalunya. Treball. Les condicions dels joves al mercat laboral determinen la seva independència econòmica i per tant, la seva capacitat per emancipar-se de la llar familiar.

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

PROPOSTA DIDÀCTICA

Objectiu	Activitat	Metodologia	Materials de suport	Complexitat	Temps
	Avui parlem de... Introduïm breument els conceptes que es mostren al vídeo per facilitar la seva comprensió.	Presentació per part del docent	D7_01 L'emancipació juvenil a Catalunya D7_02 Glossari sobre joventut i emancipació	Baixa	15'-30'
	Analitzem un cas Visionem la conversa inicial i l'analitzem a partir d'un qüestionari i del debat.	Resposta a qüestionari i debat	D7_03 Guió per al debat: La conversa A7_01 Full de treball: La conversa	Baixa	15'
	Analitzem les dades Durant el visionat del vídeo, una part de l'aula apunta el que diuen les dades i l'altra el que diu la gent. Després comparem les respostes i reflexionem sobre el mètode científic per explicar la realitat que ens envolta.	Treball individual, treball en petits grups i debat	D7_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades? A7_02 Full de treball: Què diuen les dades? A7_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?	Baixa	30'-45'
	Reflexions sobre les vivències i les situacions personals Traslladem el debat a l'àmbit personal, reflexionant sobre la situació de l'alumnat i el seu entorn.	Debat	D7_05 Guió per al debat: I nosaltres què?	Mitjana	30'
	Fem propostes d'actuació A partir de les polítiques proposades al vídeo i d'altres iniciatives, pensem en accions a realitzar per part dels poders públics, per altres organitzacions i per l'alumnat per reduir les problemàtiques exposades al vídeo.	Debat	D7_06 Guió per al debat: Què es pot fer?	Alta	30'
  	Per anar més enllà Proposta d'activitats i de materials de suport per aprofundir en els temes del vídeo, en qualsevol moment del procés d'aprenentatge. S'adjunta un llistat final amb altres recursos per seguir treballant els temes.		D7_07 Cerquem i expliquem D7_08 / D7_09 Notícies i imatges per pensar (1 i 2) D7_10 Jocs i dinàmiques D7_11 Passem a l'acció D7_12 Altres recursos per al docent	Alta	Variable

❖ QUADERN DEL DOCENT

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo i es complementa amb el **Quadern de l'alumne**, on es troben els materials (fitxes) per al desenvolupament de les activitats i altres recursos per a l'alumnat.

Inclou una explicació sobre els conceptes clau que es treballaran (documents 01 i 02) i unes propostes detallades d'activitats de debat per treballar a l'aula els diferents temes que apareixen al vídeo (03 – 06).

A la part final del quadern (07 – 11) trobareu altres propostes d'activitats, per anar més enllà del vídeo i aprofundir en altres competències o àrees de coneixement, interessant si es vol fer un treball més aprofundit o transversal (entre diferents matèries) sobre la situació de la gent jove i les seves oportunitats i problemes d'emancipació a Catalunya.

La darrera pàgina del quadern inclou una taula amb altres recursos que es consideren valuosos i s'indica la seva ubicació (12).

D7_01 L'emancipació juvenil a Catalunya

D7_02 Glossari sobre joventut i emancipació

D7_03 Guió per al debat: La conversa

D7_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades?

D7_05 Guió per al debat: I nosaltres què?

D7_06 Guió per al debat: Què es pot fer?

D7_07 Per anar més enllà: Cerquem i expliquem

D7_08 Per anar més enllà: Jocs i dinàmiques per reflexionar

D7_09 Per anar més enllà: Notícies i imatges per pensar (1)

D7_10 Per anar més enllà: Notícies i imatges per pensar (2)

D7_11 Per anar més enllà: Passem a l'acció

D7_12 Altres recursos per al docent

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

D7_01

L'EMANCIPACIÓ JUVENIL A CATALUNYA

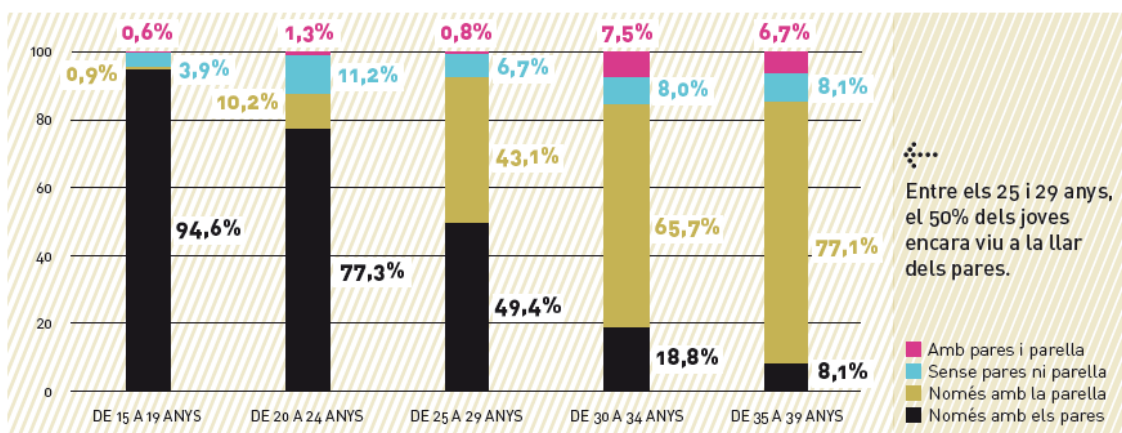
Podem definir la joventut com un procés d'acumulació dels mitjans necessaris per accedir a la vida adulta, que consisteix principalment a procurar-se una llar independent, una autonomia econòmica i unes relacions personals separades de les de la família d'origen.

Un dels aspectes fonamentals que delimiten la joventut és la dependència familiar. Deixar enrere la joventut suposa començar a viure per compte propi. En aquest sentit, si es combina la dimensió de conviure en una llar independent a la dels pares i la de cohabitar en parella, la població jove és la compresa entre els 15 i els 39 anys. Que la joventut compregui edats tan avançades ens indica fins a quin punt s'ha endarrerit el procés d'emancipació d'una part significativa de la població catalana.

Entre els 25 i els 29 anys, la meitat dels joves catalans s'han emancipat (49%). Però no és fins als 40 anys que ho han fet la gran majoria (95%). L'opció majoritària en el moment de marxar de la llar dels pares és per anar a viure en parella, als 29 anys, el 43%.

Població de 15 a 39 anys, segons la situació de convivència

Font: Elaboració pròpia a partir de MIRET GAMUNDI, P. (2005) amb dades PaD. Fundació Jaume Bofill.

Però quins canvis s'estarien produint a nivell català i europeu en relació amb les trajectòries juvenils cap a l'edat adulta? S'identifiquen tres grans tendències: en primer lloc, com hem vist, l'allargament de l'etapa de la joventut, que passa d'estar compresa entre els 16 i 25 anys als 39 anys, degut a l'endarreriment de l'autonomia econòmica i per tant de l'emancipació. En segon lloc, el trencament de la linealitat, i per tant els processos d'emancipació es tornen reversibles, és a dir, cada vegada hi ha més joves que tornen a la llar familiar, ja que no poden mantenir el cost del seu habitatge, perquè han tallat amb la parella, perquè volen tornar a estudiar o emprendre un negoci. I finalment, la diversificació de les trajectòries juvenils, és a dir, que no hi ha un únic patró o model per emancipar-se, sinó que les trajectòries residencials, laborals i educatives de la gent jove són cada vegada més diverses. En tot això, té un pes fonamental el nivell d'estudis i la classe social dels joves.

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

Joventut

- Etapa vital situada entre la infantesa i l'edat adulta, que inclou l'adolescència.
- Psicològicament, la joventut està associada a la recerca de la pròpia personalitat i al desig de canvi. Actualment, a la nostra societat la joventut és una etapa vital idealitzada que s'associa a un moment de màxima salut i energia, exempt de les preocupacions i dependències pròpies de la vida adulta.
- Fins fa poc la joventut se situava entre els 15 i els 24 anys, però actualment aquest període s'ha allargat i pot arribar fins als 39 anys. Sociològicament, la joventut s'acaba quan es produeix la transició cap a l'adulthood amb l'emancipació, independentment de l'edat que es tingui.

Jove

- Usualment, per jove s'entén la persona entre 16 i 34 anys no emancipada. Si viu sola es considera adulta.
- Abans d'aquesta edat es consideren menors ja que en el nostre país legalment no poden treballar, tot i que la majoria d'edat està fixada en 18 anys.

Cicles vitals

- Dins del que s'anomena cicle vital existeixen diferents etapes o moments: des de la petita infància a la infantesa, l'adolescència, la joventut, l'edat adulta i la vellesa o tercera edat.
- Al llarg de la història les etapes vitals no han estat sempre les mateixes ni han estat viscudes com en l'actualitat.
- Antigament, la infantesa no existia i la vellesa pràcticament tampoc ja que la major part de la població moria, a causa de malalties diverses, entre els 30 i els 50 anys. En el cicle vital més comú en la població, es passava de ser una mena de "mig ésser", ja que els infants generalment no es consideraven del tot com a persones, a un adult cap als 7 o 9 anys i la major part de les persones es casaven i tenien fills al llarg del que ara és l'adolescència.
- Com a conseqüència d'això i sobretot degut a l'alta mortalitat infantil, la relació que s'establí amb els infants més petits abans del segle XVIII no era com l'actual. L'infant no era una persona de ple dret, sinó que era viscut com una coseta graciosa; el nen no sortia d'una espècie d'anonimat fins que es feia més gran.
- La joventut, com a concepte o com a cicle vital, no existia.

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

Emancipació

- Usualment, ha implicat la separació de la llar d'origen, sovint la familiar, per accedir a un estat de més autonomia.
- En el dret contemporani, el terme s'usa específicament en el sentit d'atribució a un menor d'edat per part dels seus pares o tutors de la totalitat o la major part dels drets civils que comporta la majoria d'edat.
- A la nostra societat, l'emancipació sovint implica l'entrada al món del treball remunerat com a mecanisme per poder sostenir-se econòmicament i és una manera d'entrar a la vida adulta.
- L'entrada a l'edat adulta és diferent en les diferents societats, cultures i moments. Si fem cas de referents històrics de la societat europea, en diferents llocs com ara Anglaterra, la transició a l'edat adulta passava per uns anys (que podien ser uns 7 o 9) de servei en cases d'altres famílies, diferents de la biològica. Aquests nois i noies eren **aprenents** i estaven al servei d'un taller o de les tasques domèstiques fins als 14 o 18 anys.

(Veure el Glossari de Formació de parella.)

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

1. Descripció del vídeo

Una parella conversen sobre què faran al cap de setmana, ell potser haurà de treballar ("el meu cap últimament m'apreta molt, amb la crisi, som menys però sembla que treballem el doble"), ella proposa quedar-se a casa dels pares, aprofitant que no hi són. A ell no li agrada viure encara amb els pares ("ja fa set anys que ens coneixem, ja gairebé en tenim 30"), però ella hi veu avantatges, ja que no s'ha d'ocupar del treball domèstic i familiar ("ens fan el dinar el diumenge"). Ell li proposa d'anar a viure junts, ja que tots dos treballen, però ella ho veu difícil ("però si amb el que guanyem no ens arriba"), però ell insisteix ("vull fotre el camp de casa els pares i viure amb tu, com una parella normal") i decideixen que buscaran un pis.

2. Claus per a la interpretació

La conversa mostra les dificultats d'una parella de joves propers als 30 anys per fer una vida que per ells seria normal, és a dir, amb una progressió d'etapes consecutives (estudis, feina) que els permeti tenir cada vegada una major autonomia personal, i passar de joves a adults. Però aquesta progressió no es dona, principalment per tres motius: la tardana inserció laboral dels joves, per l'allargament dels estudis; la precarietat laboral dels joves amb feina, que passa de ser una etapa transitòria a la realitat laboral de moltes persones durant anys, i això en el cas de tenir feina, ja que més de la meitat dels joves a Catalunya i Espanya estan a l'atur. I finalment, l'elevat preu de l'habitatge, sigui de lloguer o de propietat, causat per la bombolla immobiliària.

3. Desenvolupament de l'activitat: La conversa

Al **Quadern de l'alumne** hi ha un document (01) per treballar la conversa amb el grup. Es tracta d'un qüestionari sobre com són i què diuen els protagonistes de la conversa, que es pot omplir de manera individual o en petits grups i després pot servir com a preguntes base per al debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar la conversa més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. Per facilitar el buidat, també es pot repartir la feina entre els alumnes, de manera que una part de la classe s'ocupi de recollir el que diu un personatge i l'altra part de la classe, de l'altre personatge. I, si el docent ho considera necessari, abans del visionat pot facilitar eines o pistes a l'alumnat perquè es fixin en determinats aspectes del vídeo.

D7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

D7_03**GUIÓ PER AL DEBAT: LA CONVERSA**

A continuació trobareu les preguntes dels qüestionaris i les respostes suggerides a l'exercici:

Pregunta	Interpretació suggerida
Què faran el cap de setmana?	Ella li proposa quedar-se a casa dels seus pares, ja que no hi seran. Ell creu que haurà de treballar, amb la crisi són menys i tenen més feina.
Els preocupa viure a casa dels pares?	A ell sí, amb 30 anys i parella estable vol marxar de casa dels pares i fer una vida de parella normal. A ella no, els pares li fan el dinar fins i tot el diumenge.
Com veuen la possibilitat d'emancipar-se?	Ella creu que amb el sou que tenen no podran emancipar-se, però accedeix a buscar un pis de lloguer amb terrassa. Ell creu que, com que tots dos tenen feina, han de provar d'emancipar-se.

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

1. Descripció del vídeo

Durant el vídeo es recullen les opinions de la gent del carrer mitjançant entrevistes i, després, s'ofereix una breu explicació del que diuen les dades. A continuació trobareu un resum del que diuen les diferents persones entrevistades i del que diuen les dades en relació amb les diferents qüestions que es treballen en el vídeo.

En quin moment s'emancipen els joves?

El que diu la gent

Esteve, 66 anys, viu en parella. El meu fill va marxar de casa quan es va "ajuntar" amb la parella.

Sílvia, 35 anys, viu en parella. Vaig marxar sola i vaig anar a viure amb una amiga.

Marta, 36 anys, viu a casa dels pares. Viure sola està complicat i més amb una nena.

Eduard, 18 anys, viu a casa dels pares. Estem en una situació de decadència que fa molt difícil marxar de casa, Espanya és el país on els joves s'emancipen més tard d'Europa, als 30 anys i amb sort.

El que diuen les dades

Els últims anys la mitjana d'edat d'emancipació a Catalunya s'ha endarrerit molt. El 50% dels joves catalans d'entre 25 i 29 anys viuen amb els pares. El 26% dels joves de fins a 34 anys viuen amb els pares. Dels que s'emancipen abans dels 29 anys, el 43% se'n va a viure amb la parella.

Amb el pas del temps, ha canviat el patró d'emancipació?

El que diu la gent

Carlota, 40 anys, viu en parella. Ara marxen molt més tard que abans perquè no hi ha possibilitats.

Jordi, 40 anys, viu en parella. Abans teníem més ganes de marxar de casa els pares, perquè ara com que t'ho fan tot, com més tard marxés millor.

Natàlia, 29 anys, viu en parella. Ara marxem més tard que abans perquè no hi ha treball i si estudies no tens diners per marxar.

Enric, 89 anys, viu sol. Ara marxen, però tornen.

Encarna, 74 anys, viu sola. No tenen feina, llavors no poden trobar parella, no es poden casar i no poden pagar el lloguer.

Elisa, 41 anys, viu en parella. Ara has d'estudiar molts més anys, carreres, màsters...

El que diuen les dades

Marxem de casa més grans que els nostres pares i avis, l'edat d'emancipació s'allarga cada vegada més i també la consideració de qui és jove. De mitjana, avui la joventut es perllonga fins als 39 anys. Les causes principals de l'endarreriment en l'emancipació són: el preu de l'habitatge, la precarietat laboral i l'allargament de la durada de l'etapa estudiantil.

2. Claus per a la interpretació

Hi ha moltes coincidències entre les opinions de la gent del carrer i les dades que ens mostra el PaD. Efectivament, tal i com diuen totes les persones enquestades, l'edat d'emancipació s'allarga per diversos motius, com la necessitat d'acabar uns estudis més complets (ho diuen l'Elisa i la Natàlia) o bé per la situació d'atur i de precarietat laboral que pateixen els joves (ho diuen la Carlota, l'Encarna, l'Eduard i la Natàlia, entre d'altres).

A més, un dels altres fenòmens que analitzen les dades també apareix en les opinions de la gent del carrer i fins i tot amb els casos personals. Estem parlant de les trajectòries juvenils reversibles, és a dir, que no segueixen la lògica lineal que fins ara havien tingut. Com diu l'Enric, de 89 anys, que viu sol: "Ara marxen, però tornen". També trobem el cas de la Marta, de 36 anys, que viu a casa dels pares i diu: "Viure sola està complicat i més amb una nena".

Tot això també ens mostra la pluralitat de situacions que viuen els joves actualment i la inestabilitat de les seves situacions de residència.

Algunes consideracions generals a tenir en compte:

- L'opinió de la gent del carrer pot estar condicionada per molts elements, com la seva pròpia experiència, els seus prejudicis i la seva ideologia. L'edat, el sexe, l'origen geogràfic o la classe social solen tenir un paper molt important en la visió que té cada persona sobre la societat.
- Les dades ens aporten una visió més imparcial sobre la realitat social que intentem conèixer. Les dades s'han de recollir seguint un procés definit prèviament, que anomenem mètode científic, i que és propi de les ciències naturals però també de les ciències socials, que s'ocupen justament de l'estudi de la realitat social. El procés de recollida i anàlisi d'aquestes dades és lent i costós, per això sovint ens trobem que quan tenim disponibles les dades sobre una realitat social, ha passat tant de temps que aquesta ja ha canviat i no podem comparar les dades amb les opinions de les persones. Per això, és important invertir per disposar de bones fonts de dades que ens ajudin a conèixer d'una manera més objectiva la nostra realitat social.

- Les dades ens són útils perquè ens serveixen per veure què succeeix, o quines són les tendències generals. Aquesta informació ens pot ser útil per prendre decisions. Òbviament, no ho hem de prendre com una predicció, sinó com una orientació general. El que reflecteixen les dades són tendències. Després, cada cas és cada cas.

3. Desenvolupament de l'activitat: Analitzem les dades

Al **Quadern de l'alumne** hi ha dos documents (02 i 03) per treballar a l'aula el contrast entre dades i opinions. Es tracta de dues fitxes, una per recollir de manera individual o en petits grups què diuen les dades del vídeo, i l'altra, què diu la gent. El contrast entre aquestes dues fonts de coneixement de la realitat, es pot fer en grups petits i posteriorment plantejar un debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar el vídeo més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. En aquest cas, es recomana realitzar un visionat inicial de tot el vídeo i després un segon visionat per recollir la informació que dóna el vídeo. Per facilitar el buidat es pot repartir la feina entre els alumnes assignant a cada alumne o grup d'alumnes una part de la feina (p.ex. un grup d'alumnes es distribueix la recollida del que diuen les diferents persones entrevistades i cada alumne s'ocupa del buidat d'un entrevistat, un altre grup d'alumnes recull les dades estadístiques, un altre grup es fixa en els missatges de text i un últim grup s'encarrega del buidat final de les conclusions i propostes).

A continuació trobareu una sèrie de preguntes per ajudar a conduir el debat posterior sobre els continguts presentats en el vídeo:

1. Quines diferències hi ha entre el que diu la gent del carrer i el que ens mostren les dades?
2. Creieu que la situació personal de la gent del carrer que opinen pot estar influïnt en la seva percepció de la realitat?
3. I vosaltres, com ho veieu? El fet de conèixer les dades més a fons us ajuda a entendre millor el que està passant al vostre voltant?

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

1. Desenvolupament de l'activitat: Debat i reflexió personal

Després de treballar amb el grup els conceptes clau, haver visionat el vídeo i haver realitzat algunes de les activitats senzilles prèvies, pot ser interessant introduir un debat en primera persona, que permeti a l'alumne fer una reflexió personal sobre la seva realitat més propera.

En cas que el grup tingui un major grau de maduresa es pot passar directament a fer aquest debat després d'haver visionat i comentat el vídeo.

2. Preguntes per al debat

1. Quines dificultats creieu que té una persona avui per emancipar-se a Catalunya? I al vostre municipi/barri?
2. Coneixeu joves que s'hagin emancipat darrerament? Com ho han fet? Quins problemes tenen?
3. I vosaltres què, teniu ganes d'emancipar-vos? Per què? Digueu avantatges i desavantatges de viure fora de casa dels pares.
4. Amb la crisi econòmica, quan creieu que us podreu emancipar? Amb qui us agradaria anar a viure? On?

1. Desenvolupament de l'activitat: Propostes d'actuació

Després d'haver reflexionat sobre els continguts del vídeo sobre les experiències i coneixements de l'alumnat, el pas següent és prendre consciència de les implicacions d'aquesta realitat social i posicionar-se amb propostes d'accions per canviar l'entorn més proper. Com a proposta final d'activitats base a partir del vídeo, se suggereix un debat sobre quin hauria de ser el model de societat ideal i què podríem fer per aproximar-nos-hi.

Es proposa fer aquesta activitat si el docent considera que el grup té suficient maduresa.

2. Preguntes per al debat

1. Amb quines polítiques públiques creieu que es podria ajudar els joves a emancipar-se?
2. Si fóssiu el president/a de la Generalitat o del Govern espanyol... què faríeu per solucionar els problemes dels joves amb la feina, l'habitatge,...
3. I en la vostra vida, què podeu fer? Creieu que podeu fer alguna cosa per ajudar a fer front a l'emancipació dels joves del vostre barri o poble?

FEM ENTREVISTES SOBRE COM EMANCIPAR-SE

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Tractament de la informació • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria

2. Objectius

- Aprendre a fer preguntes.
- Practicar tècniques d'escolta activa.
- Aprendre a analitzar la informació.
- Reflexionar sobre el món del treball.

3. Descripció

Els alumnes fan entrevistes al seu entorn més proper sobre els canvis que s'han produït en els problemes i les solucions per a l'emancipació dels joves al llarg dels anys. D'una banda, es parla amb persones adultes sobre quan es van emancipar, amb qui, com va anar, qui els va ajudar... I d'altra banda, s'entrevisten joves que volen emancipar-se sobre quins problemes tenen. Per realitzar l'activitat, els alumnes hauran de dur a terme les següents tasques (o algunes d'elles):

1. Elaborar un guió d'entrevista sobre els problemes i les estratègies per emancipar-se (poden servir preguntes del vídeo).
2. Escollir quin perfil (edat, sexe,...) tindran els entrevistats i realitzar les entrevistes.
3. Analitzar la informació recollida i reflexionar sobre els resultats obtinguts.
4. Compartir la informació amb la resta de la classe i fer un debat. Realitzar una presentació per grups de les conclusions obtingudes i debatre sobre quins són els problemes per emancipar-se i les solucions a Catalunya en general, i al nostre barri o poble en particular.

4. Materials de suport

Veure a **Altres recursos per al docent**: "Aventura explorar. Propostes de recerca per a estudiants d'ESO. Eines d'exploració. Com fer una entrevista?".

FEM UNA HISTORIETA CÒMICA SOBRE ELS JOVES

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència artística • Competència digital • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Educació visual i plàstica • Tecnologies • Tutoria

2. Objectius

- Reflexionar sobre les problemàtiques associades a l'accés i manteniment de l'habitatge.
- Treballar l'empatia, la capacitat de posar-se al lloc de l'altre.
- Generar consciència de la situació actual i de quines organitzacions estan treballant per millorar les problemàtiques d'habitatge.

3. Descripció

A partir del visionat del vídeo *Españistan*, d'Aleix Saló, que explica de forma planera amb una historieta còmica la creació de la bombolla de l'habitatge i les seves conseqüències a Espanya, es proposa treballar a l'aula sobre com explicar els problemes dels joves a Catalunya, al municipi o al barri, d'una manera gràfica, senzilla i divertida.

En grups de 3-4 persones es discuteix sobre l'argument de la historieta, els missatges que es donaran, el context, el tipus de dibuixos, la tècnica, els colors...
El resultat es mostrarà amb una exposició a l'aula.

4. Materials de suport

Veure el vídeo *Españistan* d'Aleix Saló al final d'aquest **Quadern del docent**.

NOTÍCIES I IMATGES SOBRE JOVENTUT

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	- Competència comunicativa lingüística - Competència social i ciutadana	- Ciències socials, geografia i història - Educació per a la ciutadania i els drets humans - Tutoria

2. Objectius

- Aprendre a interpretar el que diu la premsa sobre una determinada temàtica.
- Distingir entre diferents tipus d'articles (notícies, articles d'opinió).
- Comparar notícies amb diferents posicionaments sobre una mateixa temàtica.

3. Descripció

Lectura individual o grupal de notícies i/o visionat d'imatges relacionades amb la situació de la gent jove i les seves dificultats per emancipar-se. A partir d'aquesta lectura, es generarà un debat sobre:

- El contingut dels articles i les imatges pròpiament (es pot seleccionar un dels articles proposats, més d'un article o afegir altres articles d'actualitat relacionats amb la matèria).
- Els diferents plantejaments de les imatges i dels textos en funció del tipus d'article (notícia o opinió) i de la ideologia del diari que ho publica.

4. Materials de suport

Veure els articles proposats al **Quadern de l'alumne** i les referències a la taula amb **Altres recursos per al docent**, al final d'aquest quadern.

A7_04 Diu la premsa...

A7_05 Imatges per pensar

ESCRIVIM UNA NOTÍCIA O ARTICLE D'OPINIÓ

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència social i ciutadana • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Tractament de la informació	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria • Llengua catalana i literatura • Llengua castellana i literatura • Llengua estrangera

2. Objectius

- Aprendre a interpretar el que diu la premsa sobre una determinada temàtica.
- Distingir entre diferents tipus d'articles (notícies, articles d'opinió).
- Comparar notícies amb diferents posicionaments sobre una mateixa temàtica.
- Aprendre a interpretar una imatge i escriure un text a partir de les idees que ens suggereix.

3. Descripció

Es fa una lectura i debat sobre les 3 notícies que s'adjunten al **Quadern de l'alumne**, les 3 del mateix dia i basades en les dades del mateix estudi ("Jóvenes y emancipación en España"). S'observa com, cada mitjà de comunicació, d'acord amb la seva ideologia, ha ressaltat una informació.

A partir de la recerca d'informació prèvia sobre els problemes d'emancipació al barri o poble (entrevistes a familiars o coneguts) o a través de la informació del mateix informe al qual fan referència les notícies, els alumnes escriuen una notícia o article d'opinió destacant allò que creuen que és més important. També poden utilitzar com a base les imatges que s'adjunten al **Quadern de l'alumne**.

4. Materials de suport

Veure els articles proposats al **Quadern de l'alumne** i les referències a la taula amb **Altres recursos per al docent**, al final d'aquest quadern.

A7_04 Diu la premsa...

A7_05 Imatges per pensar

QUINES POLÍTIQUES HI HA PER A LA GENT JOVE?

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Tractament de la informació • Competència digital • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria

2. Objectius

- Aprendre a cercar informació a la xarxa i en els mitjans de comunicació en paper.
- Aprendre a analitzar la informació i escriure les principals idees.
- Conscienciar-se sobre la seva pròpia necessitat/capacitat d'actuació.

3. Descripció

Es proposa als alumnes organitzar-se en petits grups i cercar informació sobre les accions i polítiques juvenils i de suport a l'emancipació que els afecten. Poden buscar informació del que fan entitats que treballen en temes juvenils i d'habitatge, les administracions municipals, comarcals, provincials, la Generalitat i l'Estat. Quines lleis, projectes i actuacions hi ha per facilitar l'accés a l'habitatge, com les Oficines Locals d'Habitatge, les Oficines d'emancipació, els sindicats, les entitats juvenils, entitats socials,...

Posarem en comú aquesta informació perquè també sigui útil per als companys i companyes de l'institut i del barri o municipi i farem propostes sobre projectes i accions a realitzar.

Publicacions del PaD

Descripció	Ubicació
Trajectòries i canvi social a Catalunya Publicació divulgativa elaborada pel Panel de Desigualtats Socials a Catalunya amb la qual s'aporten dades concretes sobre la nostra societat. Aquesta publicació inclou 10 debats en els quals s'ofereix resposta a 10 preguntes d'interès social i que es complementen amb els 10 vídeos elaborats per celebrar el 10è aniversari del PaD.	www.obdesigualtats.cat/img/10anys/10%20anys%20PaD/index.html
La joventut a Catalunya Breu resum de l'estudi "Una visió de la joventut a Catalunya a la llum de la 1a onada del Panel de Desigualtats a Catalunya" realitzat per Pau Miret, investigador del Centre d'Estudis Demogràfics. L'estudi se centra en la descripció d'una part de la vida de les persones: la que coneixem com a joventut i que transcorre entre els 15 i els 39 anys.	www.obdesigualtats.cat/intra/ob/documents/5_joventut_a_catalunya.pdf
Quines oportunitats tenen els joves avui? Breu resum de l'estudi de Pau Serracant, "Joventut i individualització", que fa una comparativa intergeneracional de les desigualtats de gènere i origen social que afecten els joves. L'origen social dels joves encara té força pes en el seu desenvolupament vital.	www.obdesigualtats.cat/intra/ob/documents/15_opportunitats_joves.pdf

Publicacions

Descripció	Ubicació
Trajectòries juvenils i mobilitat social. La reproducció intergeneracional de les desigualtats Monogràfic sobre les transformacions en la manera d'entendre i de viure la joventut actualment, per diferents experts catalans i internacionals en l'anàlisi de la joventut.	www20.gencat.cat/docs/Joventut/Documents/Arxiu/Publicacions/Col_Altres/monografic_trajectories.pdf
Jóvenes y emancipación en España Estudi elaborat per la Fundació de Ayuda contra la Drogadicción l'any 2012 sobre els problemes i les motivacions per a l'emancipació juvenil actual.	www.obrasocialcajamadrid.es/Ficheros/CMA/ficheros/OBSSocial_EstudioEmancipacionFAD.PDF

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

D7_12

ALTRES RECURSOS PER AL DOCENT

Prensa

Descripció	Ubicació
Sólo el 45% de los jóvenes de entre 18 y 34 años se ha ido de casa. Article de <i>La Vanguardia</i> del 23/10/12 arran de l'informe "Jóvenes y emancipación en España".	www.lavanguardia.com/vida/2012/10/23/54353819829/solo-45-jovenes-de-entre-18-y-34-anos-se-ha-ido-de-casa-en-espana.html
Los jóvenes prefieren abrumadoramente la opción de la propiedad a la del alquiler. Article de <i>El Mundo</i> del 23/10/12 arran de l'informe "Jóvenes y emancipación en España".	www.elmundo.es/elmundo/2012/10/23/suivienda/1351005614.html
Los jóvenes no pueden (ni quieren) emanciparse de casa de sus padres. Article de <i>El País</i> del 23/10/12 arran de l'informe "Jóvenes y emancipación en España".	http://sociedad.elpais.com/sociedad/2012/10/23/actualidad/1351017287_116408.html
España es el país con más jóvenes que ni estudian ni trabajan. Article de <i>El País</i> de l'11/09/12 arran de l'informe internacional "Paranorama de la educación 2012".	http://sociedad.elpais.com/sociedad/2012/09/11/actualidad/1347351489_459628.html

Vídeos

Descripció	Ubicació
Assignatures pendents. Reportatge del programa <i>30 Minuts</i> de TV3 que segueix les vivències d'uns joves d'entre 18 i 24 anys que van deixar els estudis, sense ni arribar a treure's el graduat en Educació Secundària. No treballen i, atesa la seva poca formació i la crisi actual, tenen poques possibilitats de fer-ho i ara intenten recuperar els temps perdut.	www.tv3.cat/30minuts/reportatges/1824/
Fugint del futur. Reportatge del programa <i>30 Minuts</i> de TV3, enregistrat en primera persona per dues noies, narrant les seves vivències i preocupacions en uns moments clau per a la seva inserció social i laboral. La Fundació Jaume Bofill va publicar un llibre a partir de l'experiència i les reflexions que va suscitar a l'equip impulsor.	www.tv3.cat/videos/1391999

D7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

D7_12**ALTRES RECURSOS PER AL DOCENT**

Descripció	Ubicació
Espanistán, de la Burbuja Inmobiliaria a la Crisis. Historieta còmica del dibuixant Aleix Saló sobre com s'ha gestat, desenvolupat i esclatat la bombolla immobiliària i quines han estat les conseqüències.	http://youtu.be/N7P2ExRF3GQ
Pel·lícules	
Descripció	Ubicació
<i>Barrio</i> (1998) Pel·lícula de Fernando León de Aranoa sobre la vida quotidiana de tres nois que viuen en un barri perifèric de Madrid i volen anar de vacances a la costa.	Es pot trobar al videoclub.

A7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

QUADERN DE L'ALUMNE

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo amb materials per a l'alumne.

Inclou tres fitxes per fer activitats senzilles que ajudin a entendre i interpretar el que es diu al vídeo (01 – 03).

A la part final del quadern (04-05) trobareu imatges i articles de premsa, que juntament amb altres recursos referenciats al **Quadern del docent**, serviran per treballar diferents aspectes del vídeo, tot aprofundint en altres competències o àrees de coneixement.

A7_01 Qüestionari: La conversa

A7_02 Full de treball: Què diuen les dades?

A7_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?

A7_04 Imatges per pensar

A7_05 Diu la premsa...

A7

VÍDEO

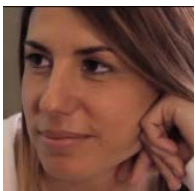
JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

A7_01**QÜESTIONARI: LA CONVERSA**

El vídeo comença amb una conversa entre una parella que es plantegen emancipar-se i llogar un pis per viure junts. Observa atentament la conversa i fixa't en com són i què diuen els personatges del vídeo en relació amb els següents aspectes:

1. Què faran el cap de setmana?

2. Els preocupa viure a casa dels pares?

A7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

A7_01

QÜESTIONARI: LA CONVERSA

3. Com veuen la possibilitat d'emancipar-se?

A7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

A7_02

FULL DE TREBALL: QUÈ DIUEN LES DADES?

Durant el vídeo es proporcionen una sèrie de dades per donar resposta a les preguntes següents. Observa atentament el vídeo i recull les dades que apareixen.

*En quin moment
s'emancipen els
joves?*

*Amb el pas del
temps, ha canviat el
patró d'emancipació?*

A7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

A7_03**FULL DE TREBALL: QUÈ DIU LA GENT DEL CARRER?**

<i>En quin moment s'emancipen els joves?</i>	Esteve, 66 anys, viu en parella	
	Sílvia, 35 anys, viu en parella	
	Marta, 36 anys, viu a casa dels pares	
	Eduard, 18 anys, viu a casa dels pares	
<i>Amb el pas del temps, ha canviat el patró d'emancipació?</i>	Carlota, 40 anys, viu en parella	
	Jordi, 40 anys, viu en parella	
	Natàlia, 29 anys, viu en parella	
	Enric, 89 anys, viu sol	
	Encarna, 74 anys, viu sola	
	Elisa, 41 anys, viu en parella	

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

A7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

A7_05

DIU LA PREMSA...

EL PAÍS

SOCIEDAD

VIDA & ARTES EDUCACIÓN SALUD CIENCIA MEDIO AMBIENTE IGUALDAD CONSUMO C

▶ ESTÁ PASANDO > Huelga 9M Feto Ley Costas Secuestros Greenpeace Niños

Los jóvenes no pueden (ni quieren) emanciparse de casa de sus padres

- Los españoles son los europeos que más tardan en independizarse; lo hacen de media a los 29 años

ALEJANDRA AGUDO | Madrid | 23 OCT 2012 - 20:34 CET

309

LAVANGUARDIA.com | Vida

Ediciones ▾ | Quiero ▾ | Ter

Portada Internacional Política Economía Sucesos Opinión Deportes Vida Tecnología Cu

ES Magazine Món Barcelona Ciencia Sanidad Salud Qué estudiar Medio ambiente Eficienci

EN ESPAÑA

Sólo el 45% de los jóvenes en España de entre 18 y 34 años se ha ido de casa

La juventud española es la que tarda más en Europa en emanciparse, pues la edad media a la que se van del hogar familiar se sitúa ya en torno a los 29 años

Vida | 23/10/2012 - 16:11h

Imagen de archivo de un joven, con edad de emanciparse, que vive en casa de los padres LV / Archivo

A7

VÍDEO

JOVENTUT I EMANCIPACIÓ

Per què els joves marxen tan tard de casa dels pares?

A7_05

DIU LA PREMSA...

ELMUNDO.es | Vivienda
Líder mundial en español | Jueves 25/10/2012. Actualizado 14:56h.

[España](#) [Mundo](#) [Europa](#) [Op-Blogs](#) [Deportes](#) [Economía](#) [Vivienda](#) [Cultura](#) [Toros](#) [Ciencia](#) [Salud](#) [Tecnología](#)

Edición **ESPAÑA** [Madrid](#) [Andalucía](#) [Balears](#) [Barcelona](#) [Castilla y León](#) [C. Valenciana](#) [País Vasco](#)

FORO

¿Qué películas destacaría de la carrera de Alfredo Landa? »

Compartir

[Recomendar](#) 324

[Twitter](#) 127

[Tuenti](#)

[G+](#) [Dribbble](#) [StumbleUpon](#) [Delicious](#) [Diigo](#) [Reddit](#)

Herramientas

- ☐ Enviar a un amigo
- ☐ Valorar
- ☐ Imprimir
- ☐ En tu móvil
- ☐ Rectificar

Además

- ☐ El paro y falta de liquidez alejan la vivienda barata de los jóvenes
- ☐ El Consejo de la Juventud pide un parque público de

ESTUDIO | Jóvenes y emancipación en España

Los jóvenes prefieren abrumadoramente la opción de la propiedad a la del alquiler

UNA EDUCACIÓN EN CRISIS

España es el país de Europa con más jóvenes que ni estudian ni trabajan

- El 23,7% de los adultos de entre 15 y 29 años estaban en esta situación en 2010, casi ocho puntos por encima de la media de la OCDE (15,8%)
- **DESCARGABLE** 'Panorama de la Educación 2012' (en inglés)

ANA TERUEL / J. A. AUNIÓ | París / Madrid | 12 SEP 2012 - 14:03 CET

1181

Archivado en: [Paro juvenil](#) [Generación ni-ni](#) [OCDE](#) [Estudiantes](#) [Generaciones](#) [Jóvenes](#) [Juventud](#) [Crisis financiera](#) [Desempleo](#) [Comunidad educativa](#) [Empleo](#) [España](#)

Enviar vídeo

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans?

Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

Laia Monterde, Anna Tarrés, Clàudia Vallvé

Classes socials	Habitatge
Educació	Joventut i emancipació
Pobresa	→ <u>Formació de parella</u>
Treball	Models de convivència
Treball domèstic i familiar	Usos lingüístics

www.paneldesigualtats.cat

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL
Bofill

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans? Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

La [Fundació Jaume Bofill](#), a partir de les anàlisis de l'enquesta [Panel de Desigualtats Socials a Catalunya \(PaD\)](#), posa a disposició de les escoles i instituts una sèrie de materials didàctics per treballar en l'àmbit educatiu com és la societat catalana d'avui, fent èmfasi en les seves desigualtats socials.

La proposta didàctica gira entorn dels materials elaborats amb motiu dels 10 anys del PaD "[Trajectòries i canvi social a Catalunya. 10 anys, 10 debats](#)", formats per 10 vídeos per debatre sobre aspectes clau en la nostra societat, relacionats entre si.

El plantejament metodològic i la forma d'utilitzar aquests materials s'explica breument a la [Guia Didàctica](#), que es recomana llegir abans de portar a terme les activitats proposades a continuació.

Cada vídeo està acompanyat d'una **Proposta didàctica**, un **Quadern del docent** i un **Quadern de l'alumne**, amb propostes d'activitats i materials de suport per treballar els continguts presentats en el vídeo.

FITXA TÈCNICA

Preguntes clau	• És veritat que l'amor és cec? • Quants catalans viuen en parella? • Com triem la nostra parella? • Quins factors influeixen en la nostra elecció?
Complexitat	Baixa
Breu descripció	Lluny del tòpic que "l'amor és cec" les dades ens mostren que la tria de parella està molt influenciada per factors com l'edat, el nivell d'estudis o el lloc de naixement. L'atzar, per tant, intervé molt menys en la tria de parella que el que ens pensem. Més aviat al contrari: la tendència majoritària és aparellar-nos amb persones semblants a nosaltres, cosa que fa que els factors socials i culturals tinguin un pes molt alt en la tria de parella.
Enllaç del vídeo	http://www.youtube.com/watch?v=r29r1QpEWyE&feature=player_embedded
Vídeos relacionats	Classe social. La classe social és un factor clau en la tria de parella. La tendència general és aparellar-se amb persones d'una mateixa classe social. Educació. El nivell d'estudis és molt determinant en la tria de parella. La gran majoria de les parelles tenen un nivell d'estudis igual o molt similar. Joventut i emancipació. Viure en parella és una de les principals motivacions per a l'emancipació dels joves.

PROPOSTA DIDÀCTICA

Objectiu	Activitat	Metodologia	Materials de suport	Complexitat	Temps
	Avui parlem de... Introduïm breument els conceptes que es mostren al vídeo per facilitar la seva comprensió	Presentació per part del docent	D8_01 Factors que incideixen en la tria de parella. D8_02 Glossari sobre formació de parella	Baixa	15'-30'
	Analitzem un cas Visionem la conversa inicial i l'analitzem a partir d'un qüestionari i del debat.	Resposta a qüestionari i debat	D8_03 Guió per al debat: La conversa A8_01 Full de treball: La conversa	Baixa	15'
	Analitzem les dades Durant el visionat del vídeo, una part de l'aula apunta el que diuen les dades i l'altra el que diu la gent. Després comparem les respostes i reflexionem sobre el mètode científic per explicar la realitat que ens envolta.	Treball individual, treball en petits grups i debat	D8_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades? A8_02 Full de treball: Què diuen les dades? A8_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?	Baixa	30'-45'
	Reflexions sobre les vivències i les situacions personals Traslladem el debat a l'àmbit personal, reflexionant sobre la situació de l'alumnat i el seu entorn.	Debat	D8_05 Guió per al debat: I nosaltres què?	Mitjana	30'
	Fem propostes d'actuació A partir de les polítiques proposades al vídeo i d'altres iniciatives, pensem en accions a realitzar per part dels poders públics, per altres organitzacions i per l'alumnat per reduir les problemàtiques exposades al vídeo.	Debat	D8_06 Guió per al debat: Què es pot fer?	Alta	30'
  	Per anar més enllà Proposta d'activitats i de materials de suport per aprofundir en els temes del vídeo, en qualsevol moment del procés d'aprenentatge. S'adjunta un llistat final amb altres recursos per seguir treballant els temes.		D8_07 Cerquem i expliquem D8_08 Notícies i imatges per pensar D8_09 Jocs i dinàmiques per reflexionar D8_10 Altres recursos per al docent	Alta	Variable

 QUADERN DEL DOCENT

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo i es complementa amb el **Quadern de l'alumne**, on es troben els materials (fitxes) per al desenvolupament de les activitats i altres recursos per a l'alumnat.

Inclou una explicació sobre els conceptes clau que es treballaran (documents 01 i 02) i unes propostes detallades d'activitats de debat per treballar a l'aula els diferents temes que apareixen al vídeo (03 – 06).

A la part final del quadern (07 – 09) trobareu altres propostes d'activitat, per anar més enllà del vídeo i aprofundir en altres competències o àrees de coneixement, interessant si es vol fer un treball més aprofundit o transversal (entre diferents matèries) sobre la formació de parella a Catalunya.

La darrera pàgina del quadern inclou una taula amb altres recursos que es consideren valuosos i s'indica la seva ubicació (10).

D8_01 Factors que incideixen en la tria de parella

D8_02 Glossari sobre formació de parella

D8_03 Guió per al debat: La conversa

D8_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades?

D8_05 Guió per al debat: I nosaltres què?

D8_06 Guió per al debat: Què es pot fer?

D8_07 Per anar més enllà: Analitzem les dades

D8_08 Per anar més enllà: Notícies i imatges per pensar

D8_09 Per anar més enllà: Jocs i dinàmiques per reflexionar

D8_10 Altres recursos per al docent

Viure en parella és la forma de convivència més habitual entre els catalans. A partir dels 30 anys, tres quartes parts dels catalans (el 75%) viuen en parella amb una altra persona.

En la nostra cultura, la base de la vida en parella és la idea de l'amor romàntic: es considera que el natural és que dues persones es coneguin, s'enamorin i, finalment, decideixin compartir les seves vides casant-se o anant a viure en parella. Però això no ha estat així sempre. Fins a l'època contemporània l'amor no tenia la importància que té avui en dia. A l'edat mitjana gairebé ningú es casava per amor. La finalitat del matrimoni era una altra, com mantenir la propietat en mans de la família o criar fills que ajudessin en el negoci o en el treball de la terra. En molts països encara és així, i els matrimonis concertats o de conveniència continuen sent habituals en molts llocs del món.

En qualsevol cas, el concepte actual de parella i de família se sustenta en un ideal romàntic, nascut a finals del segle XIX. Aquesta imatge de l'amor romàntic, basat en la idealització de l'objecte de l'amor, coincideix amb l'aparició de la novel·la com a gènere literari. Però l'amor, com a base de la formació de la parella, no és un fenomen natural sinó que ha vingut determinat per factors històrics i socials i està clarament relacionat amb la pèrdua de pes econòmic de la família i dels lligams familiars.

La idea d'enamorament, "d'amor a primera vista" o que "l'amor és cec" prové d'aquest ideal romàntic. Però, a la pràctica, les dades ens demostren que el fet d'enamorar-se no és tan "lliure" com pot semblar, i que les nostres eleccions estan molt condicionades per factors socials i culturals.

Més enllà de l'atzar, es poden identificar tres grans factors que condicionen la tria de parella: l'edat, el nivell d'estudis i l'origen geogràfic.

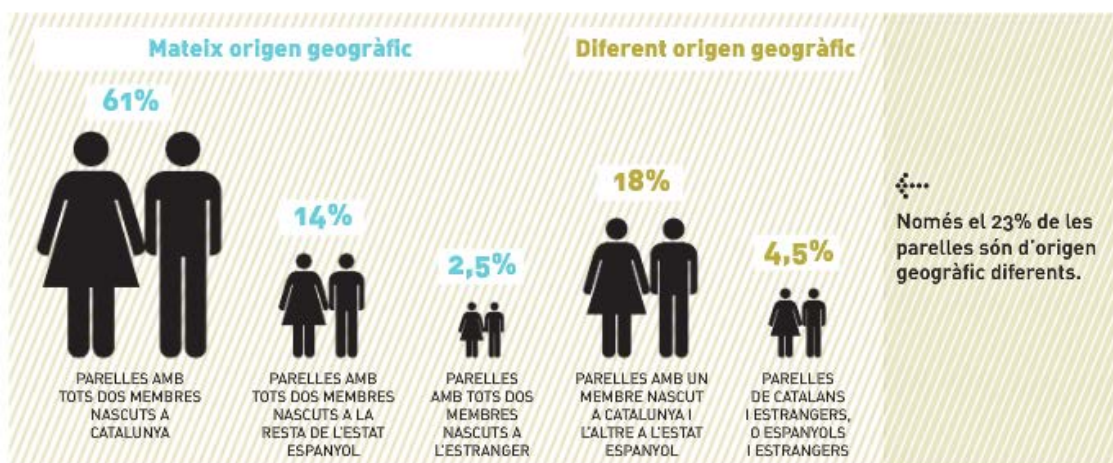
L'edat. La diferència d'edat entre les parelles sol ser de tres anys, sent l'home més gran que la dona. En canvi, no és gaire habitual que els homes siguin més joves que les dones: això només passa en un 10% de les parelles, en què l'home és entre un i tres anys més jove que la dona, i en un 4% dels casos, l'home és més de tres anys més jove. Entre les generacions més grans, en canvi, la diferència d'edats entre els membres de la parella tendeix a augmentar.

El nivell educatiu. El nivell educatiu és també un factor important a l'hora de triar la parella. Segons les dades del Panel, el 70% de les parelles tenen nivells d'estudis molt similars. En el 46% dels casos tenen exactament el mateix nivell d'estudis, i en el 24% el nivell d'estudis és molt semblant. Dins de les parelles amb el mateix nivell d'estudis, la majoria són persones amb estudis primaris, o amb estudis universitaris. El percentatge de parelles en què l'home té més estudis que la dona és bastant semblant, tot i que lleugerament superior, al percentatge de parelles en què són les dones les qui tenen un nivell d'estudis més alt que la seva parella.

L'origen geogràfic. El lloc de naixement condiona clarament la selecció de la parella. El 77% de les parelles catalanes han nascut en un mateix lloc i només en un 23% de les parelles l'origen

geogràfic és diferent. En la majoria dels casos (61%) els dos membres de la parella són nascuts a Catalunya, en un 14% han nascut en una altra comunitat autònoma i un 2,5% dels casos han nascut fora d'Espanya. Entre les parelles amb diferents orígens són molt més habituals les formades per un català i una persona nascuda en una altra comunitat que no pas entre un català o espanyol i un estranger.

Formació de parelles en funció de l'origen geogràfic (2001-2005)

Font: Elaboració pròpia a partir de MIRET, P. [2008] amb dades PaD. Fundació Jaume Bofill.

Parella

- Els éssers humans són éssers socials. No viuen sols sinó que s'uneixen en clans, relacionats per diferents lligams.
- Un d'aquests lligams és l'aparellament, relacionat amb la sexualitat i, des de cert moment històric, relacionat també amb la reproducció. Però no sempre ha estat així. En un inici, no existia la figura del pare, només existien les mares, ja que biològicament ser mare és evident a través de l'embaràs i del part. La dona sabia que portava criatures al món, l'home no, ja que la seva vinculació, d'entrada, no és visible. Aquesta ignorància va durar mil·lennis i encara hi ha societats que s'estructuren sense presència paterna.
- El descobriment del pare com a progenitor va consolidar la parella sexual, que va passar a ser també parella parental per a tota la vida. Biològicament, sempre s'és pare i mare dels fills.
- La parella sexual adquireix un nou significat, amb una finalitat social assignada: la reproducció. L'assumpció del rol patern, basat en la consanguinitat, implicarà una nova relació social: la filiació pare-fills: protecció, educació i transmissió cultural.

Sexualitat i fecunditat

- La sexualitat humana comprèn un conjunt de comportaments i processos amb aspectes psicològics, socials o culturals entrelaçats. La sexualitat és present en totes les etapes de la vida, des de la fetal fins a la vellesa.
- Primer, per ignorància, sexualitat i fecunditat eren dues realitats diferents i aïllades. Després, amb la invenció del matrimoni, es van voler unificar i en l'actualitat amb els avenços contraceptius i tecnològics, i els canvis en la manera de viure, s'han tornat a desvincular, generant un gran debat social.

Matrimoni

- El matrimoni és una relació entre dues (monogàmia) o més persones (poligàmia) amb un reconeixement social, cultural o jurídic. Les societats d'origen patriarcal com la nostra, basades en l'autoritat del pare, van donar resposta al conflicte creat per la manca de certesa sobre l'autenticitat de la relació pare-fill, a través d'una invenció social: el matrimoni.
- El matrimoni pot ser civil o religiós i, depenent de la religió o de l'ordenament jurídic, els drets, deures i requisits dels qui es volen casar són diferents.
- El matrimoni es considera un concepte important perquè contribueix a definir l'estructura de la societat, en crear un llaç de parentiu entre persones (generalment) no properes en línia de sang.
- Actualment existeixen alternatives a la institució matrimonial, com ara les **parelles de fet** o les **unions civils**.
- Avui, el matrimoni homosexual, o entre persones del mateix sexe, és totalment legal a catorze estats al món.

Amor

- L'amor és un sentiment de gran afecte cap a altres persones, objectes o éssers. L'amor de parella és el que més important ha estat històricament, on es barreja l'estimació, el sexe i altres sentiments.
- Des de la biologia s'interpreta que l'amor humà ha evolucionat a partir del ritual d'aparellament dels mamífers: desplegament d'energia, persecució obsessiva i protecció possessiva de la parella i agressivitat cap als potencials rivals.
- Però si bé l'amor està fundat en capacitats i necessitats biològiques, com el plaer sexual i l'instint de reproducció, també té una història cultural. A vegades s'atribueix la seva invenció a alguna tradició particular com ara els trobadors o el moviment romàntic, però hi ha vestigis arqueològics que confirmen l'existència d'afecte anteriorment.
- Des del punt de vista cultural, l'amor sexual s'ha manifestat històricament cap a les persones del sexe oposat i cap a les del mateix sexe.
- Amb el pas del temps s'ha produït una idealització del sentiment amorós. Aquest paper cada vegada més gran de l'amor indica un canvi social cap a la satisfacció emocional.

Família

- Sociològicament, una família és un conjunt de persones unides per llaços de parentiu. Aquest llaços són principalment de tres tipus: de matrimoni, de filiació entre pares i fills, i de relació entre germans.
- No existeixen unes característiques fixes per definir què és una família, ja que aquestes varien en funció de la cultura i de l'època, però arreu una de les principals funcions de la família és la producció i la reproducció de persones.
- Al voltant del segle X, la família era pràcticament una realitat inexistent. Allò que va fer créixer la solidaritat del llinatge i la propietat indivisa del patrimoni en el cas de les parenteles més adinerades va ser la dissolució dels poders polítics del moment i la necessitat de protecció. La família comprenia, entre els membres que vivien junts, diverses persones i fins i tot diverses parelles vivint d'un patrimoni que no s'havia volgut dividir: fills sense béns propis, cosins solters o nebots. La família era entesa com una societat que assegurava la supervivència dels seus membres i no necessàriament, com passa en l'actualitat, com un espai d'afecte.
- En altres cultures com ara l'oriental, la família encara avui és un clan extens amb vincles i avantpassats comuns.

Parentiu

- El parentiu és la relació que s'estableix entre els diferents membres d'una família. A través del parentiu s'estableix qui és la mare, el pare, el fill, la filla, etc.
- El parentiu abans només era sanguini, mentre que ara s'admeten altres procediments com l'adopció.

D8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

D8_02

GLOSSARI SOBRE FORMACIÓ DE PARELLA

- A més a més, el parentiu va molt lligat als costums de cada zona, de manera que una relació concreta es considera de parentiu en uns indrets però no té per què ser-ho en uns altres, sobretot pel que fa a l'anomenada família política o la família de la parella.

(Veure també els glossaris dels vídeos: Joventut i Emancipació i Models de convivència.)

1. Descripció del vídeo

En el vídeo veiem un parell de nois joves parlant sobre les seves respectives parelles.

Per la seva manera de vestir i pentinar, podem intuir una certa diferència entre els dos nois. Un amb ulleres i camisa de ratlles i l'altre amb samarreta i pul·lòver arremangat, i amb barba de dos dies.

La conversa gira entorn de les seves nòvies i les seves perspectives de futur. El noi amb ulleres explica al seu amic que s'ha enamorat d'una noia fantàstica i encantadora, a la qual va conèixer en una reunió de treball a Munich. Per la seva banda, el seu amic es mostra molt content perquè té previst casar-se d'aquí a un any amb la Paquita, amb qui surt des de fa més de 10 anys i que coneix del mercat, on tots dos treballen.

2. Claus per a la interpretació

Les històries de l'enamorament de tots dos joves són altament previsibles. El noi més ben vestit explica que "vàrem estudiar junts i ens vàrem trobar en una reunió de feina, a Munich". Es tracta, per tant, d'una noia amb el seu mateix nivell d'estudis i una feina similar a la seva. Pel que fa al seu amic, ell treballa al mercat i la seva nòvia també.

En aquest cas, l'entorn laboral ha marcat clarament l'elecció dels dos nois, i aquest fet és important, perquè ells i les seves nòvies comparteixen estils de vida molt similars. El noi que treballa al mercat es llevarà a la mateixa hora que la seva xicota, mentre que el seu amic haurà de viatjar i la seva nòvia també.

Crida l'atenció la frase del noi de les ulleres, quan diu "i no t'ho creuràs, però els seus pares i els meus ja es coneixen". Aquestes "coincidències", que ens poden semblar fruit de l'atzar, no ho són tant i ens demostren com l'entorn en què vivim no és pas tan gran com ens sembla, i les persones amb les quals ens relacionem tendeixen a compartir els mateixos espais i vivències que nosaltres.

3. Desenvolupament de l'activitat: La conversa

Al **Quadern de l'alumne** hi ha un document (01) per treballar la conversa amb el grup. Es tracta d'un qüestionari sobre com són i què diuen els protagonistes de la conversa, que es pot omplir de manera individual o en petits grups i després pot servir com a preguntes base per al debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar la conversa més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. Per facilitar el buidat, també es pot repartir la feina entre els

alumnes, de manera que una part de la classe s'ocupi de recollir el que diu un personatge i l'altra part de la classe, de l'altre personatge. I, si el formador ho considera necessari, abans del visionat pot facilitar eines o pistes als alumnes perquè es fixin en determinats aspectes del vídeo.

A continuació trobareu les preguntes dels qüestionaris i les respostes suggerides a l'exercici:

Pregunta	Interpretació suggerida
De què treballen cada un dels nois?	Un té una feina d'oficina que implica viatjar i fer reunions. L'altre noi treballa al mercat.
On han conegut les seves nòvies?	El noi vestit més formal va conèixer la seva nòvia quan estudiava (probablement a la universitat) i va tornar a coincidir amb ella més tard, en una reunió de feina a Munich. El noi del pul·lòver blau va conèixer la seva nòvia al mercat, i surt amb ella des de fa 10 anys.
Creus que és totalment casual que els pares del noi d'ulleres coneguin els pares de la seva nòvia?	No. El fet d'haver estudiat junts fa que sigui molt probable que pertanyin a una classe social molt similar, i això fa que es produeixin coincidències (en el lloc d'estiueig, en el tipus d'activitats d'oci que realitzen, etc.) i, per tant, no és estrany que les seves famílies es coneguin.
Creus que el noi d'ulleres faria bona parella amb la Paquita del mercat?	No es pot saber. És possible que s'enamoressin, però si decidissin anar a viure junts haurien de superar molts obstacles: el noi d'ulleres hauria de viatjar molt i la Paquita s'hauria de despertar molt d'hora al matí, la qual cosa complicaria la relació. A més, el tipus d'inquietuds i problemes de l'un i de l'altre serien molt diferents i els resultaria difícil compartir-los. I és molt probable que els agradessin coses diferents i que els amics d'ell i d'ella fossin també molt diferents.
I al seu amic, com creus que li aniria amb la noia de Munich?	També és possible que s'enamoressin, però probablement seria una relació complicada. El fet que la noia tingués un estatus social més alt que el noi podria, en un moment donat, ser un obstacle en la seva relació. Si volguessin tenir fills, podrien tenir problemes per trobar un equilibri a l'hora de compaginar la seva feina amb la família. I, com en el cas anterior, és molt probable que les seves inquietuds, aficions, interessos i amistats siguin molt diferents.

1. Descripció del vídeo

Durant el vídeo es recullen les opinions de la gent del carrer mitjançant entrevistes i, després, s'ofereix una breu explicació del que diuen les dades. A continuació trobareu un resum del que diuen les diferents persones entrevistades i del que diuen les dades en relació amb les diferents qüestions que es treballen en el vídeo.

Com escollim la nostra parella?

El que diu la gent

Esteve. 66 anys. Casat. Sí que crec que a primera vista pots tenir *feeling* amb algú.

Carlota. 44 anys. Amb parella. Crec en la intuïció, però després s'ha de veure amb el temps.

Robert. 66 anys. Casat. La parella és més cosa de la dona. Busca més la dona que l'home.

Maria. 28 anys. Soltera. Es importante que comparta los mismos valores hacia la vida, tener el mismo punto de vista, querer lo mismo.

Ferran. 45 anys. Casat. Els caràcters afins poden acabar en parella... O no, és que l'amor és cec, diuen.

Encarna. 74 anys. Vídua. No hi ha amor. Hi ha conveniència.

El que diuen les dades

A partir dels 30 anys viure en parella és la forma de convivència més habitual entre els catalans.

La tendència majoritària és aparellar-se amb persones d'igual perfil social, és a dir, amb la mateixa edat, nivell d'estudis i lloc de naixement.

És l'atzar el que fa que dues persones es trobin, o intervenen altres factors?

El que diu la gent

Rosa. 70 anys. Divorciada. Perquè l'amor perduri és important que tinguin una mateixa cultura.

Israel. 32 anys. Casat. La societat no veu bé un distanciament d'edat molt gran.

Ferran. 45 anys. Casat. No vull dir que una persona que està estudiant per advocat no es pugui ajuntar amb una que treballi en una cadena de producció però... tinc els meus dubtes.

Miquel. 70 anys. Casat. L'aigua amb l'oli no es barregen.

Eduard. 18 anys. Solter. Un noi independentista i de Puigcerdà no sortirà amb una

noia que es digui Jenifer i sigui de Castelldefels.

Elisa. 41 anys. Amb parella. És més complicat si la situació social dels dos membres de la parella és diferent.

El que diuen les dades

El 77% de les parelles comparteixen l'origen geogràfic.

El 70% tenen el mateix nivell d'estudis.

Els són entre 1 i 3 anys més grans que elles.

Sembla que hi hagi poca aleatorietat en la tria de la parella. Solen ser persones amb edat, procedència i estudis similars.

2. Claus per a la interpretació

En aquest àmbit trobem una coincidència força elevada entre el que diuen les persones del carrer i el que mostren les dades.

Alguns entrevistats opinen que la intuïció o el *feeling* personal juguen un paper en l'elecció de parella, com és el cas de l'Esteve o de la Carlota, o fan seva la dita que "l'amor és cec", com ara el Ferran. Tot i això, també pensen que l'afinitat de caràcters o el tenir els mateixos valors són elements fonamentals a l'hora de construir una parella.

Les dades mostren que factors com l'edat, el nivell d'estudis i l'origen geogràfic tenen un pes molt important en la tria de parella, i que, en general, tendim a aparellar-nos amb persones semblants a nosaltres. Aquesta visió és compartida per la majoria dels entrevistats i entrevistades, que comenten la importància del factor edat (Israel), nivell d'estudis (Ferran) o cultura (Rosa).

És interessant l'opinió de l'Eduard, que comenta que un noi de Puigcerdà que sigui independentista difícilment s'enamorarà d'una noia de Castelldefels que es digui Jenifer, en clara referència a una cançó del grup Els Catarres titulada *Jenifer* que parla, precisament, d'això. Per això es planteja com a possible activitat complementària a la visualització del vídeo l'audició de la cançó i la realització d'un exercici relacionat amb ella (p.ex. llegir i comentar la lletra de la cançó o fins i tot compondre en grups una cançó amb una temàtica similar). Al final d'aquest quadern, en l'apartat **Altres recursos per al docent** (D8-10) s'adjunta un link a aquesta cançó i a la seva lletra.

Algunes consideracions generals a tenir en compte:

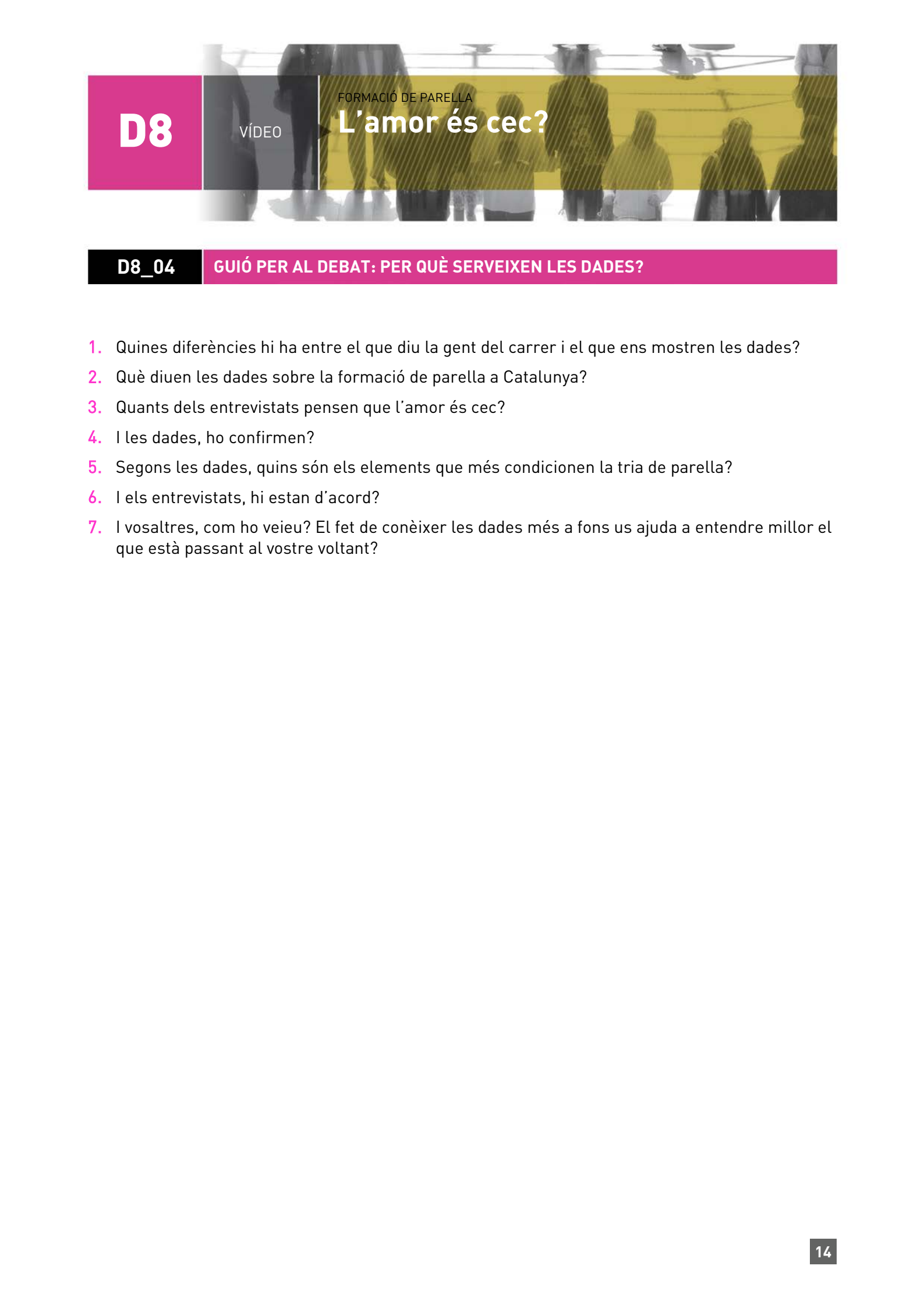
- L'opinió de la gent del carrer pot estar condicionada per molts elements, com la seva pròpia experiència, els seus prejudicis i la seva ideologia. L'edat, el sexe, l'origen geogràfic o la classe social solen tenir un paper molt important en la visió que té cada persona sobre la societat.
- Les dades ens aporten una visió més imparcial sobre la realitat social que intentem conèixer. Les dades s'han de recollir seguint un procés definit prèviament, que anomenem mètode científic, i que és propi de les ciències naturals però també de les ciències socials, que s'ocupen justament de l'estudi de la realitat social. El procés de recollida i anàlisi d'aquestes dades és lent i costós, per això sovint ens trobem que quan tenim disponibles les dades sobre una realitat social, ha passat tant de temps que aquesta ja ha canviat i no podem comparar les dades amb les opinions de les persones. Per això, és important invertir per disposar de bones fonts de dades que ens ajudin a conèixer d'una manera més objectiva la nostra realitat social.
- Les dades ens són útils perquè ens serveixen per veure què succeeix, o quines són les tendències generals. Aquesta informació ens pot ser útil per prendre decisions. Òbviament, no ho hem de prendre com una predicció, sinó com una orientació general. El que reflecteixen les dades són tendències. Després, cada cas és cada cas.

3. Desenvolupament de l'activitat: Analitzem les dades

Al **Quadern de l'alumne** hi ha dos documents (02 i 03) per treballar a l'aula el contrast entre dades i opinions. Es tracta de dues fitxes, una per recollir de manera individual o en petits grups què diuen les dades del vídeo, i l'altra, què diu la gent. El contrast entre aquestes dues fonts de coneixement de la realitat es pot fer en grups petits i posteriorment plantejar un debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar el vídeo més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. En aquest cas, es recomana realitzar un visionat inicial de tot el vídeo i després un segon visionat per recollir la informació que dóna el vídeo. Per facilitar el buidat es pot repartir la feina entre els alumnes assignant a cada alumne o grup d'alumnes una part de la feina (p.ex. un grup d'alumnes es distribueix la recollida del que diuen les diferents persones entrevistades i cada alumne s'ocupa del buidat d'un entrevistat, un altre grup d'alumnes recull les dades estadístiques, un altre grup es fixa en els missatges de text i un últim grup s'encarrega del buidat final de les conclusions i propostes).

A continuació trobareu una sèrie de preguntes per ajudar a conduir el debat posterior sobre els continguts presentats en el vídeo:

D8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

D8_04

GUIÓ PER AL DEBAT: PER QUÈ SERVEIXEN LES DADES?

1. Quines diferències hi ha entre el que diu la gent del carrer i el que ens mostren les dades?
2. Què diuen les dades sobre la formació de parella a Catalunya?
3. Quants dels entrevistats pensen que l'amor és cec?
4. I les dades, ho confirmen?
5. Segons les dades, quins són els elements que més condicionen la tria de parella?
6. I els entrevistats, hi estan d'acord?
7. I vosaltres, com ho veieu? El fet de conèixer les dades més a fons us ajuda a entendre millor el que està passant al vostre voltant?

1. Desenvolupament de l'activitat: Debat i reflexió personal

Després de treballar amb el grup els conceptes clau, haver visionat el vídeo i haver realitzat algunes de les activitats senzilles prèvies, pot ser interessant introduir un debat en primera persona, que permeti a l'alumne fer una reflexió personal sobre la seva realitat més propera.

En cas que el grup tingui un major grau de maduresa es pot passar directament a fer aquest debat després d'haver visionat i comentat el vídeo.

2. Preguntes per al debat

1. Els vostres pares, són iguals o diferents pel que fa a les tres variables que s'analitzen en el vídeo? (edat, nivell d'estudis i procedència).
2. I les persones més properes a vosaltres? (tiets, avis, veïns, amics...). Quanta gent coneixeu que tingui un perfil social similar i quants que tinguin un perfil molt diferent?
3. La vostra experiència personal, confirma el que diuen les dades o és diferent?
4. I per a vosaltres, quina és la parella ideal? Algú molt semblant o molt diferent?

1. Desenvolupament de l'activitat: Propostes d'actuació

Després d'haver reflexionat sobre els continguts del vídeo i sobre les experiències i coneixements de l'alumnat, el pas següent és prendre consciència de les implicacions d'aquesta realitat social i posicionar-se amb propostes d'accions per canviar l'entorn més proper. Com a proposta final d'activitats base a partir del vídeo, se suggereix un debat sobre quin hauria de ser el model de societat ideal i què podríem fer per aproximar-nos-hi.

Es proposa fer aquesta activitat si el docent considera que el grup té suficient maduresa.

2. Preguntes per al debat

Les dades mostren una clara tendència a aparellar-nos amb persones similars a nosaltres per edat, origen o nivell d'estudis. Però tot i això existeixen excepcions, i hi ha parelles formades per persones molt diferents que funcionen molt bé. Tot i això, els estereotips i els prejudicis fan que determinades unions siguin mal vistes.

1. Per exemple, en la nostra societat les parelles amb molta diferència d'edat estan mal vistes. I encara més quan la més gran és la dona. Creieu que hi ha motius per aquest prejudici? Què li diríeu a un amic o amiga que s'ha enamorat d'algú 15 o 20 anys més gran? I si tot i els arguments de sentit comú que els poguéssiu donar, s'estimen, què faríeu?
2. O, per exemple, hi ha pares que no accepten que els seus fills o filles es casin amb persones d'altres procedències o religions (p.ex. jueus, negres o musulmans). Per què penseu que passa, això? Com creieu que s'hauria d'actuar en una situació així?
3. Què en penseu d'aquests prejudicis? Com creieu que s'hi pot lluitar en contra?

Una cosa és que tendim a aparellar-nos amb persones similars a nosaltres, per cultura, educació o edat. Però una altra molt diferent és que ens obliguin a fer-ho. Pensem, per exemple, en els països en què encara són habituals els matrimonis de conveniència.

1. Creieu que hauríem d'intervenir més per evitar aquest tipus de situacions i ajudar a defensar els drets de les dones i dels més febles?
2. O penseu que és una qüestió cultural, i que no tenim cap dret a imposar a altres cultures la nostra manera de veure les coses?

INTRODUINT CONCEPTES ESTADÍSTICS BÀSICS

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Tractament de la informació • Competència digital • Competència matemàtica	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Matemàtiques • Tecnologies • Tutoria

2. Objectius

1. Aprendre conceptes estadístics bàsics.
2. Reflexionar sobre les diferències d'edat en la formació de parella.

3. Descripció

1. El formador demana a cada alumne que digui l'edat del seu pare i de la seva mare.
2. Tota la classe apunta les dades en un paper.
3. El formador introdueix conceptes estadístics bàsics (mitjana aritmètica, mediana, moda, desviació típica...) explicant en què consisteix cada concepte, com es calcula i per què serveix.
4. Els alumnes calculen la diferència entre les edats de cada parella i amb les xifres resultants, realitzen les operacions estadístiques bàsiques prèviament explicades pel formador.
5. Utilitzant programari informàtic, realitzen gràfics que ajudin a visualitzar els resultats obtinguts (gràfics de barres, dispersió...).
6. En finalitzar l'activitat es reflexiona sobre els resultats obtinguts i es compara amb les dades proporcionades pel PaD.

4. Materials de suport

Veure "Buxaweb. Conceptes de sociologia. Glossari dels principals conceptes teòrics de la sociologia". Referència a **Altres recursos per al docent**.

NOTÍCIES I IMATGES SOBRE LA FORMACIÓ DE PARELLA

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria

2. Objectius

- Aprendre a interpretar el que diu la premsa sobre una determinada temàtica.
- Distingir entre diferents tipus d'articles (notícies, articles d'opinió).
- Comparar notícies amb diferents posicionaments sobre una mateixa temàtica.
- Aprendre a interpretar una imatge i escriure un text a partir de les idees que aquesta imatge suggereixi.

3. Descripció

Lectura individual o grupal de notícies i/o visionat d'imatges relacionades amb la formació de parella. A partir d'aquesta lectura, es generarà un debat sobre:

- El contingut dels articles i les imatges pròpiament (es pot seleccionar un dels articles proposats, més d'un article o afegir altres articles d'actualitat relacionats amb la matèria).
- Els diferents plantejaments de les imatges i dels textos en funció del tipus d'article (notícia o opinió) i de la ideologia del diari que ho publica.

4. Materials de suport

Veure els articles proposats al **Quadern de l'alumne** i les referències a la taula amb **Altres recursos per al docent**, al final d'aquest quadern.

A8_04 Imatges per pensar

A8_05 Diu la premsa...

CINEFÒRUM

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència audiovisual • Competència cultural • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Educació visual i plàstica • Tutoria

2. Objectius

1. Reflexionar sobre els prejudicis relacionats amb les diferències d'edat, classe social i origen en la formació de parelles.

3. Descripció

1. Visionar diferents pel·lícules (totalment o fragments escollits) que tractin sobre parelles amb diferències d'edat, nivell social o origen.
2. Un cop realitzat el visionat, fer reflexionar els alumnes (obrint un debat o plantejant la realització d'un treball per escrit) entorn dels prejudicis socials i les dificultats de convivència entre les parelles.

4. Materials de suport

Veieu la proposta de pel·lícules recollida a **Altres recursos per al docent**.

Publicacions del PaD

Descripció	Ubicació
Trajèctories i canvi social a Catalunya Publicació divulgativa elaborada pel Panel de Desigualtats Socials a Catalunya amb la qual s'aporten dades concretes sobre la nostra societat. Aquesta publicació inclou 10 debats en els quals s'ofereix resposta a 10 preguntes d'interès social i que es complementen amb els 10 vídeos elaborats per celebrar el 10è aniversari del PaD.	http://www.obdesigualtats.cat/img/10anys/10%20anys%20PaD/index.html
Convivència en parella i formació d'unions a Catalunya Resum de l'estudi sobre "Homogàmia, endogàmia i formació de la parella a Catalunya, 2001-2005", en el qual s'analitzen les similituds i diferències entre els components de la parella pel que fa a l'edat, al nivell d'estudis o a les tasques professionals.	http://www.obdesigualtats.cat/ntra/ob/documents/12_conviven cia_parella.pdf
Algunes consideracions sobre aspectes de la vida familiar a Catalunya Resum d'un informe realitzat amb dades del PaD de l'any 2001, que posa en relleu alguns aspectes fonamentals de la majoria de llars catalanes: si tenen fills, l'esforç per l'habitatge i les limitacions econòmiques.	http://www.obdesigualtats.cat/ntra/ob/documents/1_considera cions_sobre_aspectes_vida_fam iliar_a_catalunya.pdf
Prensa	
Descripció	Ubicació
Confirmado: "El amor es ciego" Article sobre les darreres investigacions sobre el funcionament del cervell, que confirmen que les persones que estan enamorades perden la capacitat de criticar les seves parelles.	http://sociedad.elpais.com/sociedad/2008/03/24/actualidad/1206313201_850215.html
¿Dónde está regulada la edad para enamorarse? Història d'un home de la ciutat de Granada, de 68 anys, que s'enamora d'una noia marroquí de 23 i s'ha d'enfrontar a les sospites dels jutges per tal de poder obtenir el permís per contraure matrimoni.	http://elpais.com/diario/2008/08/25/sociedad/1219615204_850215.html
Boda forzosa, mejor prohibida Article de denúncia de les pràctiques de matrimonis per	http://elpais.com/diario/2011/03/29/sociedad/1301349601_850215.html

D8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?**D8_10****ALTRES RECURSOS PER AL DOCENT**

Descripció	Ubicació
conveniència que tenen lloc en diferents països africans.	html
La tradición de los matrimonios concertados sigue plenamente vigente en la India Article sobre la tradició dels matrimonis concertats, vistos des de la perspectiva dels seus protagonistes.	http://www.emol.com/tendencias/ymujer/Noticias/2012/02/11/22307/La-tradicion-de-los-matrimonios-concertados-sigue-plenamente-vigente-en-la-India.aspx
Materials didàctics	
Descripció	Ubicació
Buxaweb. Conceptes de sociologia. Glossari dels principals conceptes teòrics de la sociologia.	www.buxaweb.com/historia/sociologia/sociologia.htm#M%C3%A8todes%20i%20t%C3%A8cniques%20de%20la%20sociologia
Música	
Descripció	Ubicació
Jenifer Cançó d'Els Catarres sobre un noi independista i de Puigcerdà que s'enamora d'una noia de Castelldefels que es diu Jenifer.	https://www.youtube.com/watch?v=FhJR6001X8Y http://www.totlletres.com/37-lletra-Jenifer
Pel·lícules	
Descripció	Ubicació
<i>Una familia con clase</i> Història d'amor entre un jove anglès de bona família i una americana sexy i superficial.	http://www.filmaffinity.com/es/film320915.html
<i>A women of no importance</i> Adaptació al cinema de la comèdia d'Oscar Wilde sobre una jove americana que passa un cap de setmana amb una família de l'alta societat a la campanya anglesa i s'enamora d'un jove que està a punt de començar a treballar com a secretari de lord Illingworth.	http://www.filmaffinity.com/es/film477335.html

D8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

D8_10

ALTRES RECURSOS PER AL DOCENT

Descripció	Ubicació
<i>Adivina quién viene a cenar esta noche</i> Història d'amor entre una noia blanca de classe mitjana americana i un jove de color.	http://www.filmaffinity.com/es/film420852.html
<i>El graduado</i> Història de l'enamorament d'un noi jove de la mare del seu amic.	http://www.filmaffinity.com/es/film359061.html

A8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

QUADERN DE L'ALUMNE

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo amb materials per a l'alumne.

Inclou tres fitxes per fer activitats senzilles que ajudin a entendre i interpretar el que es diu al vídeo (01 – 03).

A la part final del quadern (04-05) trobareu imatges, que juntament amb els articles de premsa referenciats al **Quadern del docent** i altres recursos, serviran per treballar diferents aspectes del vídeo, tot aprofundint en altres competències o àrees de coneixement.

A8_01 Qüestionari: La conversa

A8_02 Full de treball: Què diuen les dades?

A8_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?

A8_04 Imatges per pensar

A8_05 Diu la premsa...

A8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

A8_01

QÜESTIONARI: LA CONVERSA

El vídeo comença amb una conversa entre un parell de nois joves que parlen sobre les seves respectives parelles. Observa atentament la conversa i fixa't en com són i què diuen els personatges del vídeo en relació amb els següents aspectes:

1. De què treballen cada un dels nois?

2. On han conegut les seves nòvies?

A8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

A8_01

QÜESTIONARI: LA CONVERSA

3. Creus que és totalment casual que els pares del noi d'ulleres coneguin els pares de la seva nòvia?

4. Creus que el noi d'ulleres faria bona parella amb la Paquita del mercat?

5. I al seu amic, com creus que li aniria amb la noia de Munich?

A8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

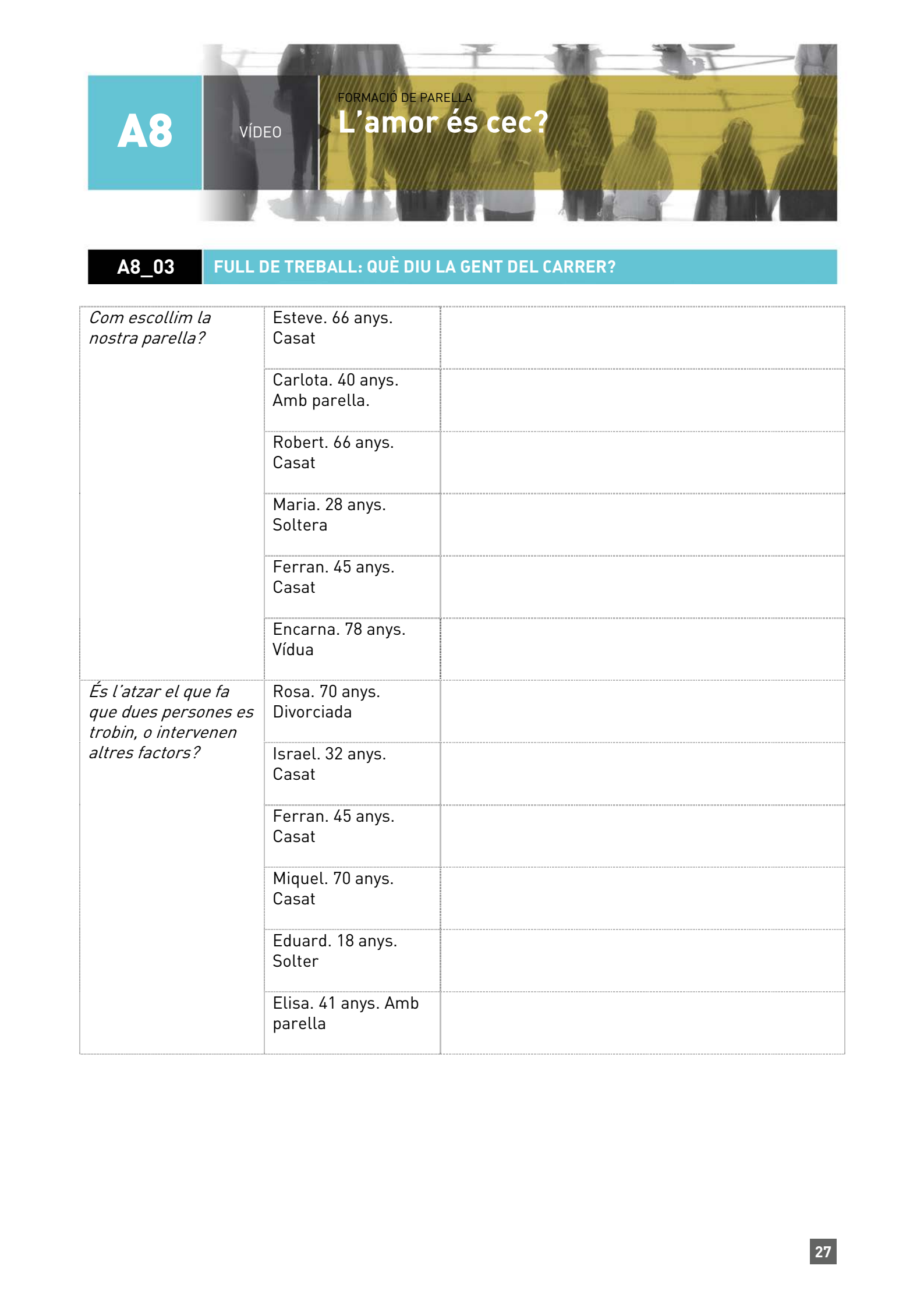
A8_02

FULL DE TREBALL: QUÈ DIUEN LES DADES?

Durant el vídeo es proporcionen una sèrie de dades per donar resposta a les preguntes següents. Observa atentament el vídeo i recull les dades que apareixen.

Com escollim la nostra parella?

És l'atzar el que fa que dues persones es trobin, o intervenen altres factors?

A8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?**A8_03****FULL DE TREBALL: QUÈ DIU LA GENT DEL CARRER?**

<i>Com escollim la nostra parella?</i>	Esteve. 66 anys. Casat	
	Carlota. 40 anys. Amb parella.	
	Robert. 66 anys. Casat	
	Maria. 28 anys. Soltera	
	Ferran. 45 anys. Casat	
	Encarna. 78 anys. Vídua	
<i>És l'atzar el que fa que dues persones es trobin, o intervien altres factors?</i>	Rosa. 70 anys. Divorciada	
	Israel. 32 anys. Casat	
	Ferran. 45 anys. Casat	
	Miquel. 70 anys. Casat	
	Eduard. 18 anys. Solter	
	Elisa. 41 anys. Amb parella	

A8

VÍDEO

FORMACIÓ DE PARELLA

L'amor és cec?

A8_04

IMATGES PER PENSAR...

el amor es ciego

aunque lleves gafas...

EL AMOR ES CIEGO
Y LA LOCURA LO ACOMPAÑA

EL PAÍS

SOCIEDAD

REPORTAJE:

Confirmado: "El amor es ciego"

Un estudio sostiene que las personas que están enamoradas pierden la capacidad de criticar a sus parejas

EFE | Barcelona | 24 MAR 2008 - 01:22 CET

Las últimas investigaciones sobre el funcionamiento del cerebro sostienen que las personas que están realmente enamoradas pierden la capacidad de criticar a sus parejas, es decir, se vuelven incapaces de ver sus defectos, lo que viene a confirmar aquel popular refrán que asegura que "el amor es ciego".

Al menos esto es lo que sucede en los casos de amor romántico o maternal, en los que se ha detectado que, ante determinados sentimientos, se activan las mismas regiones del cerebro, según ha explicado la neurobióloga Mara Dierssen, investigadora del Centro de Regulación Genómica de Barcelona. Lo más curioso del caso, sin embargo, es que, paralelamente a esta estimulación que se produce en las mismas regiones cerebrales, en ambos tipos de amor se "desactiva" la zona del cerebro encargada del juicio social y de la evaluación de las personas.

"¿Dónde está regulada la edad para enamorarse?"

Un granadino de 68 años lucha para que los jueces permitan su matrimonio con una marroquí de 23

VALME CORTÉS | Granada | 25 AGO 2008

Archivado en: Matrimonio Inmigrantes Familia Inmigración España Migración Demografía Sociedad

Adolfo Galán conoció a la mujer que dice que ama, Eddab Nawall, en Casablanca, donde ella vive. Fue hace cerca de cuatro años. Él viajó a Marruecos por motivos de trabajo como colaborador de la Universidad Internacional de Andalucía. La primera vez que la vio fue en un establecimiento de comida rápida en el paseo Corniche. Allí comenzó una relación cuyos protagonistas quieren culminar con el matrimonio. Cuando se conocieron, Galán tenía 64 años y Nawall 19. La diferencia de edad y de nacionalidad les obliga ahora a demostrar la honestidad de sus intenciones ante los jueces. Algo que aún no han conseguido.

REPORTAJE: VIDA & ARTES | MUJERES

Boda forzosa, mejor prohibida

Los casos de menores casadas a la fuerza plantean su conversión en delito - Cataluña sigue los pasos de Reino Unido, que lo persigue desde un departamento especial

REBECA CARRANCO / JESÚS GARCÍA | 29 MAR 2011

Cuando María (nombre ficticio) pisó L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona) se buscó la vida para decirle a una maestra suya en Italia lo que le ocurría: la habían casado a la fuerza con su primo. La cría, de 16 años, le envió un mensaje de texto desde el móvil y le indicó dónde se encontraba. La maestra contactó con los Mossos d'Esquadra, que la rescataron de lo que consideran un matrimonio forzado, que acarreó abusos sexuales y violencia. María nació en un pequeño pueblo del Atlas, en Marruecos.

María cumple con el perfil de mujer que puede ser víctima de una boda forzosa: es menor de edad, procede de una zona rural y de un país musulmán, donde este tipo de prácticas siguen vigentes en algunas áreas.

La tradición de los matrimonios concertados sigue plenamente vigente en la India

La gran mayoría de los jóvenes todavía prefiere que sea su familia la que les encuentre una pareja. Sólo unos pocos se casan realmente por amor.

NUEVA DELHI.- En un país como la India, donde impera la tradición, la familia ocupa un lugar crucial a la hora de elegir pareja a los jóvenes casaderos mediante bodas concertadas, para lo que emplea desde anuncios en la prensa hasta agencias matrimoniales.

En el caso de la familia del veinteañero Shyam Kumar se recurrió al recurso clásico de investigar en el círculo social más próximo para encontrarle una esposa y, tras cotejar a 15 chicas, vio en la prima de una de las cuñadas del joven a la mujer ideal.

Desde que recibió la noticia, Kumar parece levitar por las instalaciones del centro educativo donde trabaja como conserje, una ensoñación que se ha acentuado últimamente porque,

mañana, se encontrará por primera vez con su futura esposa.

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans?

Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

Laia Monterde, Anna Tarrés, Clàudia Vallvé

Classes socials	Habitatge
Educació	Joventut i emancipació
Pobresa	Formació de parella
Treball	→ <u>Models de convivència</u>
Treball domèstic i familiar	Usos lingüístics

www.paneldesigualtats.cat

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL
Bofill

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans? Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

La [Fundació Jaume Bofill](#), a partir de les anàlisis de l'enquesta [Panel de Desigualtats Socials a Catalunya \(PaD\)](#), posa a disposició de les escoles i instituts una sèrie de materials didàctics per treballar en l'àmbit educatiu com és la societat catalana d'avui, fent èmfasi en les seves desigualtats socials.

La proposta didàctica gira entorn dels materials elaborats amb motiu dels 10 anys del PaD "[Trajectòries i canvi social a Catalunya. 10 anys, 10 debats](#)", formats per 10 vídeos per debatre sobre aspectes clau en la nostra societat, relacionats entre si.

El plantejament metodològic i la forma d'utilitzar aquests materials s'explica breument a la [Guia Didàctica](#), que es recomana llegir abans de portar a terme les activitats proposades a continuació.

Cada vídeo està acompanyat d'una **Proposta didàctica**, un **Quadern del docent** i un **Quadern de l'alumne**, amb propostes d'activitats i materials de suport per treballar els continguts presentats en el vídeo.

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

... FITXA TÈCNICA

Preguntes clau	• Com és avui el model típic de llar a Catalunya? Com ha canviat amb el pas del temps? • Hi ha nous models de convivència? Quins? • Quines raons expliquen la diversitat de models de llars catalanes?
Complexitat	Mitjana/Alta
Breu descripció	Des dels anys vuitanta, amb la Llei del divorci, la societat catalana ha evolucionat cap a nous models de convivència. A més factors com l'envelliment de la població, l'endarreriment de l'edat de tenir fills i l'arribada de població immigrant incideixen directament en la composició de les llars. Avui la tendència principal és a la desfamiliarització de les llars, cada vegada hi ha més llars formades per una sola persona. Cal que les polítiques de suport a les famílies s'adaptin a la pluralitat i diversitat de models de famílies i que des de la política local es tingui en compte la realitat residencial del seu territori. A partir de la conversa entre dues amigues, de les dades del Panel de Desigualtats de Catalunya i de les opinions de la gent del carrer, el vídeo aporta informació i ajuda a reflexionar sobre els nous models de convivència a Catalunya.
Enllaç del vídeo	www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=xcJFmUxk9RA
Vídeos relacionats	Habitatge. Els diferents models de llars i família actuals (monoparentals, reconstituïdes,...) requereixen habitatges adaptats a les seves necessitats i accessibles d'acord amb els ingressos de la llar. Joventut i emancipació. L'endarreriment de l'edat d'emancipació per les dificultats de la gent jove per accedir a un habitatge, incideix directament en la composició de les llars catalanes. Formació de parella. Les llars o nuclis de convivència estan formades generalment per famílies i parelles, amb tots els condicionants que s'expliquen al vídeo.

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

PROPOSTA DIDÀCTICA

Objectiu	Activitat	Metodologia	Materials de suport	Complexitat	Temps
	Avui parlem de... Introduïm breument els conceptes que es mostren al vídeo per facilitar la seva comprensió.	Presentació per part del docent	D9_01 Llars i famílies a Catalunya D9_02 Glossari sobre models de convivència	Baixa	15'-30'
	Analitzem un cas Visionem la conversa inicial i l'analitzem a partir d'un qüestionari i del debat.	Resposta a qüestionari i debat	D9_03 Guió per al debat: La conversa A9_01 Full de treball: La conversa	Baixa	15'
	Analitzem les dades Durant el visionat del vídeo, una part de l'aula apunta el que diuen les dades i l'altra el que diu la gent. Després comparem les respostes i reflexionem sobre el mètode científic per explicar la realitat que ens envolta.	Treball individual, treball en petits grups i debat	D9_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades? A9_02 Full de treball: Què diuen les dades? A9_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?	Baixa	30'-45'
	Reflexions sobre les vivències i les situacions personals Traslladem el debat a l'àmbit personal, reflexionant sobre la situació de l'alumnat i el seu entorn.	Debat	D9_05 Guió per al debat: I nosaltres què?	Mitjana	30'
	Fem propostes d'actuació A partir de les polítiques proposades al vídeo i d'altres iniciatives, pensem en accions a realitzar per part dels poders públics, per altres organitzacions i per l'alumnat per reduir les problemàtiques exposades al vídeo.	Debat	D9_06 Guió per al debat: Què es pot fer?	Alta	30'
  	Per anar més enllà Proposta d'activitats i de materials de suport per aprofundir en els temes del vídeo, en qualsevol moment del procés d'aprenentatge. S'adjunta un llistat final amb altres recursos per seguir treballant els temes.		D9_07 Investiguem D9_08 Cerquem i expliquem D9_09 Notícies per pensar D9_10 Jocs i dinàmiques per reflexionar D9_11 Passem a l'acció D9_12 Altres recursos per al docent	Alta	Variable

❖ QUADERN DEL DOCENT

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo i es complementa amb el **Quadern de l'alumne**, on es troben els materials (fitxes) per al desenvolupament de les activitats i altres recursos per a l'alumnat.

Inclou una explicació sobre els conceptes clau que es treballaran (documents 01 i 02) i unes propostes detallades d'activitats de debat per treballar a l'aula els diferents temes que apareixen al vídeo (03 – 06).

A la part final del quadern (07 – 09) trobareu altres propostes d'activitat, per anar més enllà del vídeo i aprofundir en altres competències o àrees de coneixement, interessant si es vol fer un treball més aprofundit o transversal (entre diferents matèries) sobre els nous models de llars i famílies a Catalunya.

La darrera pàgina del quadern inclou una taula amb altres recursos que es consideren valuosos i s'indica la seva ubicació (10).

D9_01 Llars i famílies a Catalunya

D9_02 Glossari sobre models de convivència

D9_03 Guió per al debat: La conversa

D9_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades?

D9_05 Guió per al debat: I nosaltres què?

D9_06 Guió per al debat: Què es pot fer?

D9_07 Per anar més enllà: Investiguem

D9_08 Per anar més enllà: Cerquem i expliquem

D9_09 Per anar més enllà: Jocs i dinàmiques per reflexionar

D9_10 Per anar més enllà: Notícies i imatges per pensar

D9_11 Per anar més enllà: Passem a l'acció

D9_12 Altres recursos per al docent

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

D9_01

LLARS I FAMÍLIES A CATALUNYA

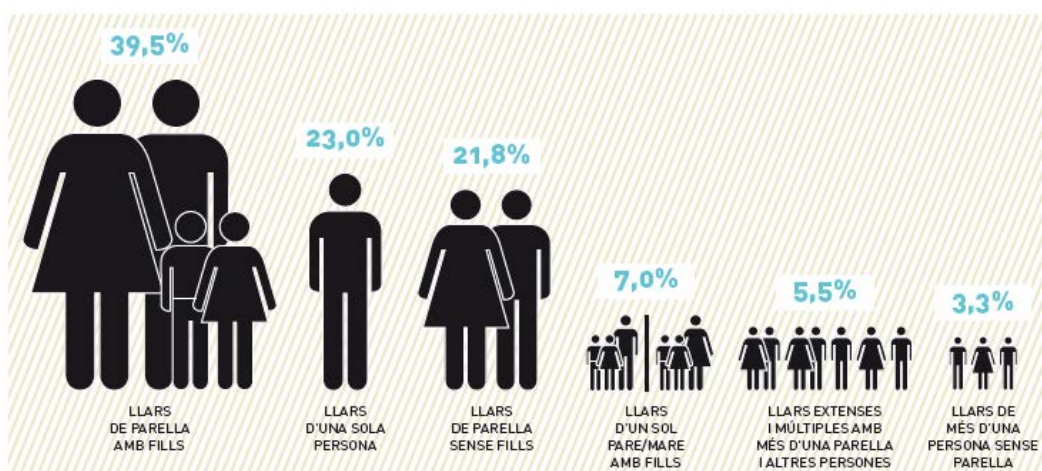
La composició i realitat de les famílies catalanes ha canviat molt des dels anys vuitanta. La tendència vers la diversitat familiar caracteritza el conjunt de Catalunya, una diversitat que inclou, cada vegada més, noves formes de llars en detriment de les modalitats més tradicionals. D'aquesta manera es van establint, arreu del territori i en nombre creixent, les llars unipersonals, les formades per parelles de fet, les formades per parelles sense fills...

Diversos fenòmens socials i esdeveniments n'han estat els responsables. En primer lloc, l'aprovació de la Llei del divorci va facilitar les separacions de parelles, fet que ha comportat la proliferació de noves llars, bé individuals, bé monoparentals o bé reconstituïdes. Entenem per llars monoparentals aquelles llars amb un sol dels progenitors: una mare sola amb fill(s) o un pare sol amb fill(s). Les llars reconstituïdes estan formades per una parella i almenys un fill nascut d'una unió precedent.

Es detecta un augment de les llars monoparentals, sobretot aquelles en què conviuen menors de 16 anys amb un sol progenitor/a, majoritàriament separats o divorciats. Per contra, van disminuint gradualment les famílies monoparentals encapçalades per vídues amb fills o filles majors de 16 anys i significativament les llars complexes, les múltiples, formades per dos o més nuclis, i les extenses, en les quals, a part del nucli familiar, hi conviuen també altres persones.

Tipologia de llars a Catalunya (2007)

Font: Elaboració pròpia a partir de LÓPEZ, C. (2012) amb dades PaD. Fundació Jaume Bofill.

En segon lloc, hi ha altres aspectes que incideixen en els nous tipus de llars, com l'envelliment de la població, que ha estat un factor clau de l'increment del nombre de llars de parelles sense fills o llars dites de niu buit. També hi ha moltes persones grans que viuen soles, perquè s'han quedat vídues, per exemple.

D9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

D9_01**LLARS I FAMÍLIES A CATALUNYA**

En tercer lloc, ha tingut un impacte important en el mapa de les llars catalanes l'endarreriment de l'edat d'emancipació de la gent jove, degut a l'encariment de l'habitatge, l'allargament de l'etapa d'estudis i les dificultats per garantir una autonomia econòmica en un context de precarietat laboral i elevat atur juvenil. Relacionat amb l'anterior, el període entès com a joventut s'ha allargat i la fecunditat s'ha fet més tardana, tot això ha impactat en el nombre de llars unipersonals o de parelles sense fills. També cal considerar la solteria entre els homes.

I finalment, cal considerar l'efecte del fenomen de l'arribada en massa de població d'arreu del món, que ha incrementat el volum de les llars extenses i múltiples, ja que la convivència de diferents famílies en una mateixa llar ha estat una opció clau per a moltes persones nouvingudes.

Cal tenir en compte que la tipologia de llars no es distribueix de manera homogènia pel territori, hi ha grans diferències entre províncies a Catalunya, especialment entre l'àmbit urbà i el rural. Però sí que s'identifica una tendència general al territori de desfamiliarització de les llars catalanes, és a dir, perd pes la família nuclear i guanyen pes noves formes de convivència i el viure en solitari.

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

D9_02

GLOSSARI SOBRE MODELS DE CONVIVÈNCIA

Llar

- Una llar normalment es concep físicament com un espai separat dels altres, com una casa independent, on resideixen de manera més o menys estable un conjunt de persones, usualment unides per llaços de parentiu o familiars, però també per altres raons.
- Sovint llar i família es confonen, ja que un criteri per a la formació d'una família sol ser la cohabitació. Es considera com a nucli familiar les persones que viuen de manera estable en una mateixa casa. Però és evident que els familiars poden independitzar-se, viure allunyats i que hi ha gent que comparteix pis sense ser família.

Models de convivència

- Durant molts anys a Catalunya i Espanya el model de convivència més estès, però també l'únic que era socialment permès, era el de la família nuclear.
- La família nuclear és un tipus de família que agrupa en un mateix habitatge o llar la parella i els fills, que funcionen com a nucli autònom. La família nuclear sovint es contraposa a la família extensa on juguen un paper més destacat altres parents. La família nuclear és un model de convivència força estès a Occident, però minoritari en el còmput mundial.
- A mesura que va anar avançant el segle XX, i especialment amb l'aprovació de la Llei del divorci de 1980 que canvia el tipus d'estats civils permesos, afloren tot un conjunt de noves formes de convivència com les llars reconstituïdes on poden conviure cònjuges provinents d'altres relacions i amb descendència fruit de relacions ja acabades.
- En l'actualitat existeixen una pluralitat de models de convivència com les famílies monoparentals (d'un sol progenitor), les parelles de fet (sense unió matrimonial), etc.
- Els models de convivència i la relació amb els diferents territoris on s'ubiquen generen diferents comportaments residencials.

Estat civil

- L'estat civil és la classificació de la situació de les persones en un registre civil i està determinada per les seves relacions de família, de matrimoni o de parentiu. En funció de l'estat civil de les persones s'estableixen certs drets i deures.
- Encara que les distincions de l'estat civil d'una persona poden ser variables d'un país a un altre, els estats civils més habituals són: Solter/a, Casat/da, Divorciat/da i Vidu/a.
- Determinats ordenaments jurídics poden fer distincions d'estat civil diferents. Per exemple, determinades cultures no reconeixen el dret al divorci, mentre que altres consideren fins i tot formes intermèdies de finalització del matrimoni com la separació.

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

Divorci

- El divorci és la dissolució del matrimoni.
- En la majoria dels països, el matrimoni és una unió entre dues o més persones amb un reconeixement social, cultural i jurídic.
- En ocasions els cònjuges, o un d'ells, poden desitjar desfer el vincle matrimonial. Això, jurídicament, es fa a través del divorci.
- En alguns ordenaments jurídics el divorci no està permès, entenent que el matrimoni no pot dissoldre's per la simple voluntat de les parts que formen la parella matrimonial.
- El 1980 a Espanya es va aprovar la Llei del divorci i va ser un dels últims països europeus a fer-ho.

Envelliment de la població

- A la nostra societat s'està produint un progressiu augment de les persones d'edat més avançada fruit de diferents processos com ara una menor taxa de naixement o l'allargament de l'esperança de vida.
- Una de les conseqüències d'aquesta situació és la desfamiliarització global de les llars amb l'augment de llars d'un sol nucli, sovint de persones soles d'edat avançada.

(Veure el Glossari del vídeo sobre Formació de parella.)

1. Descripció del vídeo

La Marga conversa amb una amiga en una cafeteria. La Marga està a punt d'anar a viure amb la seva parella, el Mario, i amb els fills que cadascú té de parelles anteriors. Els infants viuen la situació de maneres diferents ("al David, tenir un pare nou no li fa gens de gràcia, en canvi la filla del Mario està encantadíssima, és més petita i s'ha fet a la idea més de pressa"). Per a la Marga, haver viscut sola amb el seu fill David durant els darrers anys ha estat una experiència difícil i gratificant alhora ("aquests anys amb el David han estat fantàstics, tot i que també ha estat dur de vegades, això de mantenir una família sola...").

2. Claus per a la interpretació

La família de la Marga és un bon exemple d'una tipologia de nuclis familiars en creixement a Catalunya els darrers anys. Es tracta de famílies amb infants que es divorcien, famílies monoparentals i famílies que tornen a crear una llar amb altres famílies monoparentals.

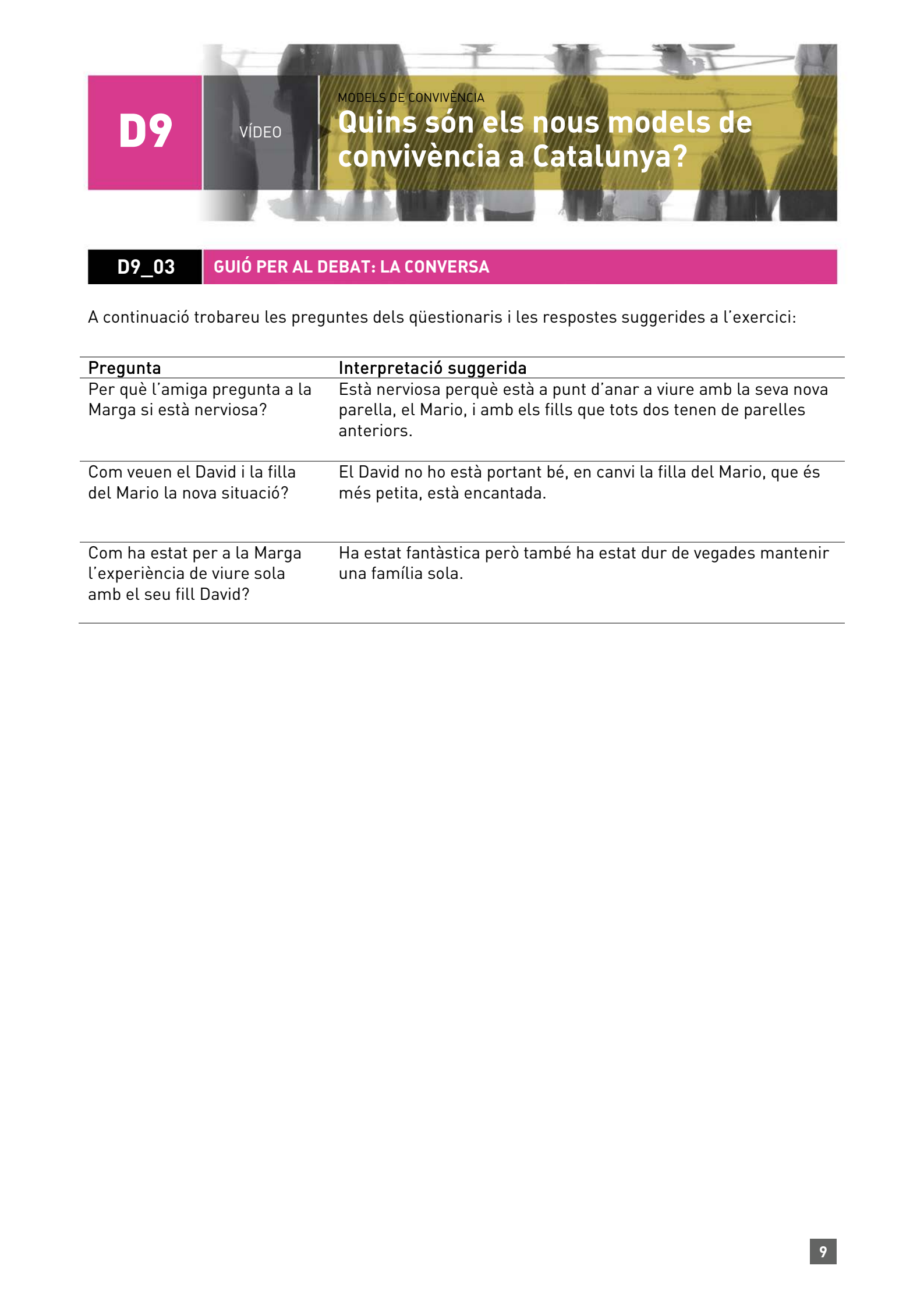
Entre les famílies monoparentals, qüestions com la garantia de rendes i les xarxes de suport són molt importants, ja que una sola persona (el 80% són dones) ha de tenir ingressos suficients per al manteniment de la família i alhora disposar del temps suficient per tenir cura dels infants. Aquesta situació fa que la pobresa sigui més present en aquesta tipologia de famílies.

Una de les qüestions que més preocupen les famílies en el moment dels trencaments o creacions de nuclis familiars és la manera com ho assumiran els infants. Des de la psicologia social s'ha treballat aquest àmbit i la Generalitat disposa d'un seguit recursos.

3. Desenvolupament de l'activitat: La conversa

Al **Quadern de l'alumne** hi ha un document (01) per treballar la conversa amb el grup. Es tracta d'un qüestionari sobre com són i què diuen els protagonistes de la conversa, que es pot omplir de manera individual o en petits grups i després pot servir com a preguntes base per al debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar la conversa més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. I, si el docent ho considera necessari, abans del visionat pot facilitar eines o pistes als alumnes perquè es fixin en determinats aspectes del vídeo.

D9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

D9_03**GUIÓ PER AL DEBAT: LA CONVERSA**

A continuació trobareu les preguntes dels qüestionaris i les respostes suggerides a l'exercici:

Pregunta	Interpretació suggerida
Per què l'amiga pregunta a la Marga si està nerviosa?	Està nerviosa perquè està a punt d'anar a viure amb la seva nova parella, el Mario, i amb els fills que tots dos tenen de parelles anteriors.
Com veuen el David i la filla del Mario la nova situació?	El David no ho està portant bé, en canvi la filla del Mario, que és més petita, està encantada.
Com ha estat per a la Marga l'experiència de viure sola amb el seu fill David?	Ha estat fantàstica però també ha estat dur de vegades mantenir una família sola.

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

1. Descripció del vídeo

Durant el vídeo es recullen les opinions de la gent del carrer mitjançant entrevistes i, després, s'ofereix una breu explicació del que diuen les dades. A continuació trobareu un resum del que diuen les diferents persones entrevistades i del que diuen les dades en relació amb les diferents qüestions que es treballen en el vídeo.

Com és avui el model típic de llar catalana?

El que diu la gent

Ferran, 45 anys, viu en família. La família típica és pare, mare, fills i avis.

Rosa, 70 anys, viu sola. Veiem que parelles joves han de tornar a casa dels avis, perquè amb la pensió és l'única entrada econòmica que tenen.

Esteve, 66 anys, viu en parella. Abans tota una família vivien a la mateixa casa, a la casa pairal, i ara vivim en pisos petits.

Eduard, 18 anys, viu en família. La meitat de les parelles que es casen al segle XXI acaben divorciades en menys de 10 anys.

Israel, 32 anys, viu en família. El model típic és de família totalment noble, treballadors tots i endeutats.

El que diuen les dades

Més del 50% de la població viu en llars formades per una parella amb fills, és a dir, famílies nuclears.

La Llei del divorci, i factors demogràfics com el retard a l'hora de tenir fills i l'augment de la immigració afecten l'estructura de les llars catalanes.

Han emergit noves formes de convivència?

El que diu la gent

Esteve, 66 anys, viu en família. La gent que ha vingut de fora lloguen un pis i relloguen habitacions, això és una nova forma, però la gent d'aquí de tota la vida, no crec que hagin canviat.

Sílvia, 35 anys, viu en família. El tipus de relació que es planteja ara és diferent al de fa un temps, abans o et casaves o...

Natàlia, 29 anys, viu en família. Si pots comparteixes pis, perquè és més fàcil pagar totes les despeses que té un pis.

Ferran, 45 anys, viu en família. Com que ha canviat la societat, també ha canviat el model familiar. Degut al món laboral, els pares no tenen temps per atendre els seus fills.

Miquel, 70 anys, viu en parella. Abans si eren solters, no marxaven de casa fins a

casar-se, ara si són solters i es volen independitzar ho trobo bé, és un altre temps.

El que diuen les dades

Les principals noves formes de convivència a Catalunya són les llars monoparentals, formades per un adult amb fills, i les llars reconstituïdes, formades per parelles amb fills de relacions anteriors.

El 6,5% de la població resideix en llars monoparentals. D'aquestes, el 80% estan encapçalades per dones.

2. Claus per a la interpretació

Sembla que al carrer ha canviat el discurs sobre els models familiars abans que a les dades. Respecte al model típic de família, només el Ferran, de 45 anys, descriu la família nuclear, que segueix sent la majoritària a Catalunya. L'Esteve, de 66 anys, explica el canvi del model de família extensa a la família nuclear. En canvi, una part de la gent del carrer entrevistada parla d'altres models de família, alguns ja no són nous, com les famílies divorciades i reconstituïdes a les quals fa referència l'Eduard, de 18 anys. Però altres models sí que són nous, com el que explica la Rosa de 70 anys, les famílies joves amb infants que tornen a la llar familiar pels efectes de la crisi econòmica.

Tot i que la gent del carrer no esmenta les llars on viuen famílies monoparentals o famílies reconstituïdes després de separacions o divorcis, sí que esmenten altres tipus de nuclis de convivència, tot i que no són en absolut majoritaris. Per exemple, l'Esteve de 66 anys, fa referència a les llars extenses i múltiples on viuen més d'una família, al 2007 aquestes llars eren un 5.5% del total, i era una estratègia habitual en la primera acollida de persones nouvingudes. Actualment, i com a conseqüència de la crisi, és possible que aquest model de convivència vagi en augment. L'altre model, al qual fa referència la Natàlia, 29 anys, és compartir pis, es tracta d'una estratègia que fa servir la gent jove en el primer període d'emancipació però que al 2007 no significava ni el 3.5% de les llars catalanes. En canvi, cap persona del carrer ha comentat el segon tipus de llar més habitual a Catalunya (que afecta al 23% del total), el de les persones que viuen soles, una tendència que va en augment a les societats occidentals.

Algunes consideracions generals a tenir en compte:

- L'opinió de la gent del carrer pot estar condicionada per molts elements, com la seva pròpia experiència, els seus prejudicis i la seva ideologia. L'edat, el sexe, l'origen geogràfic o la classe social solen tenir un paper molt important en la visió que té cada persona sobre la societat.
- Les dades ens aporten una visió més imparcial sobre la realitat social que intentem conèixer. Les dades s'han de recollir seguint un procés definit prèviament, que anomenem mètode científic, i que és propi de les ciències naturals però també de les ciències socials, que s'ocupen justament de l'estudi de la realitat social. El procés de recollida i anàlisi d'aquestes dades és

lent i costós, per això sovint ens trobem que quan tenim disponibles les dades sobre una realitat social, ha passat tant de temps que aquesta ja ha canviat i no podem comparar les dades amb les opinions de les persones. Per això, és important invertir per disposar de bones fonts de dades que ens ajudin a conèixer d'una manera més objectiva la nostra realitat social.

- Les dades ens són útils perquè ens serveixen per veure què succeeix, o quines són les tendències generals. Aquesta informació ens pot ser útil per prendre decisions. Òbviament, no ho hem de prendre com una predicció, sinó com una orientació general. El que reflecteixen les dades són tendències. Després, cada cas és cada cas.

3. Desenvolupament de l'activitat: Analitzem les dades

Al **Quadern de l'alumne** hi ha dos documents (02 i 03) per treballar a l'aula el contrast entre dades i opinions. Es tracta de dues fitxes, una per recollir de manera individual o en petits grups què diuen les dades del vídeo, i l'altra, què diu la gent. El contrast entre aquestes dues fonts de coneixement de la realitat, es pot fer en grups petits i posteriorment plantejar un debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar el vídeo més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. En aquest cas, es recomana realitzar un visionat inicial de tot el vídeo i després un segon visionat per recollir la informació que dóna el vídeo. Per facilitar el buidat es pot repartir la feina entre els alumnes assignant a cada alumne o grup d'alumnes una part de la feina (p.ex. un grup d'alumnes es distribueix la recollida del que diuen les diferents persones entrevistades i cada alumne s'ocupa del buidat d'un entrevistat, un altre grup d'alumnes recull les dades estadístiques, un altre grup es fixa en els missatges de text i un últim grup s'encarrega del buidat final de les conclusions i propostes).

A continuació trobareu una sèrie de preguntes per ajudar a conduir el debat posterior sobre els continguts presentats en el vídeo:

1. Quines diferències hi ha entre el que diu la gent del carrer i el que ens mostren les dades?
2. Quin és el model majoritari de convivència a Catalunya segons les dades? I segons la gent del carrer?
3. Què diuen les dades sobre les raons per les quals estan canviant les llars catalanes? Coincideix amb el que pensa la gent del carrer?
4. Creieu que la situació personal de la gent del carrer que opina pot estar influint en la seva percepció de la realitat?
5. I vosaltres, com ho veieu? El fet de conèixer les dades més a fons us ajuda a entendre millor el que està passant al vostre voltant?

1. Desenvolupament de l'activitat: Debat i reflexió personal

Després de treballar amb el grup els conceptes clau, haver visionat el vídeo i haver realitzat algunes de les activitats senzilles prèvies, pot ser interessant introduir un debat en primera persona, que permeti a l'alumne fer una reflexió personal sobre la seva realitat més propera.

En cas que el grup tingui un major grau de maduresa es pot passar directament a fer aquest debat després d'haver visionat i comentat el vídeo.

2. Preguntes per al debat

1. Creieu que és bo o dolent que hi hagi diferents models de famílies i llars? Quins avantatges té i quins problemes comporta per als seus membres? I per a la societat?
2. A la vostra família, coneixeu casos de models diferents a la família nuclear (com llars amb una mare o pare sol amb infants, famílies separades, divorciades i reconstituïdes)? Com són?
3. Si us emancipéssiu, us agradaria anar a viure sol/a o amb algú altre (amb una parella, amb amics, compartir pis...)? Quins avantatges i desavantatges creieu que té viure sol?

1. Desenvolupament de l'activitat: Propostes d'actuació

Després d'haver reflexionat sobre els continguts del vídeo i sobre les experiències i coneixements de l'alumnat, el pas següent és prendre consciència de les implicacions d'aquesta realitat social i posicionar-se amb propostes d'accions per canviar l'entorn més proper. Com a proposta final d'activitats base a partir del vídeo, se suggereix un debat sobre quin hauria de ser el model de societat ideal i què podríem fer per aproximar-nos-hi.

Es proposa fer aquesta activitat si el docent considera que el grup té suficient maduresa.

2. Preguntes per al debat

1. Què creieu que haurien de fer els poders públics sobre els models de famílies (promoure que tots siguin famílies nuclears, facilitar que les famílies visquin bé amb la situació que tinguin o triïn)?
2. Al vídeo es fan dues propostes per a una societat més justa: més suport a les famílies més fràgils (com les monoparentals) i que els habitatges s'adeqüin al tipus de famílies de cada municipi. Creieu que són bones mesures? I factibles?
3. Si fóssiu el president/a de la Generalitat o del Govern espanyol... què faríeu per millorar la situació dels diferents models de famílies?
4. I en la vostra vida, què podeu fer? Creieu que podeu fer alguna cosa per ajudar a fer front als problemes dels diferents tipus de famílies?

COM SÓN LES LLARS AL NOSTRE MUNICIPI?

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència social i ciutadana • Tractament de la informació • Competència digital • Competència matemàtica	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria • Matemàtiques

2. Objectius

- Aprendre a cercar informació a la xarxa.
- Aprendre a interpretar unes dades i escriure les principals idees.
- Percebre els canvis que s'han produït en la societat catalana i en l'entorn dels alumnes.
- Reflexionar sobre els models de famílies i llars a Catalunya.
- Aprendre a realitzar operacions estadístiques senzilles.

3. Descripció

- Es divideix l'aula en grups per cercar informació a Internet sobre com són les llars al nostre territori (municipi, barri, comarca, província, Catalunya...) a través de web d'IDESCAT www.idescat.cat/cat/poblacio/poblllarsfam.html.
- Amb les dades recollides es pot fer una taula de freqüències (també en percentatges) sobre els diferents models de famílies, en diferents anys (per a Catalunya disposem de dades més actualitzades, però malauradament, per a nivells territorials més petits les dades provenen del cens de 2001 i es poden comparar amb els anys 1996 i 1991).
- El debat posterior a l'aula pot girar entorn de:
 - a. Quins canvis de tipus de famílies hi ha entre els diferents territoris.
 - b. Per què es donen? (envelliment de la població, hi viu població estrangera, gent jove...).
 - c. L'evolució dels models de famílies al llarg dels anys. Quins han anat a més i quins s'han reduït? Quines tendències s'apunten?

4. Materials de suport

Veure "Buxaweb. Conceptes de sociologia. Glossari dels principals conceptes teòrics de la sociologia". Referenciat a la taula amb **Altres recursos per al docent**.

COM HAN CANVIAT LES LLARS I LES FAMÍLIES?

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Tractament de la informació • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Llengua catalana i literatura • Llengua castellana i literatura • Tutoria

2. Objectius

1. Aprendre a fer preguntes.
2. Practicar tècniques d'escolta activa.
3. Aprendre a analitzar la informació.
4. Percebre els canvis que s'han produït en la societat catalana i en l'entorn immediat dels alumnes.

3. Descripció

Proposar als alumnes que facin entrevistes en el seu entorn familiar (avis, tiets), del barri (veïns) o en institucions de gent gran (residència d'avis o centre de dia) per investigar com es vivia abans a les llars en la societat de la seva infantesa (vivien diverses famílies en una masia o un pis). Plantejar preguntes com: A quin tipus d'habitatge vivien? Com vivien? Amb qui? Què els agradava, de viure d'aquella manera? Quins desavantatges tenia?

La informació recollida es pot complementar buscant informació històrica sobre com eren els habitatges al nostre barri o municipi fa 100 o 200 anys. Quins canvis hi ha hagut? Es conserven edificis històrics? Per què servien i què s'hi fa avui?

4. Materials de suport

Veure "Aventura explorar. Propostes de recerca per a estudiants d'ESO. Eines d'exploració. Com fer una entrevista?".

QUIN HABITATGE PER A QUINA FAMÍLIA?

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència artística • Competència cultural • Competència matemàtica • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Educació visual i plàstica • Tecnologies • Tutoria

2. Objectius

- Reflexionar sobre els models de famílies i llars al món.
- Aprendre a interpretar imatges i extreure'n conclusions.
- Aprendre conceptes bàsics de l'arquitectura i el dibuix tècnic.

3. Descripció

1. A partir de les fotografies de Peter Menzel del seu llibre *Material World*, que mostren famílies de tot el món amb les seves pertinences materials i la seva llar, es proposa a l'alumnat dividir-se en petits grups i triar una fotografia.
2. Analitzar com són les famílies, en quin clima viuen i quins objectes tenen i crear el seu habitatge d'acord amb les seves necessitats d'espai.
3. Dibuixeu la planta (vista des de dalt) amb la distribució de la seva llar i l'alçat (vista des de davant) de l'exterior a la casa, explicant amb quins materials la faríeu.

4. Materials de suport

Veure les imatges de famílies del món al **Quadern de l'alumne** i les referències a la taula amb **Altres recursos per al docent**, al final d'aquest quadern.

A9_04 Imatges per pensar: Famílies del món

NOTÍCIES SOBRE FAMÍLIES

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Tractament de la informació • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria

2. Objectius

- Aprendre a interpretar el que diu la premsa sobre una determinada temàtica.
- Distingir entre diferents tipus d'articles (notícies, articles d'opinió).
- Comparar notícies amb diferents posicionaments sobre una mateixa temàtica.
- Aprendre a interpretar una imatge i escriure un text a partir de les idees que aquesta imatge suggereixi.

3. Descripció

A partir de la lectura individual de notícies relacionades amb l'accés i el manteniment de l'habitatge o la visualització d'imatges que parlin sobre aquests temes, es fa un debat que pot ser en grups petits i després grup gran sobre:

- El contingut dels articles i les imatges pròpiament (es pot seleccionar un dels articles proposats, més d'un article o afegir altres articles d'actualitat relacionats amb la matèria).
- Els diferents plantejaments de les imatges i dels textos en funció del tipus d'article (notícia o opinió) i de la ideologia del diari que ho publica.

4. Materials de suport

Veure els articles proposats al **Quadern de l'alumne** i les referències a la taula amb **Altres recursos per al docent**, al final d'aquest quadern.

A9_05 Diu la premsa...

LES LLUITES PELS DRETS DE LES FAMÍLIES

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Tractament de la informació • Competència social i ciutadana • Competència digital • Competència d'autonomia i iniciativa personal	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria • Tecnologia

2. Objectius

- Conèixer quines reivindicacions fan les famílies i quines organitzacions públiques i privades ajuden a garantir els drets de les famílies i com ho fan.
- Aprendre a cercar informació a la xarxa i en els mitjans de comunicació en paper.
- Aprendre a analitzar la informació i escriure les principals idees amb un format atractiu.
- Conscienciar-se sobre la seva pròpia necessitat/capacitat d'actuació per participar i difondre iniciatives de millora o canvi social.

3. Descripció

Històricament, han estat moltes i diverses les lluites de les famílies per assolir més drets socials, i avui els nous models de família reivindiquen poder viure amb la mateixa qualitat de vida que qualsevol altra família. Les famílies monoparentals estan organitzades en associacions i federacions (www.familiesmonoparentals.org) i demanen més mesures de suport per part de les administracions públiques i de la societat. Les famílies homoparentals (formades per dues persones del mateix sexe) (www.familieslg.org), també reivindiquen la igualtat de drets amb la resta de models de famílies.

En grups s'organitza l'aula per a la recerca d'informació sobre entitats i administracions que estiguin fent actuacions o tinguin projectes per millorar la vida dels diferents models de famílies.

Es fa un debat sobre com es pot implicar l'aula per ajudar en els projectes d'aquestes organitzacions, per exemple: fer un banc del temps, recollir fons per a un projecte, organitzar unes xerrades sobre famílies amb l'AMPA,...

4. Materials de suport

Veure exemples d'iniciatives a la taula "Altres recursos per al docent", al final d'aquest quadern.

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

Publicacions del PaD	
Descripció	Ubicació
Trajèctories i canvi social a Catalunya Publicació divulgativa elaborada pel Panel de Desigualtats Socials a Catalunya amb la qual s'aporten dades concretes sobre la nostra societat. Aquesta publicació inclou 10 debats en els quals s'ofereix resposta a 10 preguntes d'interès social i que es complementen amb els 10 vídeos elaborats per celebrar el 10è aniversari del PaD.	www.obdesigualtats.cat/img/10anys/10%20anys%20PaD/index.html
Famílies i llars a Catalunya Breu resum d'un estudi centrat a conèixer les característiques de les llars catalanes. La societat catalana es mou entre la continuïtat i el canvi, la tradició i l'emergència de noves formes d'organització social. L'estudi de les llars catalanes posa en relleu aquesta dinàmica permanent entre canvi i estabilitat.	www.obdesigualtats.cat/intra/ob/documents/4_families_i_llars_a_catalunya.pdf
Convivència en parella i formació d'unions a Catalunya. Resum de l'estudi sobre "Homogàmia, endogàmia i formació de la parella a Catalunya, 2001-2005", en el qual s'analitzen les similituds i diferències entre els components de la parella pel que fa a l'edat, al nivell d'estudis o a les tasques professionals.	www.obdesigualtats.cat/intra/ob/documents/12_convivencia_parella.pdf
Algunes consideracions sobre aspectes de la vida familiar a Catalunya Resum d'un informe realitzat amb dades del PaD de l'any 2001, que posa en relleu alguns aspectes fonamentals de la majoria de llars catalanes: si tenen fills, l'esforç per l'habitatge i les limitacions econòmiques.	www.obdesigualtats.cat/intra/ob/documents/1_consideracions_sobre_aspectes_vida_familiar_a_catalunya.pdf
L'habitatge a Catalunya La recerca "L'habitatge a Catalunya", de Jordi Bosch, mostra l'impacte de l'evolució del mercat immobiliari dels últims anys sobre l'accés a l'habitatge dels catalans. El preu de l'habitatge de compra i de lloguer ha augmentat, i aquest augment de preus, unit a la crisi actual, apunta un problema d'exclusió residencial que afecta moltes famílies.	www.obdesigualtats.cat/intra/ob/documents/16_habitatge_catalunya.pdf

Publicacions

Descripció	Ubicació
I la teva com és? Realitats familiars a Catalunya Publicació de la Generalitat de Catalunya sobre nous models de família, basada en entrevistes a famílies de diferents tipus (monoparentals, reconstituïdes, amb fills/es adoptats,...).	www20.gencat.cat/docs/dasc/01Departament/08Publicacions/Amibits%20tematics/Families/19ilatevacomes/llatevacomes.pdf
Noves formes de família Publicació de l'Ajuntament de Barcelona amb articles curts de diversos autors sobre els nous models de llars.	w3.bcn.cat/fitxers/dretscivils/novesformesdefamilia11.326.pdf

Premsa

Descripció	Ubicació
Catalunya té 30.424 famílies monoparentals reconegudes Article al diari <i>Ara</i> sobre la situació i les polítiques que s'apliquen a les famílies monoparentals (02/10/11).	www.ara.cat/societat/Catalunya-families-monoparentals-reconegudes_0_565143581.html
Las nuevas familias se van imponiendo Article de <i>El País</i> (06/01/08) sobre els nous models de famílies.	http://elpais.com/diario/2008/01/06/paisvasco/1199651999_850215.html
Uno de cada 5 niños vive en una familia no tradicional Article del diari <i>ABC</i> (27/11/12) sobre els nous models de famílies.	www.abc.es/sociedad/20121127/abci-nuevas-familias-menores-201211271257.html
Més de 5.000 persones enalteixen la família "tradicional" Notícia als diaris <i>Vilaweb</i> i <i>El Punt</i> (28/01/08) sobre una trobada en defensa de la família tradicional.	www.vilaweb.cat/www/elpunt/noticia?p_idcmp=2716044
El col·lectiu gai i entitats estudiantils es mobilitzen per reivindicar la llibertat sexual Notícia relativa a la reacció de diferents col·lectius durant la trobada en defensa de la família tradicional.	www.vilaweb.cat/noticia/2713111/20080127/noticia.html

Materials didàctics

Descripció	Ubicació
Material World Projecte fotogràfic de Peter Menzel sobre les famílies del món, els seus béns materials i modes de vida. A partir de les imatges s'han elaborat uns materials didàctics disponibles en anglès al Social Studies School Services. Al web es troben abundants imatges sobre altres temàtiques socials.	www.menzelphoto.com/books/mw.php

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

Descripció	Ubicació
El diari de l'escola. Models de famílies Proposta educativa promoguda per VilaWeb i el portal educatiu edu365.cat, adreçada a escolars i mestres d'educació infantil, primària, secundària i batxillerat, amb informació de qualitat via Internet.	www.vilaweb.cat/www/diariescola/noticia?id=2724726
Webs	
Descripció	Ubicació
Recursos per explicar als infants els nous models familiars Web de la Generalitat de Catalunya on es troben articles, publicacions, vídeos,... sobre nous models de famílies i materials per explicar-los als infants.	www20.gencat.cat/portal/site/dixit/menuitem.b8aa048b9745a314f2801d10b0c0e1a0/?vgnnextoid=5f3768802d1d0310VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=5f3768802d1d0310VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall&contentid=a0948569d9de2310VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD
Buxaweb. Conceptes de sociologia. Glossari dels principals conceptes teòrics de la sociologia.	www.buxaweb.com/historia/socials/sociologia.htm#M%C3%A8todes%20i%20%C3%A8cniques%20de%20la%20sociologia
Aventura explorar. Propostes de recerca per a estudiants d'ESO. Eines d'exploració. Com fer una entrevista?	http://80.33.141.76/aventura_explorar/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=6&Itemid=7
Vídeos	
Descripció	Ubicació
Homo Baby Boom Documental elaborat per la FLG Associació Famílies LGTB sobre sis famílies homoparentals de Catalunya i el País Valencià -tres amb mares lesbianes, tres amb pares gais- que expliquen com van tenir les criatures, quines reaccions s'han trobat i com els han afectat els canvis legals de 2005, que permeten el matrimoni i l'adopció per parelles homosexuals.	http://vimeo.com/22384340

D9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

D9_12**ALTRES RECURSOS PER AL DOCENT**

Pel·lícules

Descripció	Ubicació
<i>Little Miss Sunshine</i> Explica la història dels Hoover, una família molt peculiar, formada per l'avi, el tiet, la mare, el pare i els seus dos fills. Tot canvia quan la filla petita és convidada a participar a una concurs de bellesa.	www.filmaffinity.com/es/film481444.html
<i>Any de gràcia</i> Film de Ventura Pons sobre la convivència entre un jove de poble i una dona gran de la vila de Gràcia de Barcelona.	www.filmaffinity.com/es/film273093.html

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

QUADERN DE L'ALUMNE

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo amb materials per a l'alumne.

Inclou tres fitxes per fer activitats senzilles que ajudin a entendre i interpretar el que es diu al vídeo (01 – 03).

A la part final del quadern (04-06) trobareu imatges, que juntament amb els articles de premsa referenciats al **Quadern del docent** i altres recursos, serviran per treballar diferents aspectes del vídeo, tot aprofundint en altres competències o àrees de coneixement.

A9_01 Qüestionari: La conversa

A9_02 Full de treball: Què diuen les dades?

A9_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?

A9_04 Imatges per pensar: Les famílies del món

A9_05 Diu la premsa...

A9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_01**QÜESTIONARI: LA CONVERSA**

El vídeo comença amb una conversa entre la Marga i la seva amiga. Observa atentament la conversa i fixa't en què diu la Marga en relació amb els següents aspectes:

1. Per què l'amiga pregunta a la Marga si està nerviosa?

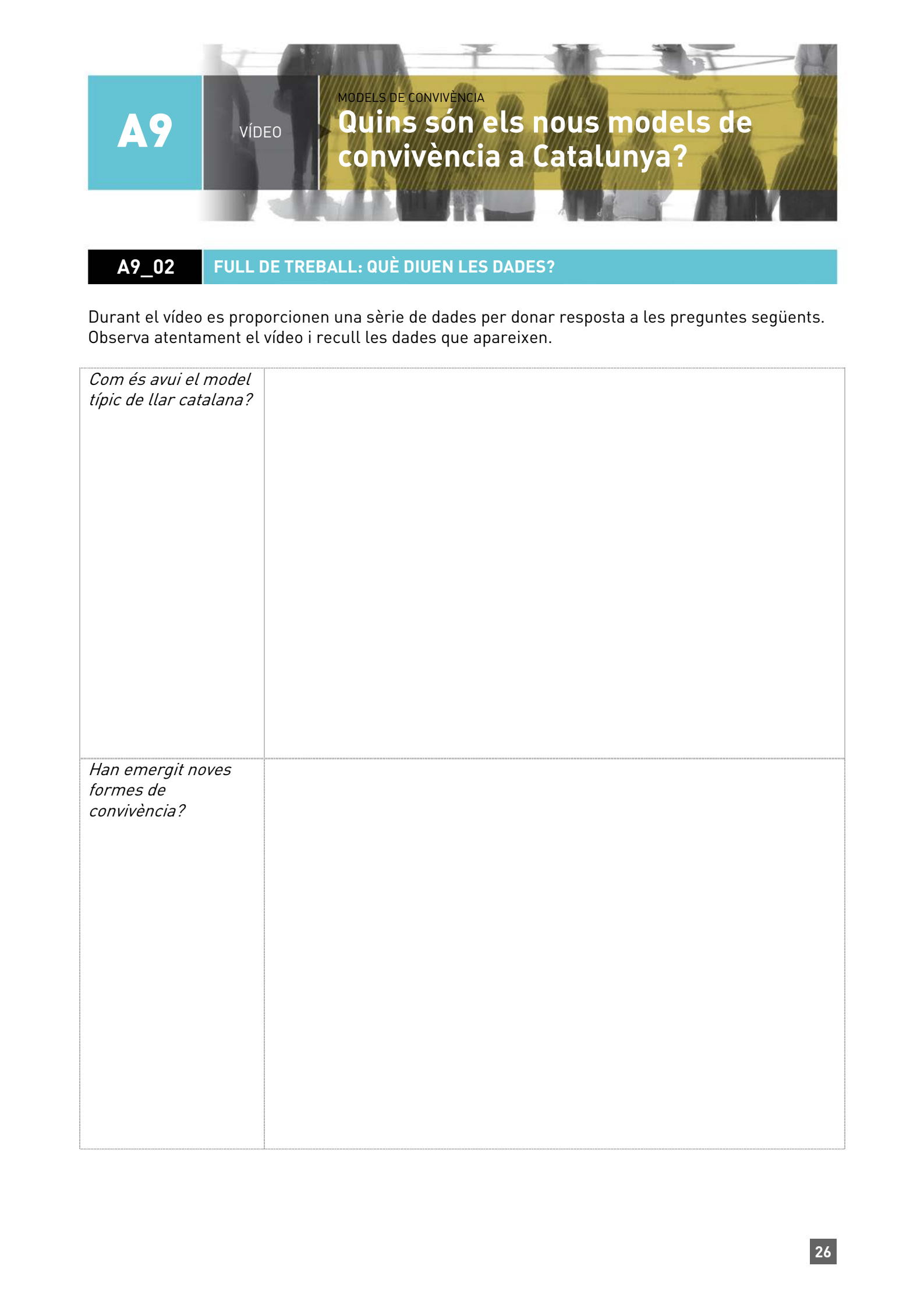

2. Com veuen el David i la filla del Mario la nova situació?

3. Com ha estat per a la Marga l'experiència de viure sola amb el seu fill David?

A9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

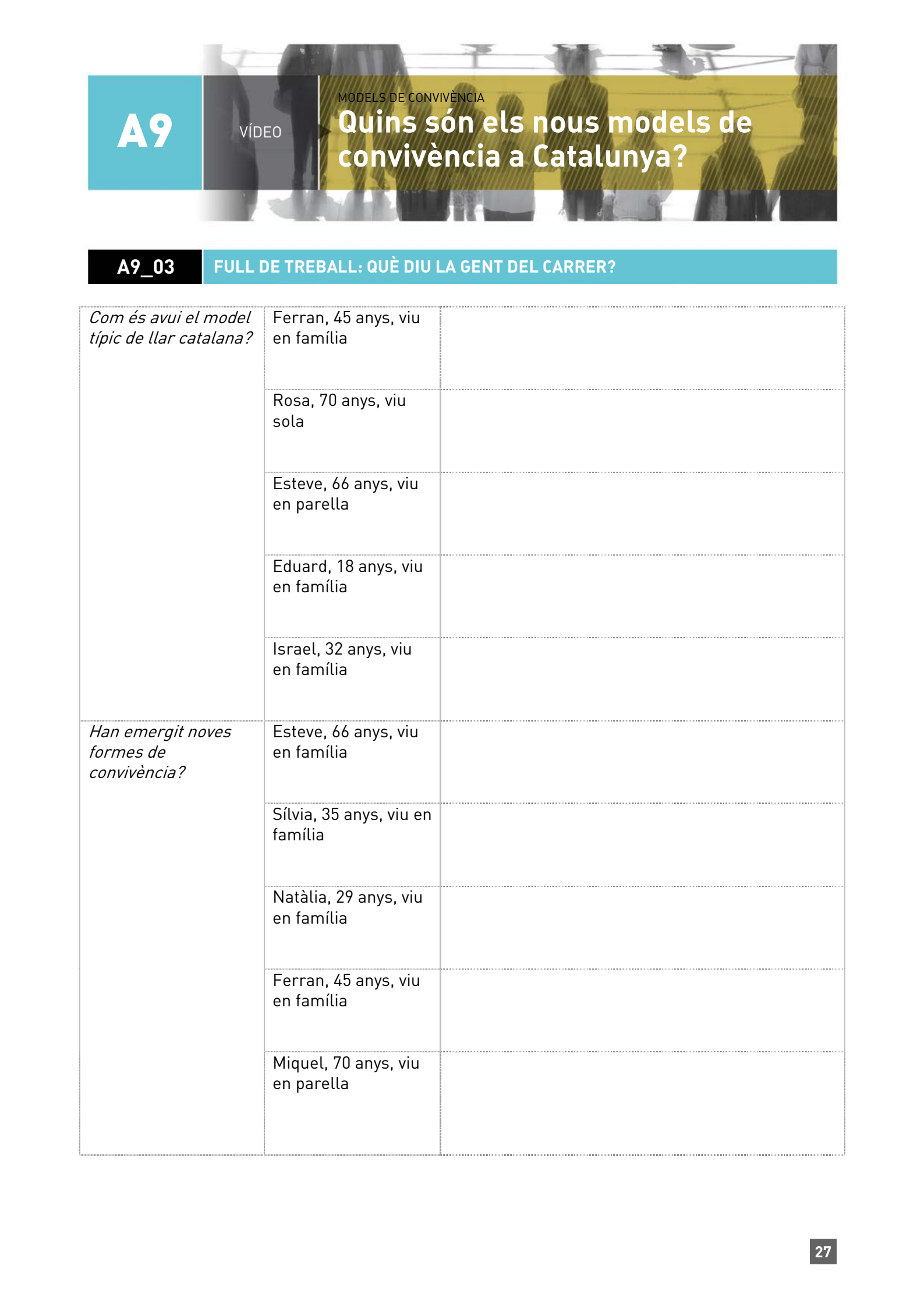
A9_02

FULL DE TREBALL: QUÈ DIUEN LES DADES?

Durant el vídeo es proporcionen una sèrie de dades per donar resposta a les preguntes següents. Observa atentament el vídeo i recull les dades que apareixen.

Com és avui el model típic de llar catalana?

Han emergit noves formes de convivència?

A9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_03**FULL DE TREBALL: QUÈ DIU LA GENT DEL CARRER?**

<i>Com és avui el model típic de llar catalana?</i>	Ferran, 45 anys, viu en família	
	Rosa, 70 anys, viu sola	
	Esteve, 66 anys, viu en parella	
	Eduard, 18 anys, viu en família	
	Israel, 32 anys, viu en família	
<i>Han emergit noves formes de convivència?</i>	Esteve, 66 anys, viu en família	
	Sílvia, 35 anys, viu en família	
	Natàlia, 29 anys, viu en família	
	Ferran, 45 anys, viu en família	
	Miquel, 70 anys, viu en parella	

A9

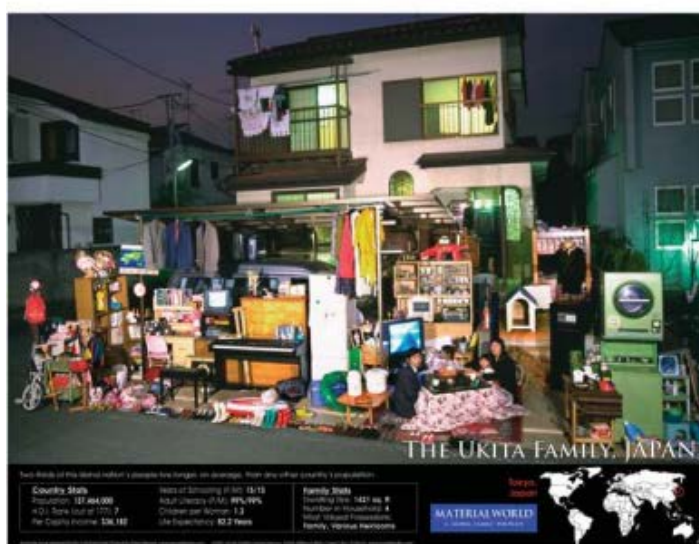
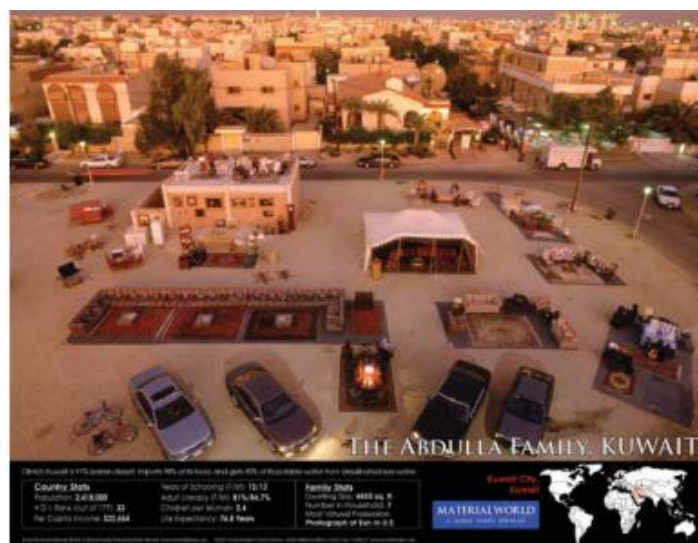
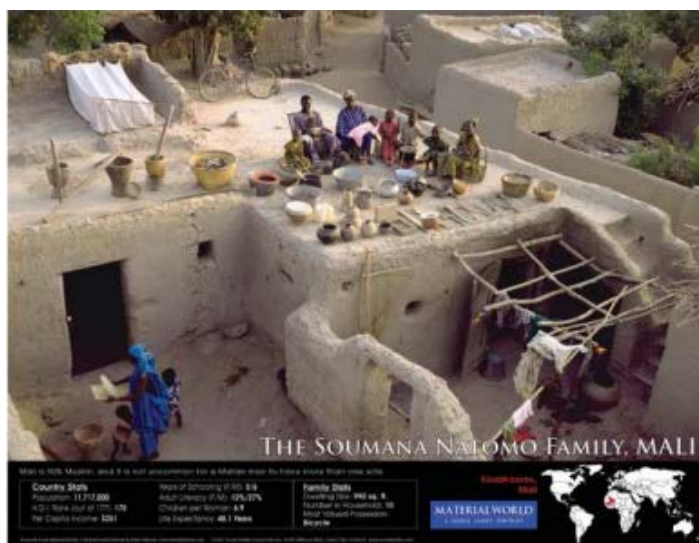
VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_04

IMATGES PER PENSAR: LES FAMÍLIES DEL MÓN

A9

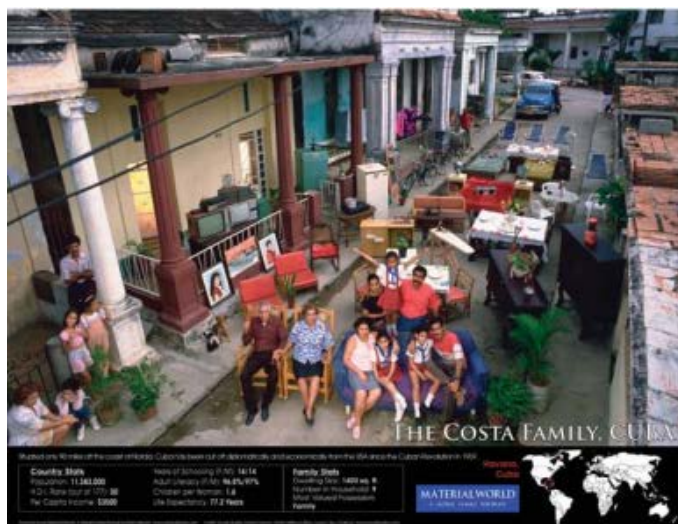
VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_04

IMATGES PER PENSAR: LES FAMÍLIES DEL MÓN

A9

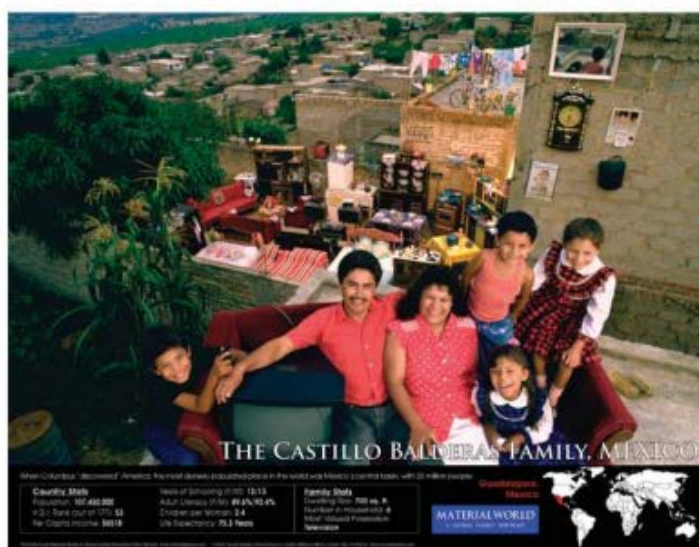
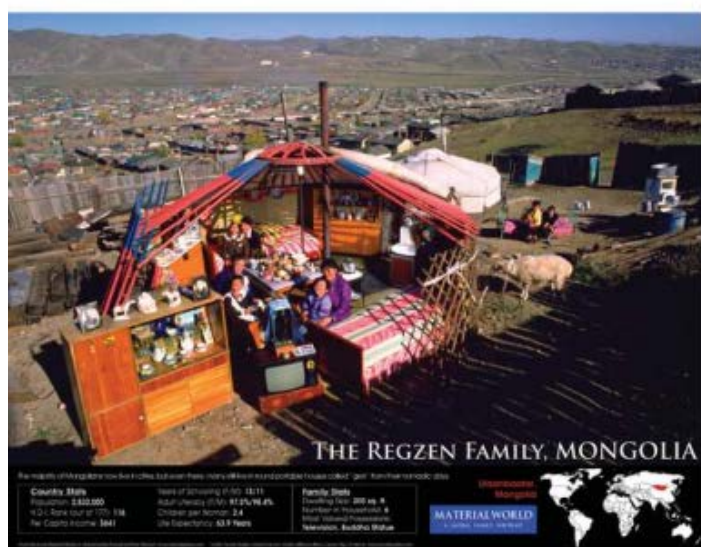
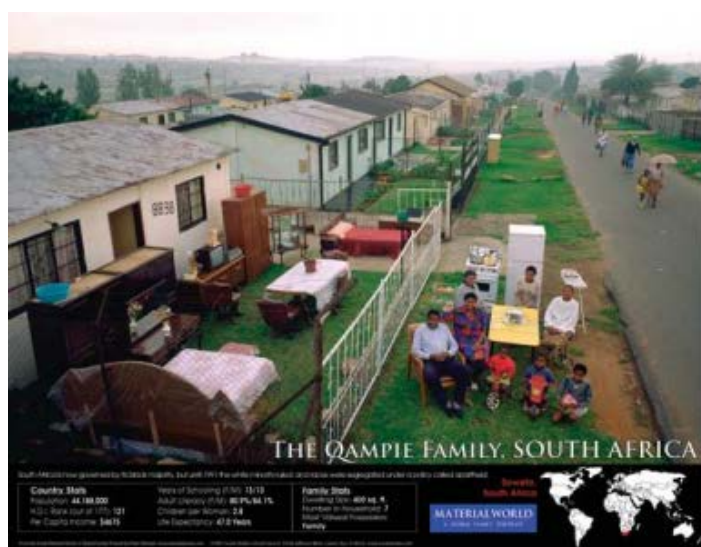
VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_04

IMATGES PER PENSAR: LES FAMÍLIES DEL MÓN

A9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_05

DIU LA PREMSA...

ara.cat

Premium

Subscriu-t'hi

Hemeroteca

La B

[Política](#) [Opinió](#) [Món](#) [Societat](#) [Cultura](#) [Economia](#) [Esports](#) [Mèdia](#) [Xarxes](#)

Barcelona

0

8

Comentaris

M'agrada

41

Tweet

11

+1

1

A

SOCIETAT

Catalunya té 30.424 famílies monoparentals reconegudes

Des d'octubre de 2009, els nuclis monoparentals tenen la possibilitat d'accedir a un títol equiparable al de famílies nombroses

ACN | Actualitzada el 02/10/2011 11:33

30.424 famílies monoparentals tenen el títol de família nombrosa des que el 21 octubre del 2009 es va aprovar el decret que ho regula. El 2010 van accedir-hi 15.098 unitats familiars i fins al juny del 2011 s'hi van sumar-ne 8.012 més.

ABC.es | SOCIEDAD

ACTUALIDAD

[DEPORTES](#) [CULTURA](#) [VIAJAR](#) [GENTE&ESTILO](#) [TV](#) [VIDEO](#) [SALUD](#) [BLOGS](#) [HEMEROTECA](#) [SERVICIOS](#)
[España](#) [Internacional](#) [Economía](#) [Sociedad](#) [Bodas](#) [Toros](#) [Madrid](#) [Ediciones](#) [Ciencia](#) [Medios](#) [Familia](#) [Defensa](#) [Opinión](#)

SOCIEDAD

Uno de cada cinco niños vive en una familia no tradicional

L. D. / MADRID | Día 27/11/2012 - 13:39h

► El 4,4% de los menores de 18 años viven en familias reconstituidas

A9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_05**DIU LA PREMSA...****EL PAÍS**
ARCHIVOEDICIÓN
IMPRESA

PORTADA

INTERNACIONAL

PO

Hemeroteca ▾

DOMINGO, 6 de enero de 2008

Las nuevas familias se van imponiendo

- El 58% de los hogares ya no responde a la estructura del matrimonio con hijos

EDUARDO AZUMENDI | Bilbao | 6 ENE 2008

Archivado en: Comunidades autónomas Administración autonómica Familia País Vasco España
Administración pública Sociedad

Enviar

Imprimir

Guardar

Hasta hace tres años, J. Antonio Armentia se creía un hombre felizmente casado, con esposa y dos hijos. Lo típico. Sin embargo, hoy, a sus 47 años, está divorciado, vive solo y ve a sus hijos en fin de semana. Su lugar en la estadística se ha invertido y ha pasado de ocupar un sitio entre las familias tradicionales (matrimonio con hijos) a la casilla de los hogares unipersonales, mientras que su ex esposa se encuentra ahora en la de hogares monoparentales. Signo de los tiempos, el surgimiento de nuevas fórmulas de convivencia y el aumento de las separaciones y divorcios han dado lugar a modelos de familia que ya han desbancado al hogar tradicional.

A9

VÍDEO

MODELS DE CONVIVÈNCIA

Quins són els nous models de convivència a Catalunya?

A9_05

DIU LA PREMSA...

VILAWEB

EL PUNT
DIGITAL
[Contactar amb El Punt](#) · [Pobles i Ciutats](#)

Continguts generals:

Continguts d'edicions:

[Qui som?](#) · [El Club del subscriptor](#) · [Les 24 hores d'El Punt](#) · [Publicitat](#) · [Borsa de treball](#) · [El Punt](#) · [VilaWeb](#)

divendres, 10 de maig de 2013

dilluns, 28 de gener de 2008

Més de 5.000 persones enalteixen la família «tradicional»

Carreguen contra la llei del matrimoni homosexual i les clíniques d'abortió

LAIA BRUFAU, Barcelona

La família «tradicional» està en perill. Aquest és el sentiment que predominava entre els assistents de l'acte organitzat per diverses entitats catòliques que es va celebrar ahir al Palau de Congressos de Barcelona. Els mals que provoquen la situació «d'inestabilitat» de la família són la llei que permet els matrimonis entre homosexuals, les clíniques on es practica l'avortament i on es «vulnera» el dret a la vida, o l'assignatura d'educació per la ciutadania; arguments contradits per altres entitats.

Què significa el concepte de família? Per als nombrosos assistents a l'acte de la plataforma Pacte per la Vida i la Dignitat, que reuneix prop d'un centenar d'entitats tradicionals cristianes, celebrat ahir al Palau de Congressos –més de 5.000 segons l'organització–, només té una definició: la unió cristiana entre un home i una dona. La trobada va començar amb cert neguit per l'entrada en escena d'uns joves amb pancartes a favor del dret al propi cos i una altra amb el lema següent: «Les vostres llibertats i les nostres cadenes.» Després de treure'ls de l'escenari, va començar la missa celebrada per l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, que va escalfar motors enaltint la figura del matrimoni definida com una «meravellosa realitat» i la família, com el «lloc primari d'humanització de la persona».

+ Imatge de la celebració de la missa al Palau de Congressos. Foto: ORIOL

VilaWeb

Divendres 10.05.13

Informació Notícies

Notícies

Diumenge 27.01.2008 06:00

El col·lectiu gai i entitats estudiantils es mobilitzen per reivindicar la llibertat sexual

Es concentraran al Palau de Congressos, on s'apleguen entitats defensores de la família tradicional

Tweet 0

+1 0

Me gusta 0

Matrimoni, descendència, virginitat, església, d'una banda; sexualitat lliure i dret de l'avortament, d'una altra. Militants d'aquestes dues posicions han organitzat sengles actes al mateix lloc de Barcelona per reivindicar llurs reivindicacions. E-cristians, Pro-Vida i GEC, catòlics, defensors acèrrims de la família tradicional, s'han aplegat al Palau de Congressos per assistir a una missa i reivindicar, entre més coses, la il·legalització de l'avortament i dels matrimonis homosexuals.

Per contestar el que consideren una 'intrusió' en la seva privada i llibertat personal, diferents col·lectius lligats al moviment gai i estudiantil s'han concentrat just a l'exterior del recint, rere el lema 'La família nuclear és radioactiva!', en què han reivindicat la llibertat sexual de les persones i han reclamat que l'estat deixi de subvencionar l'església catòlica. Quan ha començat l'acte del Palau de Congressos, hi ha hagut topades entre partidaris d'ambdues posicions.

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans?

Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

Laia Monterde, Anna Tarrés, Clàudia Vallvé

Classes socials	Habitatge
Educació	Joventut i emancipació
Pobresa	Formació de parella
Treball	Models de convivència
Treball domèstic i familiar	→ <u>Usos lingüístics</u>

www.paneldesigualtats.cat

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL
Bofill

Trajectòries i canvi social a Catalunya

Com som els catalans? Materials didàctics per comprendre la societat catalana actual

La [Fundació Jaume Bofill](#), a partir de les anàlisis de l'enquesta [Panel de Desigualtats Socials a Catalunya \(PaD\)](#), posa a disposició de les escoles i instituts una sèrie de materials didàctics per treballar en l'àmbit educatiu com és la societat catalana d'avui, fent èmfasi en les seves desigualtats socials.

La proposta didàctica gira entorn dels materials elaborats amb motiu dels 10 anys del PaD "[Trajectòries i canvi social a Catalunya. 10 anys, 10 debats](#)", formats per 10 vídeos per debatre sobre aspectes clau en la nostra societat, relacionats entre si.

El plantejament metodològic i la forma d'utilitzar aquests materials s'explica breument a la [Guia Didàctica](#), que es recomana llegir abans de portar a terme les activitats proposades a continuació.

Cada vídeo està acompanyat d'una **Proposta didàctica**, un **Quadern del docent** i un **Quadern de l'alumne**, amb propostes d'activitats i materials de suport per treballar els continguts presentats en el vídeo.

FITXA TÈCNICA

Preguntes clau	• Utilitzem cada cop més el català? O l'utilitzem menys? • Quan fem servir el català? I el castellà? • Hi ha conflictes per motius lingüístics a Catalunya?
Complexitat	Baixa
Breu descripció	Actualment Catalunya es divideix en tres grups lingüístics força equilibrats: els catalanòfons, els castellanòfons i els bilingües. La relació entre aquests dos grups és bona, tot i que en ocasions es produeixen dificultats o conflictes en l'ús de la llengua. Per altra banda, la repressió del català durant la dictadura franquista i l'arribada de persones immigrants han comportat dificultats a l'hora de mantenir un model lingüístic basat en el respecte i en la convivència. A partir d'una conversa entre una mare jove i la seva amiga, de les dades del Panel de Desigualtats de Catalunya i de les opinions de la gent del carrer, el vídeo aporta informació i ajuda a reflexionar sobre les diferents realitats lingüístiques existents a Catalunya avui en dia.
Enllaç al vídeo	www.youtube.com/watch?v=wjLgepsYB94&feature=player_embedded
Vídeos relacionats	Educació: L'educació juga un paper clau en la transmissió de l'idioma. Classes socials: Moltes vegades la pertinença a una classe social està relacionada amb l'ús d'un o altre idioma.

PROPOSTA DIDÀCTICA

Objectiu	Activitat	Metodologia	Materials de suport	Complexitat	Temps
	Avui parlem de... Introduïm breument els conceptes que es mostren al vídeo per facilitar la seva comprensió	Presentació per part del docent	D10_01 Llengua i societat D10_02 Glossari sobre usos lingüístics	Baixa	15'-30'
	Analitzem un cas Visionem la conversa inicial i l'analitzem a partir d'un qüestionari i del debat.	Resposta a qüestionari i debat	D10_03 Guió per al debat: La conversa A10_01 Full de treball: La conversa	Baixa	15'
	Analitzem les dades Durant el visionat del vídeo, una part de l'aula apunta el que diuen les dades i l'altra el que diu la gent. Després comparem les respostes i reflexionem sobre el mètode científic per explicar la realitat que ens envolta.	Treball individual, treball en petits grups i debat	D10_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades? A10_02 Full de treball: Què diuen les dades? A10_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?	Baixa	30'-45'
	Reflexions sobre les vivències i les situacions personals Traslladem el debat a l'àmbit personal, reflexionant sobre la situació de l'alumnat i el seu entorn.	Debat	D10_05 Guió per al debat: I nosaltres què?	Mitjana	30'
	Fem propostes d'actuació A partir de les polítiques proposades al vídeo i d'altres iniciatives, pensem en accions a realitzar per part dels poders públics, per altres organitzacions i per l'alumnat per reduir les problemàtiques exposades al vídeo.	Debat	D10_06 Guió per al debat: Què es pot fer?	Alta	30'
	Per anar més enllà Proposta d'activitats i de materials de suport per aprofundir en els temes del vídeo, en qualsevol moment del procés d'aprenentatge. S'adjunta un llistat final amb altres recursos per seguir treballant els temes.		D10_07 Cerquem i expliquem D10_08 Investiguem D10_09 Notícies i imatges per pensar D10_10/11 Jocs i dinàmiques per reflexionar D10_12 Altres recursos per al docent	Alta	Variable

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo i es complementa amb el **Quadern de l'alumne**, on es troben els materials (fitxes) per al desenvolupament de les activitats i altres recursos per a l'alumnat.

Inclou una explicació sobre els conceptes clau que es treballaran (documents 01 i 02) i unes propostes detallades d'activitats de debat per treballar a l'aula els diferents temes que apareixen al vídeo (03 – 06).

A la part final del quadern (07 – 11) trobareu altres propostes d'activitat, per anar més enllà del vídeo i aprofundir en altres competències o àrees de coneixement, interessant si es vol fer un treball més aprofundit o transversal (entre diferents matèries) sobre l'ús de la llengua a Catalunya.

La darrera pàgina del quadern inclou una taula amb altres recursos que es consideren valuosos i s'indica la seva ubicació (12).

D10_01 Llengua i societat

D10_02 Glossari sobre usos lingüístics

D10_03 Guió per al debat: La conversa

D10_04 Guió per al debat: Per què serveixen les dades?

D10_05 Guió per al debat: I nosaltres què?

D10_06 Guió per al debat: Què es pot fer?

D10_07 Per anar més enllà: Cerquem i expliquem

D10_08 Per anar més enllà: Investiguem

D10_09 Per anar més enllà: Notícies i imatges per pensar

D10_10 Per anar més enllà: Jocs i dinàmiques per reflexionar(1)

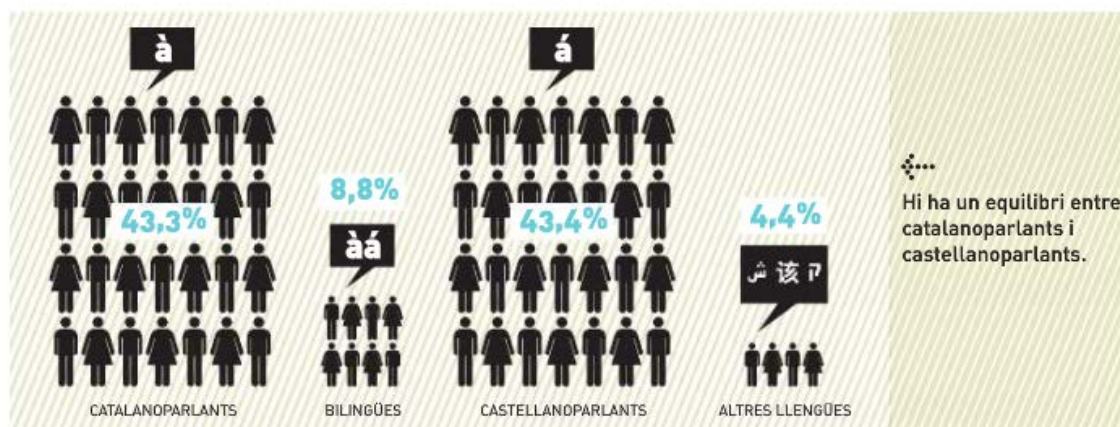
D10_11 Per anar més enllà: Jocs i dinàmiques per reflexionar(2)

D10_12 Altres recursos per al docent

La llengua és un tret definidor de qualsevol societat. A Catalunya coexisteixen dues llengües: el català i el castellà. Aquest fet de vegades genera tensions entre les persones que parlen castellà (castellanòfons) i les que parlen català (catalanòfons). En aquest cas, parlem de conflicte lingüístic.

Grups lingüístics a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de FABÀ I PTRATS, A. (2011). Fundació Jaume Bofill.

Hi ha dos factors que han fet que l'ús de la llengua a Catalunya sigui especialment complex. Per una banda, la persecució de la llengua per part de l'Estat. Per l'altra, les successives onades migratòries a Catalunya.

Els conflictes i la repressió lingüística a Catalunya ha estat un fenomen recurrent al llarg de la història. Ja a l'edat mitjana es documenten fets d'imposició del castellà per part de la inquisició (que, per exemple, al 1560 insistia que "en los negocios de la fe todo se proceda en lengua castellana"). La dictadura franquista va ser el darrer episodi d'imposició del castellà com a llengua única, quan les llengües de l'Estat que no eren el castellà (català, gallec i euskara) van estar perseguides. Tot i això, els conflictes continuen existint i les discussions sobre el paper del castellà i del català i sobre la política d'immersió lingüística continuen estant a l'ordre del dia.

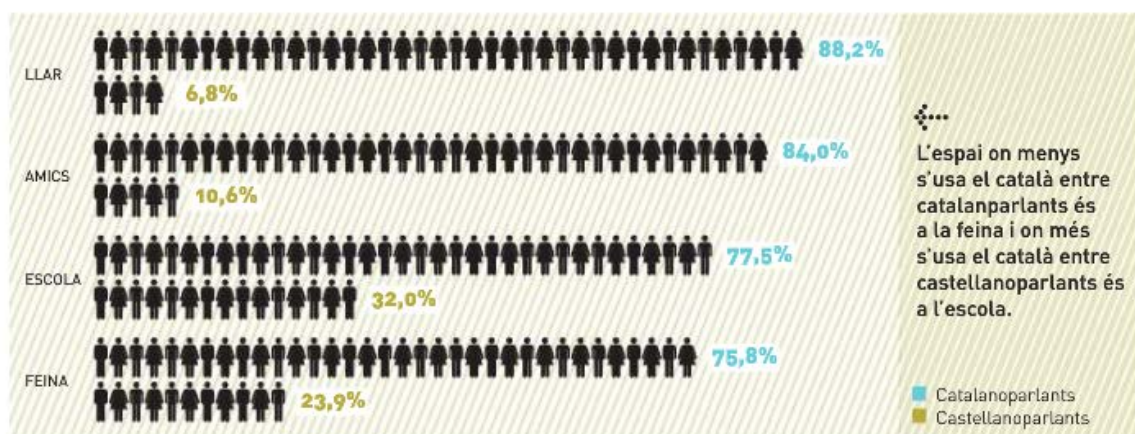
L'arribada de grans contingents de persones immigrades a Catalunya també ha condicionat l'ús de la llengua a Catalunya. La primera gran onada migratòria es va produir entre 1940 i 1965, amb l'arribada de persones treballadores procedents de tot Espanya que s'instal·laven a Catalunya a la recerca de feina. En aquell moment, per raons polítiques, urbanístiques i educatives no va ser possible la integració lingüística d'aquestes persones, la qual cosa ha fet que l'ús del castellà i el català estiguin molt condicionats pel lloc de residència i per la classe social. Però aquesta primera onada migratòria ha estat seguida per altres de més recents. Des de finals del segle XX s'ha produït una segona onada migratòria molt intensa. En aquest cas, però, es tracta de persones

nascudes fora de l'Estat espanyol i per als quals la immersió lingüística implica també l'aprenentatge del castellà, cosa que fa especialment complex el procés d'integració lingüística.

Avui en dia, existeixen igualment fonts que assegurin que el castellà està discriminat a Catalunya, entre altres motius, perquè la Generalitat de Catalunya i altres òrgans oficials han adoptat el català com a única llengua vehicular.

Aquesta realitat sociolingüística complexa fa que l'estudi de la llengua i els seus usos sigui especialment rellevant en el nostre país. Existeixen nombroses enquestes i estudis en aquest sentit, entre elles la realitzada pel Panel de Desigualtats, que permeten disposar d'informació sobre l'ús de la llengua. Entre altres aspectes, s'analitzen qüestions com l'ús de la llengua en els àmbits públics (la feina, l'escola, l'administració pública) i privats (la família, els amics, els veïns, les botigues) o les diferències en l'ús de la llengua en funció de variables com l'edat, el gènere, el lloc de naixement o la classe social. Aquesta informació ens permet conèixer millor els usos lingüístics al nostre país, detectar si l'ús del català avança o recula o dissenyar polítiques que ajudin a preservar la convivència entre les dues comunitats lingüístiques.

Ús del català segons l'àmbit

Font: Elaboració pròpia a partir de FABÀ I PRATS, A. (2011) amb dades PaD. Fundació Jaume Bofill.

Llengua materna

- La llengua materna és el primer idioma que s'adquireix en la infantesa. El nom ve donat perquè sol ser la llengua que es parla a la família i que és transmesa de manera natural a l'infant, per contacte amb la mare.
- La llengua materna és molt important ja que és la que codifica la manera de percebre el món. Per això, les llengües apreses abans dels dotze anys poden modificar les estructures cerebrals. Totes les llengües apreses posteriorment se superposaran a aquestes primeres llengües i sempre en farem una traducció interna, encara que sigui inconscient.

Àmbits d'ús i normes d'ús

- Els àmbits d'ús consisteixen en els diversos entorns socioculturals (el familiar, l'educatiu, el judicial, els mitjans de comunicació, etc.) en què una llengua és usada.
- Els àmbits d'ús solen variar en relació amb algunes característiques dels individus com ara el sexe, l'edat o l'ocupació, però també segons el tema parlat o la situació.
- Com les normes socials, les normes d'ús de les llengües s'estableixen i s'imposen d'una manera quasi irresistible, ja que semblen impersonals i "naturals" en el sentit que les persones les complim i les fem complir sense adonar-nos-en. Molt sovint, per exemple, escoltem com un catalanoparlant es passa al castellà quan s'adreça a algú que no coneix.
- En realitat, però, les normes d'ús de les llengües han estat el resultat d'un joc de forces i imposicions socials.

Monolingüisme

- Les comunitats lingüístiques viuen en contacte directe, no aïllades. El coneixement d'altres llengües possibilita la comunicació dels pobles. Així, conèixer una llengua diferent de la pròpia és un fet relativament normal.
- Al món hi ha més de 6.000 llengües i menys de 200 estats. El més freqüent és que dins d'un mateix estat convisquin diverses llengües. Per això cal entendre que el monolingüisme estatal és una situació rara: a Europa pràcticament només Islàndia o Albània tenen una sola comunitat lingüística.
- Estats com França, Itàlia, el Marroc o Espanya fins no fa gaire aplicaven una política de negació o menyspreu de les altres cultures i llengües per tal de refermar la unitat nacional al voltant d'una sèrie de símbols com ara una sola llengua i cultura.
- A Espanya, el 40% de la població viu en una comunitat autònoma amb dues llengües oficials.

D10_02

GLOSSARI SOBRE USOS LINGÜÍSTICS

Bilingüisme

- Per si mateixes, les societats no són bilingües. Qui pot ser bilingüe són els individus. Un individu pot ser bilingüe, trilingüe... segons el nombre de llengües que domini.
- El bilingüisme total només es dona quan una persona té més d'una llengua materna.
- Per tant, el bilingüisme és un concepte ambigu que històricament s'ha utilitzat per amagar processos de substitució lingüística.
- En una comunitat on conviuen dues o més llengües, sovint es produeix una situació de bilingüisme per part dels que parlen una llengua (de menys prestigi o protecció legal) i de monolingüisme per part dels que parlen l'altra (l'oficial, la de prestigi, la de més cobertura legal...).

Diglossia

- En lingüística, la diglossia és una situació que es dona quan en una societat hi ha dues llengües relacionades de forma propera, una de prestigi alt, que s'utilitza generalment pel govern i en textos formals, i una de prestigi baix, que és normalment la llengua vernacle parlada. El llenguatge de prestigi alt tendeix a ser el més formalitzat, i les seves formes i vocabulari sovint interfereixen la llengua vernacle.
- La llengua vernacle o vernacular és aquella pròpia del lloc o país de naixença d'un nadiu.
- En aquestes situacions de diglossia, els parlants de la llengua amb menys poder fàcilment emprenen un procés de naturalització cap a la llengua dominant, assumint-la per a totes les situacions i emprant la llengua dominada només de manera residual. En aquestes situacions, la transmissió intergeneracional de la llengua dominada sempre és complicada i perd parlants a cada generació.
- Es produeix un conflicte lingüístic cada vegada que els parlants de la llengua recessiva volen transcendir els límits imposats i normalitzar-la perquè ocupi el mateix lloc que la llengua dominant.

Llengua minoritària i llengua minoritzada

- Una llengua minoritària suposa un criteri quantitatiu: estem fent referència al seu nombre de parlants. En aquest sentit, caldria un acord en el nombre a partir del qual definim una llengua com a minoritària i una altra com a majoritària, ja que cal tenir en compte que al món hi ha 6.000 llengües, i només una vintena són utilitzades per més de cinquanta milions de parlants. La majoria de llengües del món, doncs, tenen un nombre reduït de parlants.
- El concepte de llengua minoritària o majoritària és, doncs, totalment arbitrari.
- A Europa poques llengües passen dels deu milions de parlants. Entre cinc i deu: suec, búlgar, català, danès... Menys de cinc: noruec, finès, albanès, eslovac, lituà, letó, eslovè...
- Una llengua minoritzada, en canvi, és aquella que pateix la interposició

d'una altra llengua i està immersa en un procés de retrocés en els usos dins de la seva pròpia comunitat lingüística. Els seus parlants es veuen obligats a practicar un bilingüisme unilateral, ja que la llengua pròpia és insuficient per viure-hi.

- Són llengües minoritzades: el català, el bretó, l'occità, el basc, el gallec, el sard, el cors, etc.

1. Descripció del vídeo

Una mare jove es troba amb una amiga en un bar. Quan la mare s'adreça a la seva filla, l'amiga s'estranya que ho faci en català. Llavors la mare li explica que, tot i que li costa una mica, tant ella com el seu marit parlen amb la nena en català, i que a l'escola la nena parla en català. Fins i tot, diu, el fet de parlar en català a la nena fa que ella n'estigui aprenent.

2. Claus per a la interpretació

En primer lloc, la conversa mostra clarament el canvi en l'ús i la percepció del català en els darrers anys. L'accent de la mare quan parla català denota que aquesta no és la seva llengua materna. En canvi, quan parla en castellà no té cap accent. Probablement ha estat educada en castellà, tant a la família com a l'escola, i l'idioma que utilitza de manera habitual és, per tant, el castellà. Tot i això, ella i el seu marit decideixen parlar en català a la seva filla. Aquesta decisió denota un canvi important en la percepció del català. La mare i la seva amiga pertanyen a una generació on la influència de la dictadura franquista encara era patent, i molta gent es relacionava únicament en castellà. Però amb la transició democràtica això ha canviat considerablement i s'ha donat un impuls molt important al català. Aquest impuls ha fet que el català estigui molt més present a la societat (a l'escola, als comerços, a la cultura, a la feina) i que castellanoparlants de naixement decideixin transmetre el català als seus fills o, fins i tot, que vegin la necessitat d'aprendre aquest idioma ells mateixos.

Un altre element interessant de la conversa és la relació entre classe social i ús de l'idioma. La mare podria descriure's com una persona de classe social mitjana o mitjana alta. El seu estatus econòmic és suficientment alt perquè, amb la maternitat, hagi deixat de treballar (si us hi fixeu, explica que el fet de parlar una mica català li pot servir si algun dia ha de buscar feina). La manera com van vestides ella i la nena també és un indicatiu de la seva posició social: un estil molt clàssic la mare (americana, cabells rossos i llisos, poc maquillatge) i molt modern la nena. Aquest estatus social de la mare pot ajudar a explicar que la mare parli en castellà. Durant l'època de Franco el català era considerat una llengua subordinada i moltes famílies de classe social alta van deixar de banda el català per parlar únicament en castellà. Amb la democràcia aquesta visió del català ha anat desapareixent, però, tot i això, en alguns entorns encara està "mal vist" parlar en català.

Finalment, la conversa posa de manifest la diferència en l'ús de l'idioma en els àmbits públic i privat. Així, mentre que la mare utilitza el castellà de manera habitual, es passa al català quan parla amb la filla, perquè aquest és un àmbit molt més privat. L'observació final de la mare ("y cuando me dice t'estimo, me entra una risa...") indica clarament aquesta percepció del català.

3. Desenvolupament de l'activitat: La conversa

Al **Quadern de l'alumne** hi ha un document (01) per treballar la conversa amb el grup. Es tracta d'un qüestionari sobre com són i què diuen els protagonistes de la conversa, que es pot omplir de manera individual o en petits grups i després pot servir com a preguntes base per al debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar la conversa més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. Per facilitar el buidat, també es pot repartir la feina entre els alumnes, de manera que una part de la classe s'ocupi de recollir el que diu un personatge i l'altra part de la classe, de l'altre personatge. I, si el formador ho considera necessari, abans del visionat pot facilitar eines o pistes als alumnes perquè es fixin en determinats aspectes del vídeo.

A continuació trobareu les preguntes dels qüestionaris i les respostes suggerides a l'exercici:

Pregunta	Interpretació suggerida
Quan la mare parla en castellà, té algun accent? I en català?	Quan parla en castellà no té cap accent. En canvi, quan parla en català sí.
Hi ha diferències entre el català que parla la mare i el que parla l'amiga? Fixa't en les paraules i expressions que utilitza cada una d'elles.	L'amiga parla molt millor el català que no pas la mare. Quan la mare parla en català diu totes les lletres (berenar, chocolatina...) com en castellà.
En quin idioma diries que parla habitualment la mare? (quan va a comprar, quan fa gestions, amb les seves amigues, amb el seu marit...). I amb la seva filla?	L'idioma habitual de la mare és el castellà i segurament és l'idioma que utilitza en el seu dia a dia. De fet, la seva amiga s'estranya quan la sent parlar en català per primera vegada. En canvi, quan parla amb la seva filla ho fa en català.
La mare explica que quan busqui feina li pot anar bé parlar una mica català. Per què creus que no treballa?	Probablement la mare ha deixat de treballar per cuidar-se de la seva filla i la seva posició socioeconòmica l'hi permet. Cal remarcar que quan parla de buscar feina ho fa en futur ("cuando busque trabajo...") i no en present, la qual cosa posa de manifest que no treballa per voluntat pròpia. Aquest fet indica que la mare té una posició social mitjana o mitjana alta.
Per què penses que ha decidit parlar en català amb la seva filla?	Probablement la mare i el seu marit han arribat a la conclusió que si la seva filla viu a Catalunya, és millor que domini el català, perquè el pot necessitar a l'escola, la universitat, la feina, etc.

1. Descripció del vídeo

Durant el vídeo es recullen les opinions de la gent del carrer mitjançant entrevistes i, després, s'ofereix una breu explicació del que diuen les dades. A continuació trobareu un resum del que diuen les diferents persones entrevistades i del que diuen les dades en relació amb les diferents qüestions que es treballen en el vídeo.

Fem servir la mateixa llengua en els àmbits públics i privats?

El que diu la gent

Rosa, 70 anys, catalanòfona. A la universitat feia sempre les classes en català, però si venien Erasmus, per deferència, les feia en castellà durant un temps.

Margarita, 56 anys, castellanòfona. Si em parlen en català m'esforço i contesto en català, però jo a casa parlo en castellà.

Sílvia, 35 anys, bilingüe. Jo parlo igual el català ara que fa 20 anys.

Israel, 32 anys, catalanòfon. Sempre parlo català. Al que li agradi bé, i al que no, també.

Natàlia, 29 anys, castellanòfona. Al meu fill gran li costa molt parlar en català perquè a casa parlem en castellà i li costa.

Elisa, 41 anys, catalanòfona. Jo no parlo una llengua o l'altra en funció de la feina sinó dels interlocutors.

El que diuen les dades

Les persones que tenen el català com a llengua identitària s'expressen majoritàriament en català, tot i que limiten el seu ús en determinats contextos públics com l'escola o la feina.

Els castellanòfons i els bilingües segueixen la pauta contrària: en els espais públics fan més ús del català i en els privats utilitzen més el castellà.

El 17% dels que parlaven castellà amb els seus pares parlen en català amb els seus fills.

Hi ha conflicte lingüístic entre catalanòfons i castellanòfons?

El que diu la gent

Esteve, 66 anys, catalanòfon. Si la persona parla en castellà, moltes vegades canvio.

Israel, 32 anys, catalanòfon. Sí que hi ha conflicte. El motiu no el conec, probablement és per ideals.

Ferran, 45 anys, catalanòfon. Una cosa és un nouvingut i una altra és una persona que fa 50 anys que viu aquí i no parla català. Igual que ell té el dret de parlar-me a

mi en castellà, jo tinc el dret de contestar-li en català i no passa absolutament res. Aquí hi cabem tots.

Encarna, 74 anys, bilingüe. No estic d'acord que els inculquin el català a les escoles perquè fora de Catalunya el català no serveix de res. El que haurien de fer a l'escola és ensenyar-los anglès o francès.

Eduard, 18 anys, bilingüe. Si no donem a la gent la llibertat per expressar-se en la llengua que vol no li donem res, perquè la llengua serveix per entendre'ns.

Miquel, 70 anys, catalanòfon. És vergonyós que vagis a les botigues i no et contestin en català. Això la culpa és nostra. Si no el saben, que l'aprenguin.

El que diuen les dades

El 90% de la població no ha tingut mai cap problema en relació amb la utilització d'una o altra llengua.

Entre el 10% que declara haver tingut conflictes, un 7,3% ha sigut per parlar en català i un 2,7% per parlar en castellà.

Actualment Catalunya es divideix en dos grans grups lingüístics força equilibrats: els castellanòfons i els catalanòfons.

2. Claus per a la interpretació

En aquest vídeo veiem com el que diuen les dades no sempre coincideix amb l'opinió de la gent del carrer. Per exemple, tot i que les dades mostren que les persones que tenen el català com a llengua materna limiten el seu ús en contextos públics com la feina o l'escola, cap dels tres catalanòfons que parlen sobre aquesta qüestió en el vídeo ho corrobora: la Rosa diu que a la universitat sempre feia les classes en català (excepte quan venien Erasmus), l'Israel afirma que parla sempre en català i l'Elisa diu que canvia de llengua en funció dels interlocutors, i no de la situació.

El mateix succeeix en relació amb l'evolució del català. El que ens mostren les dades és que l'ús del català està avançant, i que un 17% dels qui parlaven castellà amb els seus pares ara parlen en català amb els seus fills, però la Sílvia ens diu que ella parla en català ara igual que fa 20 anys.

Això es deu a què les dades ens parlen de situacions generals, mentre que les persones ens expliquen les seves percepcions i vivències individuals. En el vídeo s'entrevista un número limitat de persones, i la seva percepció no sempre té per què coincidir exactament amb els resultats de les enquestes. Però si entrevistéssim un volum molt més alt de persones, i les entrevistes es fessin a diferents barris i a gent de diferents sexes, edats, procedència, etc., trobaríem molta més gent que ens confirmés el que diuen les dades.

D10

VÍDEO

USOS LINGÜÍSTICS

El català avança o recula?

D10_04**GUIÓ PER AL DEBAT: PER QUÈ SERVEIXEN LES DADES?**

Per altra banda, quan es pregunta sobre temes conflictius, podem veure que tots els entrevistats tendeixen a parlar en global, i no sobre la seva experiència personal.

És probable que això sigui perquè cap dels entrevistats pertanyi al 10% de persones que afirmen haver tingut algun conflicte respecte a la llengua. Però també pot obeir al fet que, en general, evitem parlar d'aquest tipus de qüestions davant d'un desconegut, i preferim donar opinions generals. Aquest fet ens pot servir també per reflexionar sobre la validesa de les dades, i interrogar-nos sobre si el resultat de les enquestes és fiable o si, potser, el percentatge de persones que han patit algun tipus de conflicte lingüístic és superior al 10%.

Totes aquestes informacions (l'ús del català en els espais públics i privats, l'evolució de l'ús del català o el conflicte lingüístic) són informacions molt necessàries, que cal recollir i fer-ne seguiment. Són dades que ens permeten mesurar l'impacte de les polítiques públiques en l'ús del català i que permeten prendre decisions que ajudin a definir mesures per impulsar una determinada política lingüística (sigui la que sigui).

Però perquè aquestes dades siguin vàlides el procés per recollir-les ha de ser rigorós. Aquesta rigorositat ve donada per la utilització d'un mètode científic, que és propi de les ciències naturals però també de les ciències socials, que s'ocupen justament de l'estudi de la realitat social. Per exemple, si fem una enquesta sobre l'ús del català hem d'assegurar que les persones amb les quals parlem siguin representatives (és a dir, que recullin les opinions i situacions de diferents tipus de persones, que puguin representar a tota la societat catalana), o que les preguntes que es facin no siguin tendencioses (que no condueixin a una determinada resposta). Tot això és lent i costós, però molt necessari. Per això és molt important invertir per disposar de bones fonts de dades que ens ajudin a conèixer d'una manera més objectiva la nostra realitat social.

Algunes consideracions generals a tenir en compte:

- L'opinió de la gent del carrer pot estar condicionada per molts elements, com la seva pròpia experiència, els seus prejudicis i la seva ideologia. L'edat, el sexe, l'origen geogràfic o la classe social solen tenir un paper molt important en la visió que té cada persona sobre la societat.
- Les dades ens aporten una visió més imparcial sobre la realitat social que intentem conèixer.
- Les dades ens són útils perquè ens serveixen per veure què succeeix, o quines són les tendències generals. Aquesta informació ens pot ser útil per prendre decisions. Òbviament, no ho hem de prendre com una predicció, sinó com una orientació general. El que reflecteixen les dades són tendències. Després, cada cas és cada cas.

3. Desenvolupament de l'activitat: Analitzem les dades

Al **Quadern de l'alumne** hi ha dos documents (02 i 03) per treballar a l'aula el contrast entre dades i opinions. Es tracta de dues fitxes, una per recollir de manera individual o en petits grups què diuen les dades del vídeo, i l'altra, què diu la gent. El contrast entre aquestes dues fonts de coneixement de la realitat, es pot fer en grups petits i posteriorment plantejar un debat conjunt.

És possible que sigui necessari visualitzar el vídeo més d'una vegada per tal que els alumnes puguin recollir tota la informació. En aquest cas, es recomana realitzar un visionat inicial de tot el vídeo i després un segon visionat per recollir la informació que dóna el vídeo. Per facilitar el buidat es pot repartir la feina entre els alumnes assignant a cada alumne o grup d'alumnes una part de la feina (p. ex. un grup d'alumnes es distribueix la recollida del que diuen les diferents persones entrevistades i cada alumne s'ocupa del buidat d'un entrevistat, un altre grup d'alumnes recull les dades estadístiques, un altre grup es fixa en els missatges de text i un últim grup s'encarrega del buidat final de les conclusions i propostes).

A continuació trobareu una sèrie de preguntes per ajudar a conduir el debat posterior sobre els continguts presentats en el vídeo:

1. Quines diferències hi ha entre el que diu la gent del carrer i el que ens demostren les dades?
2. Per què creieu que es produeixen aquestes diferències?
3. I vosaltres, com ho veieu? La vostra experiència confirma el que diuen les dades o és diferent?
4. Creieu que és necessari disposar d'aquest tipus de dades? Per què creieu que serveixen?

1. Desenvolupament de l'activitat: Debat i reflexió personal

Després de treballar amb el grup els conceptes clau, haver visionat el vídeo i haver realitzat algunes de les activitats senzilles prèvies, pot ser interessant introduir un debat en primera persona, que permeti a l'alumne fer una reflexió personal sobre la seva realitat més propera.

En cas que el grup tingui un major grau de maduresa es pot passar directament a fer aquest debat després d'haver visionat i comentat el vídeo.

2. Preguntes per al debat

1. Quin idioma parleu habitualment? Us definiríeu com a catalanòfons, castellanòfons o bilingües?
2. Parleu sempre en el mateix idioma, o canvieu d'idioma de manera habitual? Si és així, en quins casos? En funció de l'àmbit en què us trobeu (a l'escola, a casa, al carrer...)? En funció de l'idioma que parli el vostre interlocutor?
3. En quin idioma parlen els vostres pares normalment? I els vostres avis? En aquest sentit, hi ha hagut canvis a la vostra família pel que fa a l'ús de l'idioma?
4. I, a nivell general, què en penseu? Creieu que el català es parla cada cop més? O no?
5. Heu tingut alguna vegada algun conflicte pel fet de parlar una o altra llengua?
6. Creieu que el model lingüístic de Catalunya és pacífic? O penseu que hi ha conflictes entre la gent que parla castellà i la que parla català?

1. Desenvolupament de l'activitat: Propostes d'actuació

Després d'haver reflexionat sobre els continguts del vídeo i sobre les experiències i coneixements de l'alumnat, el pas següent és prendre consciència de les implicacions d'aquesta realitat social i posicionar-se amb propostes d'accions per canviar l'entorn més proper. Com a proposta final d'activitats base a partir del vídeo, se suggereix un debat sobre quin hauria de ser el model de societat ideal i què podríem fer per aproximar-nos-hi.

Es proposa fer aquesta activitat si el docent considera que el grup té suficient maduresa.

2. Preguntes per al debat

7. Un dels elements clau per aconseguir la convivència entre persones que parlen diferents llengües és el respecte. Creieu que, en general, es respecta la llibertat d'utilitzar un o altre idioma? Penseu en exemples concrets que mostrin la llibertat o manca de llibertat en l'ús de l'idioma.
8. Durant l'època franquista el català estava prohibit, però molta gent el continuava parlant. Penseu que és possible prohibir a la gent que parli el seu idioma matern? Coneixeu casos (familiars o coneguts) de persones a qui se'ls hagi prohibit parlar en català?
9. Després de la dictadura de Franco, des de la Generalitat es va iniciar una política de defensa i potenciació del català. Sabríeu dir quin tipus d'accions de defensa de la llengua es van implantar? Esteu d'acord amb què es facin aquest tipus de polítiques?
10. Un altre dels temes crítics de la convivència lingüística és la integració de les persones procedents d'altres països. Com penseu que hauria de fer-se aquesta integració? Penseu que és necessari que les persones immigrants que s'instal·len de manera permanent (o per un període de temps llarg) al nostre país parlin català?
11. El vídeo explica que cal identificar i preservar els models que han fet possible la convivència del català i el castellà sense enfrontaments. Creieu que les polítiques lingüístiques actuals van en aquesta direcció?
12. I vosaltres, com us comporteu en relació amb la vostra llengua? Imposeu el vostre idioma? Respecteu els altres però defensant la vostra llengua? O us adapteu a l'idioma que es parli, evitant els conflictes per aquest motiu? Quina creieu que és la millor actitud?

INVESTIGUEM SOBRE EL CATALÀ

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Tractament de la informació • Competència digital • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Matemàtiques • Tecnologies • Tutoria

2. Objectius

1. Aprendre a cercar informació a la xarxa.
2. Aprendre a realitzar operacions estadístiques bàsiques.
3. Aprendre a elaborar gràfics.
4. Aprendre a interpretar informació estadística.

3. Descripció

A partir de les dades que s'ofereixen al web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (idescat) recollir informació estadística sobre comportaments lingüístics a Catalunya i explotar-la.

1. Decidir un tema a treballar (p. ex. coneixement del català, usos lingüístics i àmbits d'ús, opinions sobre l'ús del català,...).
2. Cercar dades estadístiques al web de l'idescat i baixar-les en format excel.
3. Explotar les dades estadístiques aplicant operacions estadístiques simples (mitjana, percentatges,...) o realitzant comparacions (entre diferents municipis, entre diferents períodes...).
4. Representar les dades treballades mitjançant gràfics (de barres, circulars...).
5. Interpretar la informació i extreure'n conclusions.

4. Materials de suport

Web de l'idescat (apartat societat > llengua): <<http://www.idescat.cat/cat/societat/soclleng.html>>.
Veure "Buxaweb. Conceptes de sociologia. Glossari dels principals conceptes teòrics de la sociologia" a **Altres recursos per al docent**.

FEM UNA ENQUESTA

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Tractament de la informació • Competència digital • Competència matemàtica • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Matemàtiques • Tecnologies • Tutoria

2. Objectius

1. Aprendre a dissenyar un qüestionari.
2. Aprendre a fer preguntes i practicar tècniques d'escolta activa.
3. Aprendre a realitzar operacions estadístiques senzilles.
4. Aprendre a analitzar la informació.
5. Percebre els canvis que s'han produït en la societat catalana i en l'entorn immediat dels alumnes.

3. Descripció

Proposar als alumnes que facin enquestes a persones del seu entorn: els seus pares, avis, veïns, professors... per exemple, 5 cada un. Primer, hauran de dissenyar un qüestionari per recollir la informació sobre quin idioma parlen habitualment, quin idioma parlaven amb els seus pares, quin idioma parlen en diferents àmbits, si han patit algun tipus de conflicte per motiu lingüístic... Amb les respostes recollides, els alumnes creen un full de càlcul i fan gràfics utilitzant tècniques bàsiques d'anàlisi estadística per interpretar els resultats (taula de freqüències, percentatges, modes, mitjanes, medianes, etc.). La presentació dels resultats es pot realitzar en diferents formats (amb un informe que reculli les dades explotades i la seva anàlisi, fent una presentació a la resta de la classe o escrivint un article de premsa amb les conclusions obtingudes). Després es poden comparar els resultats entre els diferents grups i realitzar una reflexió final sobre com passem d'opinions a dades, a través de les tècniques d'investigació de les ciències socials.

4. Materials de suport

Veure "Aventura explorar. Propostes de recerca per a estudiants d'ESO. Eines d'exploració. Com fer una enquesta?" a la taula amb **Altres recursos per al docent**.

NOTÍCIES I IMATGES SOBRE USOS LINGÜÍSTICS

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	- Competència comunicativa lingüística - Competència social i ciutadana	- Ciències socials, geografia i història - Educació per a la ciutadania i els drets humans - Tutoria

2. Objectius

1. Aprendre a interpretar el que diu la premsa sobre una determinada temàtica.
2. Distingir entre diferents tipus d'articles (notícies, articles d'opinió).
3. Comparar notícies amb diferents posicionaments sobre una mateixa temàtica.
4. Aprendre a interpretar una imatge i escriure un text a partir de les idees que aquesta imatge suggereixi.

3. Descripció

Lectura individual o grupal de notícies i/o visionat d'imatges relacionades amb l'ús del castellà i del català. A partir d'aquesta lectura, es generarà un debat sobre:

- El contingut dels articles i les imatges pròpiament (es pot seleccionar un dels articles proposats, més d'un article o afegir altres articles d'actualitat relacionats amb la matèria).
- Els diferents plantejaments de les imatges i dels textos en funció del tipus d'article (notícia o opinió) i de la ideologia del diari que ho publica.

4. Materials de suport

Veure els articles proposats al **Quadern de l'alumne** i les referències a la taula amb **Altres recursos per al docent**, al final d'aquest quadern.

[A10_04](#) Imatges per pensar

[A10_05](#) Diu la premsa...

FEM UN DEBAT A L'ESCOLA: CASTELLÀ O CATALÀ

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Tutoria

2. Objectius

1. Reflexionar sobre les diferents actituds envers la llengua.
2. Aprendre a argumentar i a defensar una opinió.
3. Aprendre a escoltar les opinions dels altres.

3. Descripció

Es divideix la classe en tres grups: el grup A, el B i el C, i es planteja com a tema de debat l'ús de la llengua a l'escola.

Al grup A se li dona la consigna que ha de defensar el model d'immersió lingüística en català. Al grup B se li diu que ha de defensar que el català ha de tenir el mateix pes que el castellà i que no pot ser la llengua vehicular a l'escola. Finalment, al grup C se li dóna el paper d'observador, i un dels alumnes del grup C haurà d'actuar com a moderador.

Es dóna un temps perquè cada un dels grups prepari els seus arguments. Mentrestant, el grup C prepara una plantilla d'observació, per recollir informació tant sobre el contingut del debat com sobre les actituds i les formes dels membres de cada un dels grups en relació amb els temes discutits.

Es realitza el debat i, després, s'obre un debat sobre l'experiència. Durant el debat s'analitza com el tema de la llengua, en tractar de qüestions identitàries i molt lligades a les emocions, és un tema susceptible de generar posicions molt radicals i contraposades i, portat a l'extrem, pot arribar a generar violència.

FEM UN LIPDUB?

1. Característiques de l'activitat

Tipus d'activitat	Competències treballades	Àrees de coneixement involucrades
	• Competència comunicativa lingüística • Competència audiovisual • Competència artística • Competència cultural • Tractament de la informació • Competència digital • Competència d'autonomia i iniciativa personal • Competència social i ciutadana	• Ciències socials, geografia i història • Educació física • Educació per a la ciutadania i els drets humans • Educació visual i plàstica • Llengua catalana i literatura • Llengua castellana i literatura • Llengua estrangera • Música • Tecnologies • Tutoria

2. Objectius

1. Aprendre a dissenyar un vídeo.
2. Aprendre a utilitzar equip de gravació en vídeo.
3. Aprendre a editar un vídeo.
4. Treballar en equip.
5. Generar un projecte conjunt.

3. Descripció

Aquesta activitat requereix un treball en equip amb un gran nombre d'alumnes de l'institut. Per realitzar el lipdub caldrà seguir 5 passos:

1. Idea. Abans de començar és important pensar què es vol explicar i com. Aquest procés es pot realitzar en grup, utilitzant eines de creativitat i treball grupal.
2. Guió. El lipdub s'ha de gravar en un únic pla, i tots els participants han de saber exactament el que han de fer, per la qual cosa cal un treball de coordinació i preparació molt gran.
3. Preparació. Cal preparar tots els materials necessaris per fer la gravació: equip de gravació, música, disfresses, etc.
4. Gravació. El procés de gravació s'ha de realitzar en una única seqüència, en la qual s'implica un nombre molt important de gent. Durant el lipdub és important l'espontaneïtat i la participació de tothom però, al mateix temps, cal garantir un nivell molt gran de coordinació.
5. Edició. Finalment, caldrà editar tot el material, afegint la música a la gravació realitzada.

D10_11

PER ANAR MÉS ENLLÀ: JOCS I DINÀMIQUES PER REFLEXIONAR (2)

4. Materials de suport

Com fer un lipdub:

A la xarxa existeixen molts recursos que expliquen com fer un lipdub. Entre ells, es poden consultar aquests dos:

- <<http://www.educacontic.es/blog/como-hacer-un-lip-dub-un-documental-con-pilar-ulecia-y-benjamin-perez>>. Documental d'una hora de durada en el qual s'explica com realitzar un lipdub i es reflexiona sobre els valors que aporta aquest tipus d'activitat en un centre educatiu.
- <<http://www.casadeedu.com/contenidos/como-hacer-un-lipdub>>. Article breu que explica com realitzar un lipdub i que ofereix eines senzilles per ajudar a organitzar la feina del grup.

Exemple de lipdub per la llengua:

Lipdub per la llengua enregistrat per la Plataforma per la Llengua:

<<http://www.youtube.com/watch?v=kWm0ggsjuol>>.

Publicacions del PaD

Descripció	Ubicació
Trajectòries i canvi social a Catalunya Publicació divulgativa elaborada pel Panel de Desigualtats Socials a Catalunya amb la qual s'aporten dades concretes sobre la nostra societat. Aquesta publicació inclou 10 debats en els quals s'ofereix resposta a 10 preguntes d'interès social i que es complementen amb els 10 vídeos elaborats per celebrar el 10è aniversari del PaD.	http://www.obdesigualtats.cat/img/10anys/10%20anys%20PaD/index.html
Les llengües a Catalunya Resum d'un estudi realitzat l'any 2005 sobre les llengües a Catalunya que mostra la identificació i l'ús que es fa al nostre país de les dues llengües més parlades –el català i el castellà– i destaca l'emergència d'un tercer grup de persones que s'identifica amb una llengua diferent de la catalana o la castellana (en el moment de l'enquesta gairebé un 10%). L'estudi també deixa entreveure l'eficàcia de determinades polítiques lingüístiques de normalització de la llengua catalana dels últims anys.	http://www.obdesigualtats.cat/ntra/ob/documents/8_llengues_a_catalunya.pdf
Publicacions	
Descripció	Ubicació
Cronologia de la repressió del català Article de wikipedia en el qual es documenten diferents fets històrics que mostren com, des de l'edat moderna, s'ha reprimat el català.	http://ca.wikipedia.org/wiki/Cronologia_de_la_repressi%C3%B3_del_catal%C3%A0
Prensa	
Descripció	Ubicació
Ojalá te mueras en Cataluña. @focusings, una blogaire de Huelva resident a Barcelona, ha triomfat a Twitter després de publicar un vídeo contra la catalanofòbia. La noia desmenteix que els catalans només parlin català o que els rètols de les botigues a Catalunya estiguin escrits únicament en català i afirma que a Catalunya no ha tingut mai cap problema d'odi. Com a resultat del vídeo, @focusings ha rebut amenaces per	http://www.ara.cat/xarxes/dominiguez-bliocaire-catalanofobia_0_900510136.html

Descripció	Ubicació
tuits plens d'odi. Un d'ells, deia: "Has deixat Andalusia per terra. Afortunadament no hi ha lloc per a tu a Andalusia. Espero que et moris a Catalunya". (veure el vídeo <i>A mi me hablas en catalán</i>)	
Señales solo en catalán Carta al director queixant-se que a Catalunya els senyals estan únicament en català.	http://elpais.com/elpais/2013/03/02/opinion/1362249272_192806.html
Només un 6% de les joguines són en català Segons Plataforma per la Llengua, tot i que la situació ha millorat, el català segueix infrarepresentat en les joguines.	http://www.ara.cat/societat/joguines-catalanes-plataforma-per-la-llengua_0_379762550.html
Millora la presència del català als supermercats i centres comercials, segons Plataforma per la Llengua Ressenya d'un estudi de Plataforma per la Llengua sobre l'ús del català en la retolació de productes a supermercats i centres comercials.	http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/259769--millora-la-presencia-del-catala-als-supermercats-i-centres-comercials-segons-plataforma-per-la-llengua-.html
La «ONG del catalán» delata a las empresas que usan el castellano Crítica a l'estudi de Plataforma per la Llengua sobre l'ús del català en la retolació de productes a supermercats i centres comercials.	http://www.abc.es/espana/20130327/abci-catalan-castellano-201303262202.html
Un aula catalana deberá enseñar en castellano si un alumno lo pide / La minoría no se puede imponer Articles sobre la polèmica decisió del ministre Wert sobre el dret a l'ensenyament en castellà a Catalunya.	http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/04/10/catalunya/1365602160_562647.html http://sociedad.elpais.com/sociedad/2013/04/11/actualidad/1365709894_929134.html
Nuestro interés es españolizar a los niños catalanes Article de l' <i>ABC</i> sobre la polèmica frase del ministre Wert.	http://www.abc.es/20121010/espana/rc-wert-nuestro-interes-espanolizar-201210101127.html

Webs

Descripció	Ubicació
Navega en català Espai web de la fundació totsom.cat que explica les raons per les quals és important configurar el navegador en català. Aquest material pot ser útil per obrir un debat a classe sobre aquesta qüestió.	http://www.navegaencatala.cat/perque.html
El mapa de les llengües amenaçades La UNESCO fa molts anys que s'interessa per la desaparició de la diversitat lingüística al planeta. A l' <i>Atlas interactiu de les llengües del món amenaçades</i> s'explica el fenomen de l'extinció de llengües i es determina quin grau de perill presenta cadascuna (extintes, en perill crític, en perill greu, en perill o vulnerables), en quins llocs es parlen i amb quina proporció. Moseley, Christopher (ed.). 2010. <i>Atlas of the World's Languages in Danger</i> , 3a ed. París, UNESCO Publishing. Versió en línia.	http://www.unesco.org/culture/en/endangeredlanguages/atlas
Aventura explorar. Propostes de recerca per a estudiants d'ESO. Eines d'exploració. Com fer una enquesta?	http://80.33.141.76/aventura_explorar/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=5&Itemid=6
Buxaweb. Conceptes de sociologia. Glossari dels principals conceptes teòrics de la sociologia.	www.buxaweb.com/historia/sociologia/sociologia.htm#M%C3%A8todes%20i%20t%C3%A8cniques%20de%20la%20sociologia

Vídeos

Descripció	Ubicació
Lipdub per la llengua Lipdub enregistrat els dies 15 i 16 d'abril de 2011 en diversos espais de Barcelona. Va comptar amb la participació de 1.500 persones i de nombroses cares conegudes. El projecte l'organitzen la Plataforma per la Llengua i 23 entitats de persones immigrades amb l'objectiu de reivindicar el paper del català com a llengua comuna, com a element clau per a la inclusió social de la població d'origen nouvingut, i garant de cohesió. La cançó escollida va ser <i>Corren</i> , del grup Gossos, gentilesa de Música Global.	http://www.youtube.com/watch?v=kWm0ggsjuol

Descripció	Ubicació
Vídeo sobre parelles lingüístiques Col·lecció de tres vídeos creats per Bon rollo televisió (http://www.bonrotllo.cat), de l'Anoia. En ells s'explica l'experiència de les parelles lingüístiques. El vídeo recull les vivències de persones estrangeres, procedents de diferents països o d'altres parts d'Espanya, que viuen a l'Anoia. Les persones immigrants parlen de la seva percepció de Catalunya, del català i de l'experiència d'aprendre i de relacionar-se en un altre idioma. Les persones catalanes que formen les parelles lingüístiques parlen de la seva experiència, el que els aporta, el que fan, etc.	Video 1/3 http://www.youtube.com/watch?v=prPsdMNLryM Vídeo 2/3 http://www.youtube.com/watch?v=RkA2CJASaiY Video 3/3 http://www.youtube.com/watch?v=RkA2CJASaiY
<i>A mí me hablas en catalán</i> @focusings, una blogaire de Huelva resident a Barcelona, ha triomfat a Twitter després de publicar un vídeo contra la catalanofòbia. La noia desmenteix que els catalans només parlin català o que els rètols de les botigues a Catalunya estiguin escrits únicament en català i afirma que a Catalunya no ha tingut mai cap problema d'odi. Com a resultat del vídeo, @focusings ha rebut amenaces per tuits plens d'odi. Un d'ells, deia: "Has deixat Andalusia per terra. Afortunadament no hi ha lloc per a tu a Andalusia. Espero que et moris a Catalunya". (veure la notícia del diari <i>ARA</i> en el resum de premsa).	http://www.youtube.com/watch?v=M14ebPJ-AtM
Pel·lícules Descripció <i>Fènix 1123</i> Història d'un nen de 14 anys acusat de terrorisme per enviar un correu electrònic a uns supermercats demanant l'etiquetatge en català.	Ubicació http://www.fenix1123.cat/

Aquest quadern és una eina per facilitar al docent el treball sobre les temàtiques que tracta el vídeo amb materials per a l'alumne.

Inclou tres fitxes per fer activitats senzilles que ajudin a entendre i interpretar el que es diu al vídeo (01 – 03).

A la part final del quadern (04-05) trobareu imatges, que juntament amb els articles de premsa referenciats al **Quadern del docent** i altres recursos, serviran per treballar diferents aspectes del vídeo, tot aprofundint en altres competències o àrees de coneixement.

A10_01 Qüestionari: La conversa

A10_02 Full de treball: Què diuen les dades?

A10_03 Full de treball: Què diu la gent del carrer?

A10_04 Imatges per pensar

A10_05 Diu la premsa...

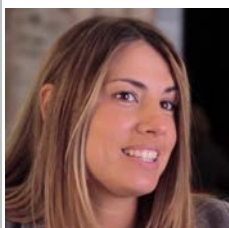
A10_01

QÜESTIONARI: LA CONVERSA

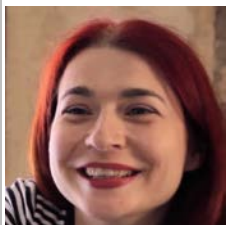
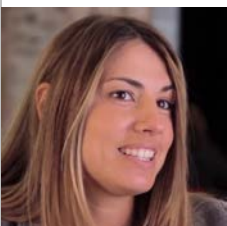
El vídeo comença amb una conversa entre dues noies joves. Una de les noies està amb la seva filla, i la seva amiga s'estranya que quan s'adreça a ella ho faci en català. Observa atentament la conversa i fixa't en com són i què diuen els personatges del vídeo en relació amb els següents aspectes:

La mare explica que quan busqui feina li pot anar bé parlar una mica català. Per què creus que no treballa?

1. Quan la mare parla en castellà, té algun accent? I en català?

2. Hi ha diferències entre el català que parla la mare i el que parla l'amiga? Fixa't en les paraules i expressions que utilitza cada una d'elles.

A10

VÍDEO

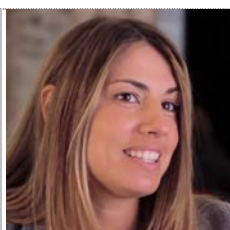
USOS LINGÜÍSTICS

El català avança o recula?

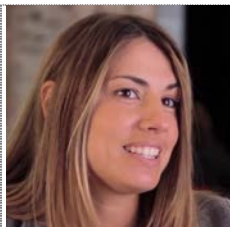
A10_01

QÜESTIONARI: LA CONVERSA

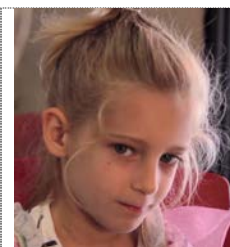
3. En quin idioma diries que parla habitualment la mare? (quan va a comprar, quan fa gestions, amb les seves amigues, amb el seu marit...). I amb la seva filla, quin idioma parla?

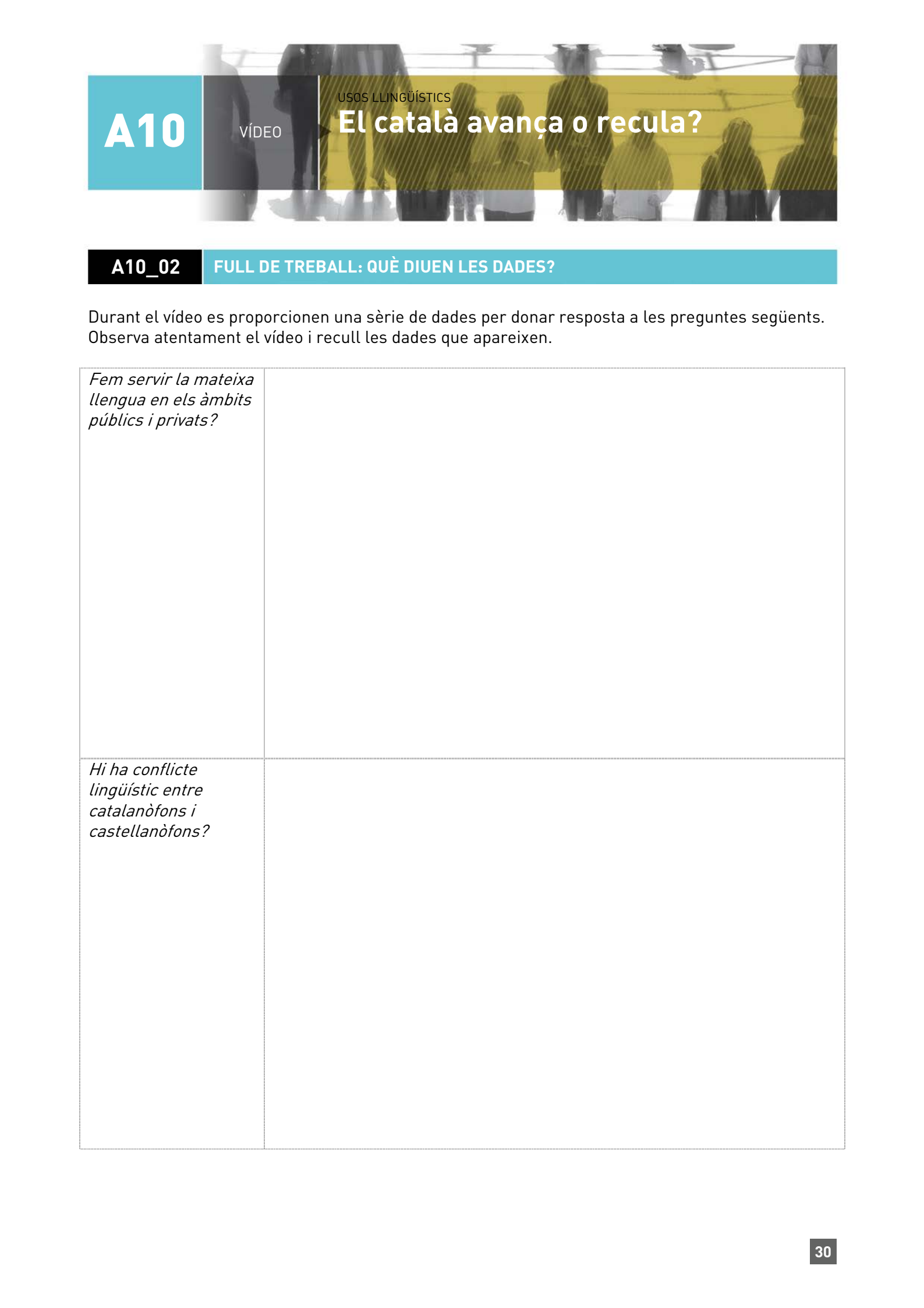

4. La mare explica que quan busqui feina li pot anar bé parlar una mica català. Per què creus que no treballa?

5. Per què penses que ha decidit parlar en català amb la seva filla?

A10

VÍDEO

USOS LINGÜÍSTICS

El català avança o recula?

A10_02

FULL DE TREBALL: QUÈ DIUEN LES DADES?

Durant el vídeo es proporcionen una sèrie de dades per donar resposta a les preguntes següents. Observa atentament el vídeo i recull les dades que apareixen.

Fem servir la mateixa llengua en els àmbits públics i privats?

Hi ha conflicte lingüístic entre catalanòfons i castellanòfons?

<i>Fem servir la mateixa llengua en els àmbits públics i privats?</i>	Rosa, 70 anys, catalanòfona	
	Margarita, 56 anys, castellanòfona	
	Sílvia, 35 anys, bilingüe	
	Israel, 32 anys, catalanòfon	
	Natàlia, 29 anys, castellanòfona	
	Elisa, 41 anys, catalanòfona	
<i>Hi ha conflicte lingüístic entre catalanòfons i castellanòfons?</i>	Esteve, 66 anys, catalanòfon	
	Israel, 32 anys, catalanòfon	
	Ferran, 45 anys, catalanòfon	
	Encarna, 74 anys, bilingüe	
	Eduard, 18 anys, bilingüe	
	Miquel, 70 anys, catalanòfon	

A10

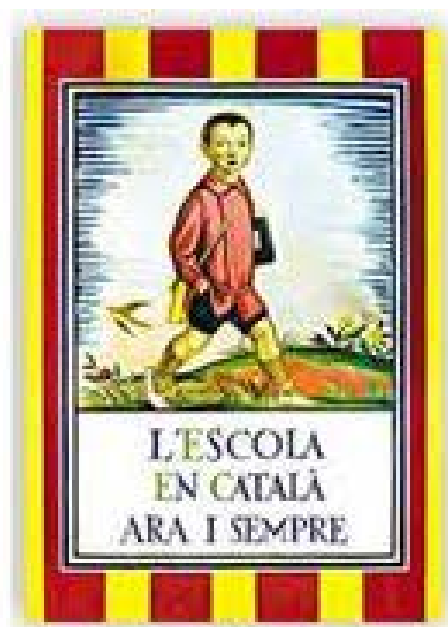
VÍDEO

USOS LLINGÜÍSTICS

El català avança o recula?

A10_04

IMATGES PER PENSAR...

“Ojalá te mueras en Cataluña”

La noia que ha sacsejat la xarxa amb un vídeo sobre la catalanofòbia denuncia ser objecte d'un "linxament". "He aconseguit que mitja Espanya m'odi"

ARA Barcelona | Actualitzada el 13/04/2013 19:49

Melón @focusings

Asunto del mensaje "solo un consejo" Contenido del mensaje:
[twitpic.com/cj2r0v](https://twitter.com/cj2r0v)

*** Más

Has dejado a andalucía por los suelos

Afortunadamente no hay sitio para ti en Andalucía. Ojalá y te mueras en Cataluña.

Aquest dimecres @focusings, una blogaire de Huelva resident a Barcelona, triomfava a Twitter després de publicar un vídeo contra la catalanofòbia. La noia desmentia que els catalans només parlin català o que els rètols de les botigues a Catalunya estiguin escrits únicament en català i afirmava que a Catalunya no ha tingut mai cap problema d'odi. Tot i que alguns l'han considerat massa tebi, el seu vídeo ha provocat una resposta majoritàriament entre els tuïtaires catalans, que li han agraït el gest. L'altra cara de la moneda han estat els tuïts plens d'odi que la noia ha rebut dels seus propis compatriotes. Un d'ells, deia: "Has deixat Andalusia pel terra. Afortunadament no hi ha lloc per a tu a Andalusia. Espero que et moris a Catalunya".

El desafortunat tuit és només un exemple del llinxament que ha rebut Mel Domínguez arran de la publicació, aquest dimecres, d'un vídeo, 'A mi me hablas en español', en què criticava la catalanofòbia. El vídeo, que ja té més de 570.000 visites a YouTube, ha estat un autèntic fenomen, i ha causat sensació en coincidir en el temps amb la interlocutòria del TSJC sobre el castellà a les escoles. A Catalunya, la resposta ha estat majoritàriament positiva, tot i que alguns creuen que la noia, Mel Domínguez, és massa tèbia a l'hora de comentar els atacs al país. Però si a casa nostra la denúncia de la blogaire ha estat ben rebuda, no es pot dir el mateix del que ha passat en altres indrets. En una entrevista concedida aquest divendres al programa '8 al dia', de 8TV, Domínguez parlava de "linxament" per fer referència a la resposta que ha rebut des de moltes instàncies. Una actitud hostil que es pot comprovar al Twitter de la blogaire. En una de les seves últimes entrades aquest dissabte la noia afirma contundent: "He aconseguit que mitja Espanya m'odi".

CONTINGUT RELACIONAT

Una andalusa sacseja Twitter amb un vídeo contra la catalanofòbia

"Tot i els insults, tornaria a gravar aquest vídeo"

Link al vídeo: A mi me hablas en catalán: <<http://www.youtube.com/watch?v=M14ebPJ-AtM>>

CARTAS AL DIRECTOR

Señales solo en catalán

GUTIÉRREZ | Barcelona | 3 MAR 2013 - 00:00 CET

o en: Bilingüismo Defensor Pueblo Lingüística Catalán Idiomas Lengua Administración pública Cultura

La Defensora del Pueblo ha criticado en su informe anual de 2012 la falta de respeto al bilingüismo del Ayuntamiento de Barcelona en las señales de tráfico, siempre escritas solo en catalán. Coincido con ella. Ya no se trata tan solo de cumplir la ley, sino de la seguridad vial para los que nos visitan y se encuentran con términos como vorera, tallat, gual, vianants o cruïlla. Recientemente he estado en Bruselas y me ha gustado su respeto por el bilingüismo. Indicaciones de tráfico, carteles oficiales o impresos en las oficinas de la capital belga son totalmente bilingües, escritos en francés y flamenco. ¿Para cuándo en Barcelona se va a respetar la pluralidad lingüística como hacen en el resto de Europa?— **Pilar González Gutiérrez**. Barcelona.

LLENGUA

Envien 24.000 cartes als Reis demanat "poder jugar en català"**Només un 6% de les joguines són en català**

La Plataforma per la Llengua celebra la setena Festa pel joc i la juguina en català. Tot i que la situació ha millorat el català segueix infrarepresentat en les joguines

ACN Barcelona | Actualitzada el 27/11/2010 18:53

La Plataforma per la Llengua celebra aquesta tarda al Passeig de Sant Joan de Barcelona la setena edició de la Festa per al joc i la juguina en català. Aquesta festa que s'ha celebrat amb èxit de públic, té com a objectiu reivindicar que les joguines que es regalen per Nadal i Reis utilitzin el català. Actualment només ho fan 670 joguines, que representen un 6% del total. L'entitat alerta que les grans cadenes infrarepresenten el català en catàlegs i prestatgeries.

Millora la presència del català als supermercats i segons Plataforma per la Llengua

27/03/09 00:00 - AVUI.CAT

Plataforma per la Llengua ha constatat en un estudi que la presència del català als supermercats i a les grans superfícies comercials ha augmentat respecte al 2007. Segons l'entitat, el català en el catàleg de productes ha passat del 74% el 2007 al 91% el 2008. Amb tot, denuncia que encara hi ha cinc cadenes d'establiments –"una minoria respecte al total de les 36 analitzades", segons es remarca en un comunicat– que segueixen incomplint la llei de Política Lingüística, que estableix que com a mínim la informació dels catàlegs ha de ser en català. Són Alcampo, Sabeco, Lidl, Leroy Merlin i Conforama.

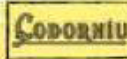
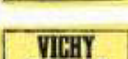
La «ONG del catalán» delata a las empresas que usan el castellano

MARÍA JESÚS CAÑIZARES / BARCELONA

Día 27/03/2013 - 13.28h

Plataforma per la Llengua ha publicado un informe sobre los comercios «insumisos»

Empreses segons l'acompliment dels requisits lingüístics establerts en la Llei 22/2010 del Codi de consum de Catalunya.

	✗		✗		✓
	✗		✓		✗
	✗		✗		✓
	✓		✗		✗
	✓		✗		✓

ABC

El informe señala con una cruz las empresas que no rotulan en catalán

Una de las entidades más subvencionadas del Gobierno catalán, Plataforma per la Llengua, acaba de publicar su informe anual en el que **pone en el punto de mira a los comercios que no rotulan en catalán** y a las empresas que no etiquetan en este idioma. Como se sabe, la Generalitat multa a los establecimientos que solo utilizan el castellano.

Un aula catalana deberá enseñar en castellano si un alumno lo pide

El Tribunal Superior de Cataluña rechaza la atención individualizada
La Generalitat recurrirá el auto: "La lengua del grupo no se puede cambiar"

IVANNA VALLESPÍN | Barcelona | 10 ABR 2013 - 23:07 CET

2065

Archivado en: Castellano TSJC Política lingüística Conflictos lingüísticos Lenguas oficiales Autos judiciales Catalán Generalitat Cataluña Idiomas Tribunales Política educativa Enseñanza general Sentencias Cataluña Lengua Administración autonómica Poder judicial España Sistema educativo Juicios Educación

VIDEO: ATLAS

Si una familia de Cataluña pide la educación bilingüe —más horas en castellano en la escuela—, la Generalitat deberá dársela no solo al alumno afectado, sino a toda la clase. Así lo establece el Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (TSJC) en un auto que la Generalitat ya ha dicho que recurrirá. El auto aclara las ambigüedades sobre el alcance de la medida, que no habían despejado sentencias anteriores dictadas por ese mismo tribunal y por el Supremo, [la última vez, en febrero](#).

“La minoría no se puede imponer”

Las familias de una escuela que estaría obligada a enseñar en español en un aula defienden el sistema catalán

“El auto es un paso atrás”, dice el director

IVANNA VALLESPÍN | Castelldefels | 11 ABR 2013 - 21:51 CET

84

Archivado en: Castellano TSJC Castelldefels Lenguas oficiales Conflictos lingüísticos Autos judiciales Catalán Colegios Provincia Barcelona Idiomas Tribunales Sentencias Lengua Centros educativos Cataluña Sanciones España Juicios Educación Proceso judicial Cultura Justicia

Padres y madres de la escuela Garigot de Castelldefels, a la salida de sus hijos del colegio. / ALBERT GARCIA

“La sentencia es absurda. No es lógico que se imponga lo que piensa una minoría sobre la mayoría”, se quejaba ayer Cristina Campoy. “17 casos [los que pidieron la escolarización en castellano este curso en Cataluña] no se pueden imponer a miles y cambiar la educación”, añade su marido, David González, mientras esperan a su hijo a la salida de la escuela Garigot de Castelldefels (Barcelona).

Este es uno de la decena de colegios afectados por [el auto del Tribunal Superior de Justicia](#) de Cataluña, que establece que si un niño pide recibir

más asignaturas en castellano, esto afectará a toda la clase. Hasta ahora, la Generalitat había dado respuesta a las sentencias judiciales con la atención individualizada, pero los tribunales entienden que esto no es suficiente y que supone un acto de discriminación.

Wert: «Nuestro interés es españolizar a los alumnos catalanes»

PAULA DE LAS HERAS / MADRID

Día 16/04/2013 - 10.31h

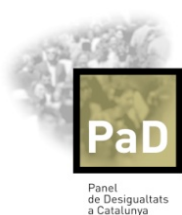
El ministro de Educación asegura que el Gobierno aspira así a que los niños "estén tan orgullosos de ser españoles como de ser catalanes"

Wert admite que quiere "españolizar a alumnos catalanes"

El ministro de Educación, José Ignacio Wert, no se ha andado con eufemismos: "Nuestro interés es españolizar a los alumnos catalanes", ha dicho sin ningún intento de adornar la cuestión, durante la sesión de control al Gobierno en el Congreso. Lo ha hecho en respuesta a una pregunta del diputado socialista Francesc Vallés, que le había pedido cuentas por una declaración reciente en la que el también titular de Cultura habló de un cierto adoctrinamiento en las escuelas catalanas como explicación del auge del sentimiento independentista.

Trajectòries i canvi social a Catalunya

L'enquesta Panel de Desigualtats Socials a Catalunya (PaD) és una enquesta longitudinal que des del 2001 permet una mirada única sobre la realitat de Catalunya. L'objectiu del PaD és contribuir a un major coneixement de la realitat social i aportar elements per millorar el disseny de les polítiques socials en pro d'una major igualtat i justícia social. El PaD és un projecte promogut per la Fundació Jaume Bofill.

www.paneldesigualtats.cat

La Fundació Jaume Bofill és una entitat privada sense ànim de lucre que vol afavorir el coneixement crític de l'entorn per contribuir a la seva transformació fins a assolir una societat més justa on les desigualtats hagin estat eradicades.

www.fbofill.cat

Materials didàctics
elaborats per Xarxa Consultors
per a la Fundació Jaume Bofill

© dels textos: Laia Monterde, Anna Tarrés i Clàudia Vallvé
www.xarxaconsultors.com

© de l'edició: Fundació Jaume Bofill
Provença, 324
08037 Barcelona
fbofill@fbofill.cat
www.fbofill.cat

Barcelona, maig 2013

Assessorament: Laia Pineda
Suport gràfic: Amador Garrell
Revisió lingüística: Sílvia Farrés